

Ce je Martin meglen,
pride zima voljna
kot jesen.

VESTNIK

Pomurski vestnik, 1959:
Državlani zatrjujejo, da je
soboški kruh bolj kuhan kot
pečen. Vzrok je izrabljena peč.

Vreme: Nestalno z
občasnimi padavinami.

Murska Sobota, 6. novembra 2008, leto LX, št. 45, odgovorni urednik Janez Votek, cena 1,40 evra

Stran 2: Podatke o Heleni Blagne pogledal nekdo iz Murske Sobotne, ki nikoli v življenju ni vodil nobenega postopka zoper njo

Šest soboških davkarjev paslo radovednost

Stran 2: Pogled od zunaj: Branko Palatin, okrožni sodnik, predsednik Okrožnega sodišča Murska Sobota

Nov kazenski zakonik: kar nekaj negotovosti

Stran 3: Boj za naslov svetovnega šahovskega prvaka je končan (zmagal je Anand), sestavljanje koalicije (zmagal Pahor) še ne

Koalicijska partija

Stran 9: Z grafiti in znamenji Satana oskrnili cerkev pri Gradu na Goričkem

»Ljudi prosim, naj ne iščejo krivcev«

Stran 9: Začetek sojenja dobrovoljnemu županu za zlorabo položaja in ponarejanje dokumentov

Kardinar: Koren je želel privilegiran položaj

Stran 13: Bilo je obdobje pospešene gradnje – V Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi sedem gradbenih dovoljenj na tisoč ljudi

Ljudje še vedno gradijo velike hiše, podjetja stanovanja kot golobjake

Stran 16: Po avtocesti od Pinc do Maribora – Odbor za spremljanje gradnje pomurske avtoceste vztraja pri dograditvi odstavnih pasov

Pomurje se je povežalo s Slovenijo

Prvi mož Interlinga Stanko Polanič Foto: Nataša Juhnov

Svetovna finančna kriza in pomursko gospodarstvo

Gradbinci in živilci so upanje

Kriza je lahko tudi priložnost, da prehitijo konkurenco

Svetovna finančna kriza je pljusnila tudi v Slovenijo. Že od lanske jeseni jo je mogoče čutili na borznem parketu, delno se že prenaša v finančni oziroma bančni sektor, njene posledice pa bodo prej ali slej čutili tudi v realnem sektorju. Banke so pri dajanju kreditov že veliko previdnejše, gospodarstvo bo zato manj investiralo, zaradi manjšega povpraševanja se bo morala zmanjšati proizvodnja in prišlo bo do zmanjševanja števila zaposlenih.

Različne dejavnosti bodo posledice krize čutile vsaka po svoje. Za pomursko gradbeništvo razmere ne bodo kritične, zagotavlja prvi mož Interlinga Stanko Polanič, saj je to že zdaj po nekaterih finančnih kazalnikih med uspešnejšimi. Po izboru Financ se je Pomurje po finančnih kazalcih uvrstilo na osmo mesto v državi, med gradbenimi podjetji pa celo na prvo. Tudi analiza, ki je bila narejena, kaže, da je v gradbeništvu pomurska regija po realizaciji in dodani vrednosti na zaposlenega že nad povprečjem Evropske unije. Ugodne ocene veljajo tudi za agroživilstvo, kjer Pomurje za evropskim povprečjem zaostaja le 20 odstotkov, skrb zbujajoče pa so razmere v nekaterih drugih dejavnostih, saj pomursko gospodarstvo v povprečju dosega le 40 odstotkov evropskega povprečja.

Čeprav kriza pomurskega realnega sektorja zagotovo ne bo obšla, gospodarstveniki zagotavljajo, da so se na nastale razmere pravočasno pripravili in se jim skušajo prilagoditi. Mnogi pa krize niti ne dojemajo tragično, ampak v njej vidijo priložnost, ki jo bodo morali izkoristiti. (Več na 3., 12. in 13. strani).

Ludvik Kovač

Stran 17: Sodba Slovaku Ladislavu Lakatošu za novodobno suženjstvo je postala pravomočna

Na invalidskem vozičku je zamenjal kolesa, da mu invalid ne bi mogel uiti

Stran 23: Bežigraskim študentom pobrali rjuhe, prevleke za vzglavnike in odeje

Študenti okuženi z garjami

Koalicijska kuhinja – bo dr. Andrej Horvat pristal v Slovenski investicijski banki?

Bo Pahorjeva vlada »LDS-ova«?

Pri delitvi ministrskih položajev Karl Erjavec ni problem, velika kadrovska trenja znotraj trojčka

V širši javnosti je v ospredju, na kateri ministrski položaj se bo usedel predsednik Desusa Karl Erjavec oziroma na kategera ga bo posadila njegova stranka. Toda to je zgolj zunanji videz, ki odvrta javnost od trenja pri delitvi ministrskih položajev znotraj t. i. trojčka.

Kot kaže, so vsi kandidati, ki so se vrteli v javnosti in nimajo take ali

drugačne povezave z nekdanjim gnezdom LDS-a, sporni. Izvzeti je potrebno dva, dr. Franceta Križaniča in dr. Patrika Vlačiča. Stvari se iz dneva v dan spreminjajo. Še pred volitvami je bilo jasno, da je dr. Andrej Horvat potencialni kandidat za ministra in se ga je postavljalo v najmožjo skupino ministrskih kandidatov, potem pa ne več. Povsem jasno je tudi, da se brez ministrskega

mesta dr. Andrej Horvat umika iz aktivne politike. Gledano z referenčnega vidika ni sporen za nobeno od možnih ministrskih mest, očitno pa je, da nihanja – bo, ne bo minister – nakazujejo, da so trenja znotraj koalicijskih zaveznikov izredno huda. Na neki način se kaže, da igrajo pri teh prekladanjih ključno vlogo razpršeni LDS-ovci, ki imajo Pahorja v precepu. Toda Pahor v tej

zgodbi mora narediti radikalno potezo in zaščititi interes svoje stranke, če hoče ob kolikor toliko uspešnem vladanju preživeti in se utrditi tudi v SV delu Slovenije. Vlada resda mora delovati v nacionalnem interesu, toda to ne pomeni, da se morajo vse vladne pozicije koncentrirati na Ljubljano in Primorsko. Z vidika pokrivanja interesov si zasluži ministrski položaj tudi SV Slovenija. Iz kadrovske baze SD-ja ta premora s tega konca dva relevantna kandidata, in to dr. Andreja Horvata in Danila Topleka iz Taluma, ki pa naj ga ne bi posebej zanimal ministrski položaj.

Je pa morda še eno mesto, ki lahko odtehta ministrskega. V sedanjih krizi dobiva posebno težo razvojna banka, na vrh katere bi se lahko zavihtel dr. Andrej Horvat.

J. V.

Nismo muha enodnevnica

V tiskani svet zelo budno spremljal, saj so odločale o usodnem vprašanju za ves svet: ali bo zmagal kandidat politike ali pa kandidat ekstremističnih političnih potez. Bolj umirjeno politiko zastopa demokratska stranka s svojim kandidatom Johnsonom, ekstremistično pa republikanska z Goldwaterjem. Popolnih in dokončnih podatkov se ni, toda po delnih podatkih, ki so bili objavljeni včeraj dopoldne ob 10.30, je kandidat demokratske stranke in sedanjí predsednik dobil 37 milijonov 446 tisoč glasov, kandidat republikanske stranke Barry Goldwater pa 23 milijonov 775 tisoč glasov. Že na osnovi teh delnih podatkov je jasen volilni izid: zmagal je Johnson. Pomurski vestnik, 5. 11. 1964

Pomurka in Pomurec meseca oktobra

Poslušalci Murskega vala in bralci Vestnika ste odločili, da je postala Pomurka meseca oktobra, s 137 zbranimi glasovi, Breda Forjanič. Pomurec meseca pa Filip Dobranič. Prejel je 87 glasov. Skupno vas je glasovalo 297.

Predloge za novembrski izbor najdete na strani 17.

Izpolnite in pošljite objavljeno glasovnico ali glasujte z SMS-sporočili

NAROČNIK

Pogled od zunaj

Nov kazenski zakonik: kar nekaj negotovosti

S prvim novembrom je začel veljati nov kazenski zakonik, ki ga je pred petimi meseci zdaj že nekdanji parlament po vetu državnega sveta sprejel s tesno večino glasov. Novi kazenski zakonik prinaša kar nekaj bistvenih novosti. Prestajanje zaporne kazni do devetih mesecev bo mogoče nadomestiti s hišnim zaporom, ki bo omogočal opravljanje dela. Prestajanje zaporne kazni do dveh let na prostosti bo mogoče z delom v dobro delovnih organizacijah ali lokalne skupnosti. Navedeni novosti sta prav gotovo pozitivni iz dveh razlogov. Obsojenec bo lahko še naprej opravljal svoje delo in ostal v svojem okolju – družini –, seveda z določenimi omejitvami. In drugič: reševala se bo prostorska stiska v prenapoljenih zaporih.

V medijih in tudi strokovni javnosti je povzročila največ polemik nota kazni, in sicer dosmrtni zapor. Treba je omeniti izjemnost te kazni. Iz določbe II. odstavka 46. člena kazenskega zakonika je namreč razvidno, da je možnost izreka kazni dosmrtnega zapora skrajno omejena.

Uvaja se tudi evidenca pedofilov. Menim, da ta posebna evidenca ni potrebna, ker se na Ministrstvu za pravosodje vodi kazenska evidenca, iz katere se ob izpolnjevanju pogojev dajejo podatki zainteresiranim. Seveda so se podatki dajali za neizbrisane obsodbe. Po novem kazenskem zakoniku pa bodo lahko ustanove in društva, ki so jim otroci ali mladoletniki zaupani v učenje, vzgojo, varstvo ali oskrbo, dobili na upravičeno zahtevo za točno določena kazniva dejanja – pedofilija – podatke tudi za izbrisane obsodbe.

Novi zakonik prinaša tudi nekatere nove inkriminacije oziroma določa nova dejanja kot kazniva. S temi novostmi se bomo sodniki sproti seznanili ob reševanju posameznih zadev. Elementarna kazenskopravna logika namreč še naprej ostaja nespremenjena.

Nekaj težav, s katerimi smo se že srečevali pri prejšnjih spremembah kazenske zakonodaje, nam bo povzročala uporaba milejšega zakona. V kazenskem materialnem pravu velja načelo, da se uporablja zakon, ki je veljal ob storitvi kaznivega dejanja, če pa je novi zakon milejši, se za storilce uporabi ta. V vsaki zadevi bo tako treba ugotavljati, kateri zakon je ugodnejši oziroma milejši za storilca. Pretrpana je bojazen, da bo novi kazenski zakonik za sodno prakso zaradi sprememb prinesel velike težave. Tudi spremembe kazenske materialne in procesne zakonodaje leta 1995 smo »preživeli« brez kakšnih večjih težav in smo se ji prilagodili. Enako bo tudi sedaj.

Kazenski sodniki tukajšnjega sodišča smo na spremembe pripravljani in jih pri svojem delu že srečujemo. Kako bo to v prihodnje vplivalo na delo sodišča, je težko napovedati, vendar večjih težav v smislu kopičenja zaostankov in daljšega reševanja zadev ne pričakujem.

Zakon o kazenskem postopku namreč v delu, ki se nanaša na vodenje postopkov, ni bil bistveno spremenjen.

Obstaja pa kar nekaj negotovosti predvsem zaradi določenih nelogičnosti, če že ne napak v novem kazenskem zakoniku.

Branko Palatin, predsednik Okrožnega sodišča Murska Sobota

Gradnja avtoceste in njene posledice

Bodo Videmčani res kmalu zaprli cesto?

So zahteve občine upravičene glede na posmisleke v drugih občinah?

»Zahtevamo samo tisto, kar je zapisano v uredbi,« so besede župana Sv. Jurija ob Ščavnici Antona Slane po izredni seji občinskega sveta, na kateri so sprejeli tri sklepe oz. zahteve z roki za sanacijo razmer, ki so jih povzročila dela ob gradnji avtoceste, ki jih bodo posredovali Darsu.

Nekateri napovedujejo radikalne ukrepe

»Zahtevamo elementarne stvari, kot so varnost za naše ljudi in tiste, ki se po naši občini gibljejo, predvsem varnost na t. i. priključnih cestah, ki vodijo na priključek na avtocesto v Grabonošu (uradno priključek Sv. Jurij ob Ščavnici),« pravi Slana. Izvajalci morajo po mnenju Slane sanirati vse ceste, ki so se poškodovale med gradnjo avtoceste. Tretji problem, ki ga omenja Slana, pa so kmetijska zemljišča, saj gre še zmeraj za pretežno poljedelsko občino, ki ji je gradnja avtoceste pobrala 90 hektarjev gozdnih in kmetijskih (več kot 50 hektarjev) površin, ki jih je sedaj treba nadomestiti z novimi. Že takrat so se odločili, da bodo del degradiranih površin sanirali z rodovitno prstjo. Po besedah Slane bi po najmanj optimističnem scenariju občini ostalo 130 tisoč kubičnih metrov (13 tisoč kamionov) rodovitne prsti kot presežek, s katerim bi sanirali degradirane površine. Kasneje so prišli do dogovora o 45 tisoč kubičnih metrih prsti, do danes pa naj bi dobili samo 12 do 15 tisoč kubičnih metrov. »Želeli smo le to, da s predsednikom uprave Darsa

Čeprav so Videmčani po mnenju mnogih že precej pridobili ob gradnji avtoceste, bodo pri svojih zahtevah vztrajali. Na sliki nadvoz med Selišči in Kupetinci. Foto: T. M.

sedemo za isto mizo,« pravi Slana. Do dogovora z Darsom se ni prišlo. Občinski svetniki so na izredni seji sprejeli tri sklepe, in sicer da naročnik s komisijo, ki so jo predlagali uprava Darsa, predstavnik nadzora in lokalna skupnost, čim prej ugotovi realno stanje presežkov humusa, če se ugotovi, da ni presežka humusa, bi moral naročnik občini povrniti vso nastalo škodo za aktivnosti, ki jih je izvedla v ta namen (rok 30. 6. 2009); da se naročnik zaradi zagotavljanja varnosti loti priprave in podpisa Protokola o sofinanciranju aktivnosti in izvedbi ukrepov na regionalnih cestah skozi naselja Bolehnečici, Zihlava, Jamna, Sv. Jurij ob Ščavnici in Blaguš (rok 31. 12. 2008) ter zahtevo po sanaciji vseh občinskih cest, ki so jih izvajalci uporabljali za transport gradbenega materiala (rok

30. 6. 2009). Če do postavljenih rokov zadeve ne bodo ustrezno rešene, bodo prebivalci Sv. Jurija ob Ščavnici bolj radikalno ukrepali, pri čemer po besedah Slane ne izključujejo niti zapore avtoceste.

Dobre in slabe strani avtoceste

Občina je v procesu zgraditve avtoceste tudi marsikaj pridobila, saj pred gradnjo ni imela javnega vodovoda, ki bi zagotavljal oskrbo z vodo na cestninski postaji in ob priključku v Grabonošu, kjer bosta zgrajeni dve bencinski črpalčki z gostinsko dejavnostjo. Zato so skupaj z Darsom ter ministrstvom za okolje in prostor zgradili vodovodno omrežje, in to še pred gradnjo avtoceste, s tem pa so tudi zagotovili »hrbtenico oskrbe z vodo v

občini«, pravi Slana. Glede komentarjev, da so v občini veliko dobili v primerjavi z drugimi občinami, Slana odgovarja, da so prejeli le dve tretjini tistega, kar jim po uredbi o državnem lokacijskem načrtu pripada. Slana tudi z navdušenjem sprejema dejstvo, da bo na cestninski postaji v Dragotincih 12 ljudi dobilo zaposlitev. V prvih dneh obratovanja avtoceste pa so na občini prejeli že številne pritožbe ljudi, ki živijo ob avtocesti na mestih, kjer ni protihrupne ograje. Po besedah Slane so v zaptisnik o tehničnem pregledu že vnesli zahteve za ureditev teh vprašanj. Tudi Marta Postružnik, ki v občinskem svetu zastopa naselja Selišča in Kupetinci, meni, da Dars ni izpolnil vseh obveznosti iz uredbe. Kot pravi, so v Kupetincih poškodovali 500 metrov ceste in za sabo pustili pravo razdejanje, podobno naj bi bilo s cesto v Seliščih, za katero naj bi Postružnikovi predsednik uprave Darsa Tomislav Nemec telefonskem pogovoru obljubil, da jo bodo še letos sanirali. »Marsikdo nas je karal, češ kaj bi se v vaši občini glede avtoceste sploh radi, vendar menim, da se sanacije teh cest ne bi smeli izogibati.« Postružnikova meni, da do zapore avtoceste ne bo prišlo, ker gre vseeno za veliko pridobitev, ne izključuje pa možnosti tožbe, če zahtevam do postavljenih rokov ne bodo ugodili. Glede neurejenih cestnih razmer je Postružnikova že prejela številna žaljiva anonimna pisma, v katerih so jo pozivali k odstopu z mesta občinske svetnice, vendar bo, kot pravi, vztrajala, ker meni, da bodo pri Darsu pokazali razumevanje. Ker Videmčani svojih zahtev Darsu še niso posredovali, bo v prihodnjih tednih, ko bodo to storili, zanimivo spremljati odziv Darsa, kjer zadeve ne želijo komentirati, dokler zahtev ne prejmejo.

Timotej Milanov

Šest soboških davkarjev paslo radovednost

Urad informacijske pooblaščenke Nataše Pirc Musar je pri rutinskem preverjanju baz podatkov državnih institucij vzel pod drobnogled register davčnih zavezancev.

Pri tem je ugotovil, da je kar 153 od 200 preverjenih zaposlenih v Davčni upravi RS (Durs) neupravičeno brskalo po podatkih znanih Slovencev in da so s tem neupravičeno posegli v zasebnost. Na davčnem uradu v Murski Soboti je sedem ljudi 17-krat pogledalo te podatke. Ena oseba je to počela upravičeno, šest pa neupravičeno, so za Vestnik sporočili iz urada informacijske pooblaščenke. »Dogajalo se je, da je v podatke o Heleni Blagne pogledal nekdo iz Murske Sobotice, ki nikoli v življenju

ni vodil nobenega postopka zoper Heleno Blagne,« je komentirala Pirc Musarjeva. Domnevno radovednežem je izrekla opomin, plačati pa bodo morali tudi približno 50 evrov stroškov postopka. Zoper uslužbenke, ki so gledali podatke, ki jih niso potrebovali za opravljanje dela, je

Durs že uvedel postopke. Vprašanja smo naslovili tudi na murskosoboški davčni urad, ker pa je bila direktorica Vlasta Temlin, ki je edina pristojna za dajanje informacij, odsotna, smo ostali brez odgovorov.

Andrej Bedek, foto: Nataša Juhnov

NI-FI VIDEOSTUDIO d.o.o.
Gregorčičeva 6
Murska Sobota
tel.: 02/ 521 30 30
fax: 051 38 77 77
info@tv-as.net
www.tv-as.net

Televizija AS - z Vami in za Vas!

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH. Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votik (odgovorni urednik), Lučvir Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rikuper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balažič Peček, Majda Horvat, Milan Jerše, Petra Kranjc, Timotej Milanov (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šimen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški pretom). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 20 (naročniška služba), n. št.: 538 17 10, 538 17 40 (novinarji Vestnika), Venera (tiskovni) 538 17 10, št. telefaksa 538 17 11. Nenaročniški rokoptov in fotografij ne vračamo. Trimesečna naročnina 17,50 evra, letna naročnina 70,00 evra, letna naročnina za naročnika v tujini 180,00 evra, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike 51,70 evra, izvod v kolportаж 1,40 evra, celoletna naročnina za internetno izdajo 52 evra. Transakcijski račun za naročnino pri Raiffeisen Krekovski banki 24900 9000247604. Tisk: Podgorje za usposabljanje invidualni SET Vevče. Dveki na dodano vrednost in vračunam v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju pravnomočnih sodnih in silovnih za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. Naklada: 14.300 izvodov. Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, Venera: venera@p-inf.si, naročniška služba: oglasi.vestnik@p-inf.si, www- stran: http://www.vestnik.si

Menedžerji o svetovni finančni krizi

Kriza izziv in priložnost

Iz finančnega se bo kriza preselila tudi v realni sektor

Svetovna finančna kriza Slovenije zagotovo ne bo obšla. Slovensko združenje menedžerjev je zato pozvalo pristojne ustanove s področja financ, da sprejmejo ukrepe, ki naj bi prispevali k preprečitvi negativnih vplivov na slovensko gospodarstvo. Vlada je že sprejela nekatere ukrepe, ki naj bi pomagali omejiti finančno krizo, o tem, kako se slovenski menedžment odziva na krizo, pa je tekla beseda na MQ-debati, ki jo je v začetku tedna v Murski Soboti pripravilo Združenje Manager.

Zaradi drugih obveznosti v Mursko Sobotu ni bilo dr. Franceta Križaniča z ekonomskega inštituta pravne fakultete, o svetovni finančni krizi in odzivih slovenskih podjetij pa se je mag. Edita Kuhelj Krajnovič pogovarjala s predsednikom uprave Merkurja in podpredsednikom Združenja Manager mag. Binetom Kordežem, predsednikom uprave Skupine Panvita mag. Dejanom Židanom, predsednikom uprave Mure Francem Huberjem in izvršno direktorico Združenja Manager Sonjo Šmuc.

Čeprav se nam ta problem zaenkrat zdi še nekoliko oddaljen, saj je kriza ta hip pri nas le v finančnem sektorju, pa so si bili vsi enotni, da ne bo obšla tudi realnega sektorja. Napovedi za slovensko gospodarstvo so zaenkrat

Na MQ-debati v Murski Soboti z menedžerji o finančni krizi in njenih posledicah. Foto: N. J.

optimistične, saj je za naslednje leto še napovedana gospodarska rast, ki pa bo predvsem odvisna tudi od tega, kakšne poteze bodo za blaženje krize potegnili svetovni voditelji. Slovenski finančni sistem je zaenkrat zdrav, kar je tudi posledica tega, da smo banke obdržali v domači lasti, in zato nimajo večjih naložb v tuje vrednostne papirje, ki so izgubili vrednost. Zaradi poroštev, ki jih je bankam dala država, ni prišlo do evforičnega dvigovanja hranilnih vlog, likvidnost bank ni ogrožena, so pa te previdnejše in strožje pri dajanju kreditov. To že čuti tudi gospodarstvo, saj so mu banke še pripravljene podaljševati odplači-

lo kreditov, težko pa je dobiti nove. Večina slovenskih podjetij je zato ustavila naložbe, kar pa po mnenju razpravljavcev ni dobro, saj je slovensko gospodarstvo zdravo, zato naj bi za naložbe najemalo kredite tudi v tujini.

Po besedah Dejana Židana so se v Skupini Panvita že v začetku leta zavedali, da bo prišlo do spremenjnih gospodarskih razmer, in temu ustrezno so se tudi prilagodili. Sedanjih dogajanj zato ne dojemajo kot krizo, pač pa kot priložnost, da se bolj okrepijo svoj položaj pred konkurenco.

Tudi Franc Huber zatrjuje, da se sam nikoli ni ukvarjal s tem, ali je kriza ali recesija, vedno se

skuša postaviti v dani položaj in poiskati najboljše poti, kako naprej. V Muri so imeli morda to srečo, da so se z nekaterimi problemi začeli ukvarjati že prej, zato imajo danes jasne cilje in vedo, kako se prilagoditi razmeram. Zmagovalec bo tisti, ki bo znal krizo izkoristiti in jo obrniti sebi v prid, smo lahko slišali v debati. Eno od večjih bremen, ki ga bo v tej krizi nosilo slovensko gospodarstvo, je, obdržati delovna mesta, če bodo ohranili naravnost k rasti in odločnost za uspeh, pa bodo kljub krizi nova delovna mesta tudi nastajala.

Ludvik Kovač

Zaposlitveni center Korenika Šalovci

Uspeli eksperiment bo vzor

Rezultat sodelovanja znotraj trikotnika: društvo - lokalna skupnost - država - Deset redno zaposlenih invalidov se bo ukvarjalo z ekološko pridelavo in predelavo

Stavba na robu vasi Šalovci, ki je bila nekoč najmočnejša in vzorna kmetija, je bila dolga leta v breme občine. Ko so jo po mnogih pravnih zapletih podedovali, niso vedeli, kaj z njo. Vmes je bilo nekaj neuspešnih poskusov, potem pa je 2006. leta društvo Mozaik dalo pobudo, nad katero pa svetniki in občani v začetku niso bili preveč navdušeni. Pa ne le zaradi neuspešnih prejšnjih idej, ampak je tako skoraj vedno, ko poskušajo vključiti v okolje ranljive družbene skupine, je odkrito povedal Alojz Kavaš, idejni oče zaposlitvenega centra Korenika. Mozaik je v minulih letih izvedel številne razvojne projekte in zasnoval socialne programe, ki tvorijo infrastrukturni in institucionalni okvir za trajno reševanje problematike socialne izključenosti ranljivih družbenih skupin. Šalovski uspešni eksperimentalni projekt bo vsekakor vzor na svetovni ravni, morabit pa tudi začetek načina reševanja goriškega kmetijstva v okviru krajinskega parka.

Mag. Cveto Uršič, direktor direktorata za invalide pri ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, je prepričan, da je Šalo-

vka Korenika velik korak oziroma preobrat v načinu vključevanja težje zaposljivih invalidov ter pri obnavljanju propadajočih podeželskih stavb in iskanju možnosti zasluzka s pomočjo pridelkov te krajine. Zato so bili župan Aleksander Abraham, Alojz Kavaš in Goran Milošević iz Mozaika najprej deležni čestitke predstavnikov države za uspešno sklenjen eksperimentalni projekt. Deset ljudi je že en mesec redno zaposlenih, 70 odstotkov sredstev za plačo jim zagotavlja država, zvišajo pa si jo lahko s svojim dobrim delom. Čeprav se število invalidov povečuje, se na srečo povečuje tudi

število delodajalcev, ki imajo pozitiven odnos do invalidov in so jih pripravljene zaposliti. Povečuje pa se tudi število občin v okviru projekta Občina po meri invalidov Zveza delovnih invalidov Slovenije. Maruša Erbežnik, direktorica Sklada Republike Slovenije za spodbujanje zaposlovanja invalidov, ki je prispeval 22 tisoč evrov: »Ste prvi izmed desetih v eksperimentalnem programu, ki ste projekt pripeljali do konca. Torej je bila vaša vizija dobra in špet je potrjeno, da kjer je volja, se najde tudi pot za rešitev. To je bil letos prvi razpis Eksperimentalne oblike zaposlovanja invalidov, ugotovili smo, da

najtežje zaposleni invalidi nimajo dovolj funkcionalnega znanja, da bi se lahko aktivno vključili na trg dela. S tem smo spodbudili razvijanje tistih dejavnosti, ki jim to omogočajo. Očitno smo dobro izbrali projekte, kajti Korenika je prvi primer, da to lahko funkcionira. In tudi v prihodnje bomo ponudili financiranje takih oblik, tukaj pa bodo ljudje iz vse Slovenije lahko videli, kaj ste v okviru projekta naredili vi.«

B. B. P.

Korenika v Šalovcih bo namenjena usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, ki bodo opravljale dejavnosti, povezane z ekološko pridelavo in predelavo. Foto: Bernarda B. Peček

Komentar

Koalicijska partija

Boj za naslov svetovnega šahovskega prvaka je končan (zmagal je Anand), sestavljanje koalicije (zmagal Pahor) še ne. Med šahovskim svetom in politiko je bilo vedno mogoče potegniti vzporednice, o čemer piše tudi Kasparov. Glede na Pahorjevo sestavljanje koalicije je vsekakor mogoče najti podobnosti z drobojem

za naslov svetovnega prvaka med Rusom Kramnikom in Bolgarom Topalovom leta 2006. Ko je Topalov že krepko zaostajal, je Kramnika obtožil, da ta prepogosto hodi na WC, ki je bil edini prostor na prizorišču, ki ni bil pod nadzorom kamer, ter da ga tako ali drugače uporablja za goljufanje, zaradi česar so WC zaklenili, spletni šahovski mediji pa so dogodek takoj razglasili za afero »Toiletgate«. Topalov je uporabil staro psihološko taktiko, saj je dobro vedel, da če bo uspel uveljaviti svojo voljo »zunaj terena«, bo tako vplival na nasprotnikovo samozavest in bo temu prej ali slej sledila tudi sprememba na šahovnici. Rus, ki je vedel, za kaj gre, je trmasto zavračal nadaljevanje igre, dokler ne odklenejo sekretov, zaradi tega celo izgubil eno partijo, toda posledično dosegel svoje, zmagal in postal svetovni prvak. Podobno se dogaja pri sestavljanju koalicije, ko »levi« trojček prav tako »zunaj terena« že pred podpisom koalicijske pogodbe Erjavcu lomijo hrbtenico in tako DeSUS-u vsiljuje svojo voljo za prihodnja štiri leta v koaliciji, kjer DeSUS ob prihajajoči recesiji predstavlja potencialno netarnost. Razlog, zakaj Erjavec ne bo mogel ravnati enako modro kot Kramnik, pa so preostali člani njegove stranke, ki so si jih v SD podredili, kar se je pokazalo že s tiskovno konferenco, ki sta jo Erjavcu za hrbtom sklicala Vili Rezman in Miran Potrč, posledično bo tudi pokojninski dodatek za leto 2009 v pogodbo vključen le pogojno.

Ena izmed lastnosti velikih je, da se umaknejo, ko so na vrhu, tako je v šahu storil Bobby Fischer, v »naši« politiki pa minister Žerjav s sklepnim dejanjem otvoril avtoceste. Kakorkoli se sliši njegove besede, da gre za enega pomembnejših dogodkov v zadnjih sto letih pomurske zgodovine, ima prav. Prvič po letu 1919 je Prekmurje tudi dejansko povezano s preostalimi Slovenijo in pomen avtoceste za študente, poslovneže in ves preostali »mobilni« del pomurske populacije je nezmeren ter bo za vedno zapisano, da se je to zgodilo prejšnji teden in da je bil Žerjav tisti, ki je s tem govorom sklenil svoj kratki in zelo uspešen mandat na mestu prometnega ministra. Vprašanje pa je, kako modra je odločitev njegovih somišljenikov v SLS, da dela v vladi ne bo nadaljevala v tem mandatu. Javna skrivnost je, da so bili številni člani SLS zmanipulirani na zasedanju glavnega odbora stranke, kjer so sprejeli to odločitev. Kot opozarjajo mnogi starejši člani stranke, med njimi tudi dr. Franc Zagožen, bo postala SLS nekoč najmočnejša desnosredinska stranka v Sloveniji, ki je nase uspešno vezala tudi nasledstvo zgodovinske ljudske stranke, v opoziciji s svojimi petimi poslanci lahek plen Janšev SDS, zato se ji lahko namesto krepitve v opoziciji zgodi usoda NSI. Črna je namreč lepo opazna na rdeči podlagi, na črni je nihče ne opazi.

Spremembo oblasti pa morajo dostledno sprejeti tudi mediji, katerih naloga je, da nadzorujejo in so kritični do tistih na oblasti (državni in lokalni), ne pa da so v vlogi promotorjev določenih strank ali župana. Ost kritike mora biti sedaj predvsem usmerjena v tiste, ki imajo škarje in platno, in na žalost je materiala za kritiko na pretek, še preden se je vlada sploh vzpostavila. Pahorjevi SD lahko zamerimo, da je prišla do zmage po zaslugi afere, podobno kot Janša s pomočjo izbranih leta 2004. To pa jo v povezavi z že omenjenim Erjavcem lahko še drago stane. Ko se bo enkrat afera razjasnila, bo v vsakem primeru problem. Če se izkaže, da v prejšnji vladi ni objektivno odgovornih za afero, bo SD tarča očitkov, ker so temo neupravičeno izkoristili, če pa bodo krivce našli, bo sporno vprašanje, kako lahko odgovorni sedaj mirno sodelujejo v novi vladi, mogoče bo Erjavec v tem mandatu celo »izginil«. Taka vprašanja bodo po eni strani oteževala delo vlade, po drugi strani pa moramo biti (še posebno v naši regiji) pozorni, ko jih bodo želeli izkoristiti kot »spin« za odvrtitev pozornosti od ekonomskih težav, ki so na obzorju.

Timotej Milanov

Zaradi vandalizma v Lendavi okrepi večjega varovanja

Oškodovanje postaja »hobi«

Zaradi vandalizma v Lendavi, je dal tamkajšnji župan Anton Balažek pobudo za večjo skrbnost v lokalni skupnosti za preprečevanje vandalizma, varovanje javnega premoženja in odgovorno obnašanje ter spoštovanje pravil ter zakonov.

Čeprav so zaradi dogodkov, ki so se zgodili v noči od prvega na drugi november, oči javnosti uprte v mlade, je župan na tiskovni konferenci, sklicani v ta namen, dejal, da je oškodovanje javnega premoženja v okolju postalo hobi-

Motijo ga uničevanje lokalnih cest s težkimi tovornjaki, odlaganje odpadkov v naravi, kršenje predpisov in visoka toleranca do »malih prekrškov«, ki jih lahko dela vsak, ne da bi zanje tudi odgovarjal. Zaradi zadnjih dogodkov bo sossvetu za varnost, ki deluje v lokalni skupnosti in sodeluje s policijo, predlagal tudi nekaj konkretnih ukrepov. Postrili naj bi nadzor na trgu pred kulturnim domom in po ureditvi parka vanj postavili kamere, predvsem tam, kjer bodo otroška igrala, kamere pa bi namestili tudi okoli gradu. Na občini bodo

tudi prevetrili delovne čase lokalov, in to za vsakega posebej aktivirali civilno iniciativo glede spoštovanja omejitev pri točenju alkohola mladim, pozvali pa bodo tudi sole, da vplivajo na otroke in starše glede primerne obnašanja mladih.

Ravnateljica osnovne šole Tatjana Sabo in ravnatelj srednje šole Slavko Rezonja, ki sta prisostvovala tiskovni konferenci, podpirata pobudo lokalne skupnosti, pozvala pa sta tudi k večji pozornosti do vseh oblik nasilja in netolerantnosti do teh pojavov.

M. H.

TEMPIRANO

Danilo Krapec, RRA Mura, o nujnosti ustanovitve regijskega MIC-a: »Največja korist bo sinergija resursov: primanjkuje nam dovolj kakovostnih učiteljev, primarne sodobne infrastrukture in vrhunskih učil. Nekatera podjetja so danes tehnološko že bolje opremljena kot šolske učilnice, kjer naj bi se usposobili bodoči delavci. Mi želimo s tem projektom povezati učitelje, ki so na šoli, povezati podjetja in obstoječo šolsko infrastrukturo. Na primer ena šola je bolj opremljena za en program, druga za drugega, pa da se v prihodnosti ne bi dogajalo tako kot letos, ko je lendavski in soboški šoli zmanjkalo nekaj učencev za izvedbo programa.«

Silva Benkovič Pintarič, ravnateljica OŠ IV. Murska Sobotica: »Iz srca smo veseli, da nam je uspelo v enem letu tisto, za kar smo mislili, da bomo potrebovali kar nekaj let. Za nas je to veliko olajšanje dela, učenci lahko prosto prehajajo iz nadstropja v nadstropje, učitelji pa imajo zdaj lažje fizično delo z njimi. Nekateri učenci so namreč stari tudi 20 let in kar precej težki. Hvaležni smo vsem dobrotnikom, ki so prispevali sredstva za zares nujno dvigalo na naši četrti šoli.«

Marjan Kardinar, župan Dobrovnika: »Namen pogodbe o prodaji polovice solastniškega deleža kanalizacijskega omrežja družbi Feniks, sedaj NLB Leasing Murska Sobotica, za milijon evrov je bil, zagotoviti nadaljnje zakonito financiranje gradnje čistilne naprave in kanalizacije.«

Feta Ismajlovič, koordinator Civilne iniciative Radenci: »Na najvišje organe občine Radenci naslavljamo zahtevo, da ureditev poletnega bazena v Radencih vključijo v planski del za leto 2009 in da s tem omogočijo občanom vsaj del tistih ugodnosti, ki so jih nekoč že imeli. Zavedamo se, da je treba nekaj storiti tudi za generacijo, ki prihaja. Želimo, da se odgovorni, ki imajo tudi izvršilno moč, ki so jim jo dali občani, resnično angažirajo pri reševanju tega problema.«

Martin Dužda: »Lakotš me je za deset tisoč slovaških kron odkupil od moje tete. V Mariboru sem mu skušal pobegniti, vendar me je ujel. Pretepel me je, izbil nekaj zob in mi na invalidskem vozčku zamenjal kolesa, da mu ne bi mogel več uiti. Zvečer nam je vzel denar, največkrat smo prenočevali v avtu na počivališču.«

Burno na seji občinskega sveta v Radencih Tresla se je gora ...

Da je nadzorni odbor občine Radenci v razsulu, saj sploh ne deluje, kar je po besedah župana Mihaela Petka bolje od tega, če bi deloval slabo, pojasnjuje sklep o imenovanju novega nadomestnega člana. To nehvaležno vlogo so zaupali Kristini Omar, čeprav je bilo v razpravi slišati vrsto pripomb na račun »kviza«, ki da, kot je menil Zlatko Herceg, ni dovolj upošteval strokovnosti kadrov, ki sedaj tako odgovorna mesta. Po njegovem je prišla do izraza bolj politična opredelitev kandidata. Ali je zgolj naključje, da protikandidatka Omarjeve Barbara Štiblar pripada isti politični stranki kot Herceg?!

Ni pa bilo zadržkov ob imenovanju Franca Stajnika za člana odbora za šport in turizem. Podobno velja za potrditev odloka o ustanovitvi jav-

nega podjetja Prickija in sklep o sprejetju investicijskega programa z analizo stroškov in koristi za vodovodno omrežje sistema C. Kot je pojasnil Janez Rožmarin, vodja oddelka za gospodarske javne službe, prostorsko planiranje, gospodarstvo in razvoj Občine Ljutomer, znaša osnovni vložek osmih sosednjih občin skupno 200.000 evrov. Pri tem je poslovni delež radenske občine okrog 27.400 evrov. Ko so dobili zagotovila, da bo sekundarni del te obsežne naložbe v domeni občine in da za vovogradnje ne bodo plačevali, so se svetniki pomirili.

V nadaljevanju seje so sprejeli tudi zaključni račun proračuna občine Radenci za leto 2007. Prihodki znašajo nekaj čez 3,4 milijona evrov, odhodki pa dobrih 2,8 milijona evrov. To pomeni, da je presežek okrog 611.000 evrov. In ko je že ka-

Seznani so se tudi s končnima poročiloma izvedene izredne revizije poslovanja občine Radenci v letih 2005 in 2006. Računsko sodišče je ugotovilo vrsto pomanjkljivosti, ki jih bodo skušali odpraviti v najkrajšem možnem času.

zalo, da bo tudi predlagani drugi rebalans proračuna za leto 2008 brez zadržkov zagledal luč sveta, se je zopet zalomilo. V razpravi je bilo slišati koptico pripomb na razdelitev denarja, ki ga bo na voljo očitno znatno manj, kot so sprva predvidevali. Ugotovili so precej potreb po spremembah in dopolnitvah proračuna, ki pa mora biti uravnotežen. Tako so do konca letošnjega leta prihodki ocenjeni na približno 4,1 milijona evrov, kar predstavlja 85 odstotkov prvotnih predvidevanj. Po drugi strani pa bodo za 14,8 odstotka nižji odhodki. Po tej bilanci bo proračunski primanjkljaj višji za 12,3 odstotka ali dobrih 49.310 evrov. Samo za njegovo pokritje pri OŠ Radenci bo potrebno najeti vsaj 188.000 evrov kredita. Po krajšem odmoru so drugi letošnji rebalans proračuna potrdili.

Milan Jerše

Občina Črenšovci

Obnova knjižnice bo počakala

Občinski svet občine Črenšovci je sprejel rebalans proračuna za leto 2008

Na potrebo po rebalansu proračuna zaradi grožnje likvidnostnih težav je opozoril že predsednik nadzornega odbora občine Roman Ferencak ob predstavitvi poročila o polletni realizaciji oz. izvajanju proračuna 9. septembra letos.

Prihodki v proračunu se bodo tako povečali za devet odstotkov, in sicer od načrtovanih 3.439.565 evrov na 3.736.358 evrov. Največja sprememba je predvidena v okviru transfernih prihodkov, ki se bodo povečali za 27 odstotkov, od prvotno planiranih 1.129.169 evrov na 1.429.632 evrov, kar je posledica uspešnih kandidatur občine na razpisu SVLR za razvoj obmejnih območij, na katerem so kandidirali s projektom obnove ceste Jula Marof-Dolnja Bistrica, za katerega so v letošnjem letu pridobili 211.350 evrov (500.000 evrov v okviru triletnega izvajanja), in s projektom izgradnje sekundarnega vodovodnega omrežja, za katerega so letos dobili 88.200 evrov. Pri bilanci odhodkov se v skupini investicijskih

odhodkov in transferov predvideva povečanje za 12 odstotkov (od 1.866.632 evrov na 2.084.984 evrov), zaradi česar je župan občinskemu svetu predlagal številne ukrepe, med drugim zmanjšanje izdatkov za delovanje občinske uprave za polovico, izločitev izdatkov, predvidenih za ureditev krajevne knjižnice v Črenšovcih iz proračuna, uvedbo postavke za ureditev e-točke v vaško-gasilskem domu v Dolnji Bistrici itd. Svetniki so tudi obravnavali potencialne programe javnih del in novosti v razpisu za pridobitev programov javnih del za leto 2009, saj se delež sofinanciranja občine povečuje z 20 na 40 odstotkov. Občina Črenšovci je prijavila dva programa, in sicer dosedanja komunalni program s štirimi zaposlenimi, kjer bo letni strošek plače 9.200 evrov, ter dosedanja komunalni program, ki ga izvajajo Romi in s katerim kandidira z desetimi zaposlenimi. Po tri oz. dva programa pa sta prijavili tudi OŠ Črenšovci in Bistrica.

T. M.

Sonček bo potreboval novo stavbo

Tako kot marsikje, je tudi v vrtcu pri S. Juriju ob Ščavnici zaradi prevelikega vpisa zmanjkalo prostora. Lani so imeli že pet oddelkov, letos jih imajo šest, tri skupine prvega starostnega obdobja in tri skupine starejših otrok. Ta čas je vpisanih kar 98 otrok, čez nekaj mesecev pa bodo že 104. Vrtec ima prostore le za 54 otrok, torej krepko presegajo normative, zato dve vrteški skupini gostijo na šoli, s katero si delijo tudi tehnično osebje. Toda tudi to ne more biti dokončna rešitev, ko bodo namreč ti otroci iz vrtca postali osnovnošolci, tudi šola več ne bo mogla gostiti vrteških otrok. Zato bo občina morala razmišljati o prizidku ali novih prostorih za vrtec. Ena od možnosti je sedanja občinska stavba (ko se bo občinska preselila), saj bi te prostore lahko sčasoma preuredili v vrtec. Tam, kjer je obstoječi vrtec, širitev ni mogoča, v bližini pa bo zgrajeno krožišče. Zaradi večjega vpisa so dodatno zaposlili za določen čas pomočnico vzgojiteljice in vzgojiteljico.

Otroci iz vrtca Sonček Sv. Jurij ob Ščavnici pri Osnovni šoli Sv. Jurij ob Ščavnici pa uživajo tudi v šolskih prostorih (na posnetku).

Bernarda B. Peček

Foto: B. B. P.

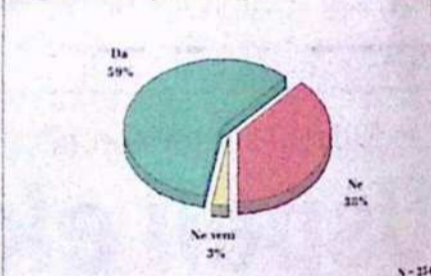
Križevci pri Ljutomeru

Vrtec se mora razširiti

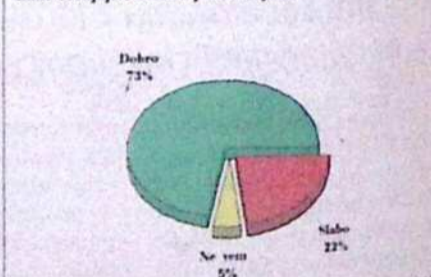
Kako pomembne so po vašem mnenju širokopasovne internetne povezave za razvoj občine?

Ali izgradnja novega vrtca pomeni dolgoročno rešitev problema z vpisi?

Kako ocenjujete dosedanje delo župana?

O internetnih povezavah, gradnji novega vrtca in zadovoljstvu z delom župana smo spraševali prebivalce Križevcev pri Ljutomeru. Zanimalo nas je namreč, kako pomembne so po njihovem mnenju širokopasovne internetne povezave za razvoj občine, ali izgradnja novega vrtca pomeni dolgoročno rešitev problema z vpisi in kako ocenjujejo dosedanje delo župana.

Večini, 69 odstotkov vprašanih, se zdijo širokopasovne internetne povezave zelo pomembne za razvoj občine in 22 odstotkom se zdijo srednje pomembne. Šestim odstotkom se širokopasovne internetne povezave sploh ne zdijo pomembne za razvoj občine in trije odstotki vprašanih nam na to vprašanje niso znali odgovoriti. Devetinpetdeset odstotkov vprašanih meni, da pomeni izgradnja novega vrtca dolgoročno rešitev problema z vpisi, 38 odstotkov jih meni, da gradnja ne bo prinesla dolgoročne rešitve problema, trije odstotki pa so ostali neopredeljeni. Skoraj tri četrtine vprašanih prebivalcev Križevcev pri Ljutomeru je ocenilo dosedanje delo župana kot dobro, z njegovim delom ni zadovoljna slaba četrtina in pet odstotkov vprašanih njegovega dela ni znalo oceniti.

Najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali v anketi. Tiste, ki ste sprejeli ponudbo in prejemale brezplačne izvide časopisa Vestnik, bomo iz Ključnega studia slepih zopet poklicali in povprašali po mnenju. Lahko nas pokličete tudi sami, številka je 04 517 00 00.

Osnovna šola IV Murska Sobota

Končno težko pričakovano dvigalo

Učiteljicam ne bo treba več prenašati otrok z vozički po stopnicah

Otroci s posebnimi potrebami in njihovi vzgojitelji ter učitelji na soboški četrti šoli so si že dolgo bolj od vsega želeli dvigalo. Od skupno 96 otrok iz celotnega Pomurja je namreč gibalno oviranih 14, sedem jih je celo na vozičkih. Zato so jim že nekaj časa največjo oviro predstavljale stopnice, saj je knjižnica v zgornjem nadstropju.

Večina učencev je iz drugih občin, pravzaprav iz celotnega Pomurja, ustanovitelj šole pa je MO Murska Sobota. Ker potrebujejo za izvajanje varstva in pouka na šoli prilagojen program več dodatnih pripomočkov, najsi bo za učilnice, avtomobile za prevoze otrok ali za pouk, vsega pa ne morejo pričakovati ali zahtevati od lokalnih skupnosti, so se strokovni delavci na šoli odločili, da bodo dodatna sredstva zbirali z do-

Kako veseli so novega dvigala, so otroci donatorjem in drugim gostom na slovesnosti ob uradni predaji pokazali tudi z zavzetim petjem in plesanjem. Foto: B. B. P.

brodelnimi prireditvami z naslovom Podarimo srečo. Tako že šest let zbirajo potrebna sredstva s pomočjo decembrskih dobrodelnih prireditev. Vsako leto se svet staršev skupaj s šolo odloči za uresničitev enega cilja – predlani so tako zbrali denar za klančino za kombi, prejšnja leta pa za nujne terapevtske pripomočke. Na zadnji decembrski prireditvi Podarimo srečo so na predlog staršev zbirali denarna sredstva za dvigalo, kajti prav

starši si želijo, da bi končno šola imela dvigalo za potrebe 14 otrok. Toda zbranih sredstev je bilo premalo, kajti predračun za dvigalo je bil okrog 15 tisoč evrov.

Na srečo so se na poziv medijev odzvali donatorji, ki so prispevali preostanek potrebnih sredstev, med večjimi so Lions klub, Zavarovalnica Triglav, Banka Koper, Vzajemna ter podjetja Makoter, Pomurske mlekarne, Mlinopek in Pomgrad.

Na javnem razpisu so izbrali najugodnejšega ponudnika za izdelavo posebnega dvigala, in sicer je bilo to podjetje Inovacije, d. o. o., veliko drugih potrebnih gradbenih del pa so opravili izdelavci šole Matej, Janez in Kristjan in tako znižali stroške vgradnje. Dvigalo so montirali med poletnimi počitnicami in tako prijetno presenetili otroke, ko so septembra ponovno prišli v šolo.

Bernarda B. Peček

Pobuda Civilne iniciative Radenci

Ni jim vseeno za propadajoče poletno kopališče

Člani civilne iniciative, ki jo vodi Feta Ismajlovič, so na seždežu občine Radenci županu Mihaelu Petku predali pobudo oziroma zahtevo za ureditev poletnega kopališča v Radencih. Pobudo je podpisalo 766 občanov.

Kot so zapisali, so »vse poletje radenski občani v vsakdanjih pogovorih omenjali, da pogrešajo poletni bazen. To nam je dalo misliti, da moramo glede tega nekaj ukreniti. Porodila se je ideja o ustanovitvi civilne iniciative, ki bo od tistih, ki so bili izvoljeni, da rešujejo naše probleme, zahtevala, da se glede ureditve poletnega bazena ukrene, kar je potrebno. To pomeni, da se občanom omogoči vsaj del tistega, kar so nekoč že imeli – kopanje v poletnem bazenu. Zato na najvišje organe občine Radenci naslavljamo zahtevo, da ureditev tega bazena v Radencih vključijo v plane dela za leto 2009 in s tem omogočijo občanom vsaj del tistih ugodnosti, ki so jih nekoč že imeli. Zavedamo se, da je potrebno nekaj storiti tudi za generacijo, ki prihaja. Želimo, da se odgovorni, ki imajo tudi izvršilno moč, ki so jim jo dali občani, resnično angažirajo pri reševanju tega problema,« se glasi zahteva civilne iniciative. Na njenem spisku so poleg koordinatorske aktivnosti Fete Ismajloviča imena: Franc Sadl, Drago Mir, Marjan Mauko, Branko Domanjko in Aleš Kaučič.

Po besedah župana Mihaela Petka pa rešitev tega problema ne bo enostavna. »Ne le da so nujna velika vlaganja v obnovo bazena, tudi lastništvo rekreacijskega centra ni dorečeno. Pobudo občanov sem sprejel, štejem pa jo za legitimno dejanje, zavedo bom posredoval občinskemu svetu, ki se bo o njej izrekel.«

Dejstvo je, da je omenjeni bazen star že 42 let in v zelo slabem stanju, zato je nujna temeljita obnova. S Savo Kranj, lastnico Zdravilišča Radenci, ki upravlja park, a je del njegovih zemljišč še v denacionalizacijskem postopku, se intenzivno pogovarjajo o tem, kaj s parkom in tamkajšnjim rekreacijskim centrom. »Brez lastništva zemljišča ni mogoče dobiti gradbenega dovoljenja. Če bi bila obnova formalno možna, pa se zatakne pri denarju, saj bi za obnovo radenskega bazena morali zagotoviti več kot milijon evrov. Toliko denarja občina seveda nima. Potrebna so namreč vlaganja v šolske objekte, vrtec, športno dvorano in tako naprej,« dodaja Petek. »Krajani morajo povedati, ali so na to pripravljeni. Javno-zasebno partnerstvo bi bila ena od možnih rešitev, seveda, če bo kak zasebnik pripravljen investirati v bazen.«

Milan Jerše

Hofer sporoča

Trajno od 06.11.08
znižano!

Pri Hoferju resnično prihranite. Vedno!

Solo Žepni robčki*
4-slojni, 30 x 10 robčkov

1,95
0,007/robček

folio Vrečke za zamrzovanje*
• 3-litrške, 60 kosov, ali
• 6-litrške, 30 kosov

1,35
0,023/0,05/kos

alio Abrazivno čistilo*
750 ml

0,99
1,32/l

ZEKOL Detergent za pomivanje posode*
• limona ali
• jabolka ali
• olajz vera

0,69
1,11/l

iz naše ponudbe

Sadni kruh
z orehi, figami in rozinami, 691g sadni delež, 500 g

1,79
3,58/kg

Frank's Arašidi*
v lupini, 400 g

0,99
2,48/kg

Miklavž in parkelj
iz lina mesno, 200 g (2 x 40 g)

0,69
0,345/kg

Adventni koledar s praljnami
figurice iz lina, mesno, kokosno, 200 g (2 x 40 g)

4,99
20,79/kg

Jagodni desert
s jogurtom, pomaranči, 200 g

1,59
7,95/kg

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

Območni odbor Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja

Zadovoljstvo ob dvigu plač je povezano z uspešnostjo poslovanja družb

Tokratna, že 49. seja Območnega odbora Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja je potekala v prostorih družbe SGP Pomgrad. Uvodoma je njen direktor Tadej Ružič povedal, da je skupina podjetij SGP Pomgrad lastniško povezana. Ta so specializirana za posamezna dela iz širokega spektra gradbenih dejavnosti.

»Tako lahko na trgu ponudimo praktično vse gradbeniške storitve, to pa pomeni, da opravljamo nizkogradnje, kjer želimo posebej poudariti lastno znanje in izkušnje na področju ekologije in geotehniških del, ukvarjamo se s proizvodnjo osnovnih gradbenih materialov ter projektiranjem, proizvodnjo in montažo vseh vrst hal iz armiranobetonskih elementov, v sklopu skupine pa opravljamo še vzdrževanje cest in vodotokov ter zimsko službo. Vse to nam omogoča hitro prilagodljivost zahtevam trga ali posameznim investitorjem, lastna surovinska baza in lastna proizvodnja pa nam omogočata veliko neodvisnost od cenovnih razmer na trgu osnovnih gradbenih materialov.«

Aprila so se plače dvignile za tri odstotke

V nadaljevanju seje, ko so obravnavali aktualno problematiko v posameznih družbah s področja gradbeništv, o čemer so poročali sindikalni predstavniki, zvezo, da v SGP Pomgrad za opravljanje množice dejavnosti zaposlujejo okrog 650 delavcev, pri čemer je velika večina lokalnega prebivalstva. V tej skupini podjetij ni nobenega problema glede rednega izplačevanja plač, in sicer vsakokrat 18. v mesecu. Aprila so se plače dvignile za tri odstotke, do konca leta pa lahko delavci pričakujejo tudi izplačilo stimulacije za uspešnost poslovanja. Poleg tega so zaposleni dobili regres v dveh delih (marca in junija).

Gradbeni sindikat se lahko pohvali z doseženim. Foto: M. J.

Ker se od 1. avgusta letos uporablja tarifna priloga h kolektivni pogodbi za gradbene dejavnosti, so povsod preverili dvig osnovnih plač in najnižje izplačane plače. Spodbudno je, da se tudi v drugih podjetjih v Pomurju, kjer se ukvarjajo z gradbeno dejavnostjo, plače izplačujejo v skladu s kolektivno pogodbo. To med drugim ugotavljajo v ljutomerskih kolektivih Imgrad, PGP in Segrap, kjer so plače dvignili za pet ali deset odstotkov, regres pa je bil v celoti izplačan. Zadovoljstva ne skrivajo tudi v radgorskem Reflexu, Tondachu Slovenija in lendavskem Puru.

Kot je v razpravi dejala sekretarka Območnega odbora Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja Zdenka Bobovec, ki so ji to funkcijo zaupali tudi v naslednjem mandatu, si v prvi vrsti prizadevajo za real-

nost plač in njihov dvig, tudi na račun uspešnega poslovanja družb. Podobnega mnenja je bil tudi sekretar Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije Oskar Komac, ki se je zavezal, da bi predstavniki sindikata dogovoru z vodstvi podjetij dosegli izboljšanje položaja delavcev, čeravno gospodarski položaj na sploh ni rožnat.

Omenili so še zakon o davčnem postopku, s katerim lahko delavec na Davčno upravo vloži zahtevek za preverjanje plačevanja prispevkov delodajalca za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje. S 1. oktobrom pa lahko delavci preverijo spremembe glede stečajev in prisilnih poravnjav namesto v Uradnem listu po internetu.

Milan Jerše

Ivan Vučina je obtožen, da je leta 2001 opeharil več kot sto prekmurskih kmetov, tako da je od njih odkupil živino, plačal pa je ni. Foto: Nataša Juhnov

Predvidoma na martinovo bo sodišče izreklo kazen Ivanu Vučini za neplačano živino

Opeharil več kot sto kmetov

Ker je ponujal višje cene, so mu mnogi v želji po boljšem zaslužku naivno verjeli

Pred senatom soboškega okrožnega sodišča, ki mu načeljuje sodnik Dezider Novak, se zagovarja Ivan Vučina, osemindesetletni nekdanji samostojni podjetnik z Vranskega, ki ga je tožilec Žarko Bejek obtožil, da je leta 2001 opeharil več kot sto prekmurskih kmetov, tako da je od njih odkupil živino, plačal pa je ni.

Ogoljufal naj bi tudi mesno industrijo Pomurka, ki je zanj klala živino, njegov največji upnik pa je po besedah tožilca kmetijska zadruga Ljutomerčan. Obtoženi Vučina se ni zagovarjal, dejal je tudi, da ne želi odgovarjati na vprašanja. Med zaslišanjem v preiskavi maja 2002 pa je povedal, da očitkov ne priznava in da je nekaj obveznosti poplačal, drugih pa ni, ker »sem imel tudi sam dolžnike«.

Tožilec Bejek mu je še pripisal, da je tiste, ki so mu v želji po boljšem zaslužku, kajti ponujal je višje cene kot drugi odkupovalci, naivno verjeli, takrat oškodoval za najmanj dvajset milijonov tolarjev. Iz pričanj blizu sto ljudi sledi, da je ob pomoči posrednikov od prekmurskih kmetov kupoval prašiče in govedo. Matija Litrop iz Crenšovca je, denimo, dejal, da je tri svinje preko Štefana Smeja – ta je pričal, da se je pri njem oglasil Vučinov pajdaš in ga prosil, naj mu poišče ljudi, ki bi prodajali prašiče – za dogovorjeno vsoto 96 nekdanjih tisočakov oddal obtožencu, denarja pa nikoli ni prejel. Sodnik Novak je napovedal, da bo izrek sodbe v torek, 11. novembra, če »stranke v postopku ne bodo imele novih dokaznih predlogov«.

Andrej Bedek

Za razvoj turizma na regionalni ravni

Poleg LTO-jev dobimo še RDO-je

Povezovanje lokalnih turističnih delavcev še bolj nujno – Za trženje in razvoj turizma na ravni regij je na voljo 4,2 milijona evrov

Pred dnevi (30. oktobra) je ministrstvo za gospodarstvo objavilo razpis za pridobitev sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) za izvedbo aktivnosti regionalnih destinacijskih organizacij (RDO). Razpis spada v okvir Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013 in s prioriteto povezovanja naravnih in kulturnih potencialov za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva. Zaradi številnih novih turističnih objektov, poti in zavarovanih naravnih območij bi Pomurje kot regija še kako potrebovalo novi regionalni promocijski material.

Do sedaj smo bili pri promociji turizma na lokalni ravni navajeni na kratice LTO (lokalna turistična organizacija) in tudi v Pomurju smo jih v zadnjih letih dobili kar nekaj – nekatere so bolj, druge manj učinkovite, ene

z več, druge z manj denarja. Ali so RDO-ji, ki naj bi jih gospodarsko ministrstvo financiralo z novim razpisom, konkurenca že obstoječim LTO-jem? Menda naj bi šlo zgolj za konsolidacijo že obstoječih lokalnih organizacij, ki pa morajo biti sposobne delovanja na regionalni ravni in oblikovanja ali povezovanja več doživljajsko bogatejših zgodb, ki bodo primerne tudi za ponujanje na svetovnem trgu. Turistični delavci iz različnih organizacij se bodo morali znati povezati v regiji – njihove najboljše ponudbe pa bo prijavitelj moral znati povezati in prijaviti, kajti

le povezani bodo imeli prednost pri pridobitvi razpisanih sredstev. Zato bodo tudi v tem primeru prijavitelji najverjetneje predvsem regionalne razvojne agencije ali javni zavodi. Če so bile lokalne turistične organizacije omejene na območje ene ali nekaj občin, naj bi torej regionalne destinacijske organizacije ali RDO-ji združevali mrežo ponudnikov na ravni pokrajine.

Posamezni prijavitelj bo lahko prejel največ tristo tisoč evrov, ki jih bo lahko porabil za promocijo in nastopanje na tujem in domačem trgu, izboljša-

nje atraktivnosti celovite turistične ponudbe turistične destinacije in izvedbo celovitega programa novih integralnih turističnih proizvodov. Pomembno je, da je 60 odstotkov pridobljenih sredstev vezanih na promocijo turistične ponudbe, vsaj 20 odstotkov pa na razvoj novih turističnih proizvodov. Na razpis se lahko prijavi ena regionalna destinacijska organizacija iz ene razvojne regije. Razpis bo odprt do porabe sredstev, prvo odpiranje prispevnih vlog pa bo 30. januarja 2009, nato 30. aprila in 30. julija. Bernarda B. Peček

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 140 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v kovinskopredelovalni industriji, zavarovalništvu in gostinstvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

osnovnošolska izobrazba – 35, ekonomski tehnik – 16, natakar – 8, mesar – 6, frizer – 4, pomožni delavec – 4, delavec brez poklica – 3, kuhar – 3, prodajalec – 3, strojni tehnik – 3, zidar – 3.

Iščejo se tudi:

dipl. inž. strojništva (vs) – 1, doktor medicine, specialist splošne medicine – 1, mag. farmacije – 1, prof. razrednega pouka – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradnih straneh za delo, v CIPS in na internetni strani www.ess.gov.si.

Društvo lupinarjev Slovenije svetuje pri sajenju in prodaji orehov

Če vam je dovolj vinograda, posadite orehe!

Orehi so drevo prihodnosti za opuščene hribovite površine, kjer ljudje ne zmorejo več obdelovati polj ali vinogradov

Morebiti ste ravno te dni začeli razmišljati, da vam delo v vinogradu vzame preveč časa in zahteva preveč dela – predvsem, če imate malo trsov, bi se vam bolj splačalo kupiti dobro vino pri velikem pridelovalcu. Če pa imate velik vinograd, pa imate probleme s prodajo ali slabo ceno grozdja in vina. V prihodnje bo še več problemov in celotna Evropa se že pripravlja na veliko ponudbo poceni vina iz Kitajske. Slovensko strokovno društvo lupinarjev vam bo dalo pravo rešitev: posadite raje sorte orehe.

Blagovna znamka Slovenski oreh

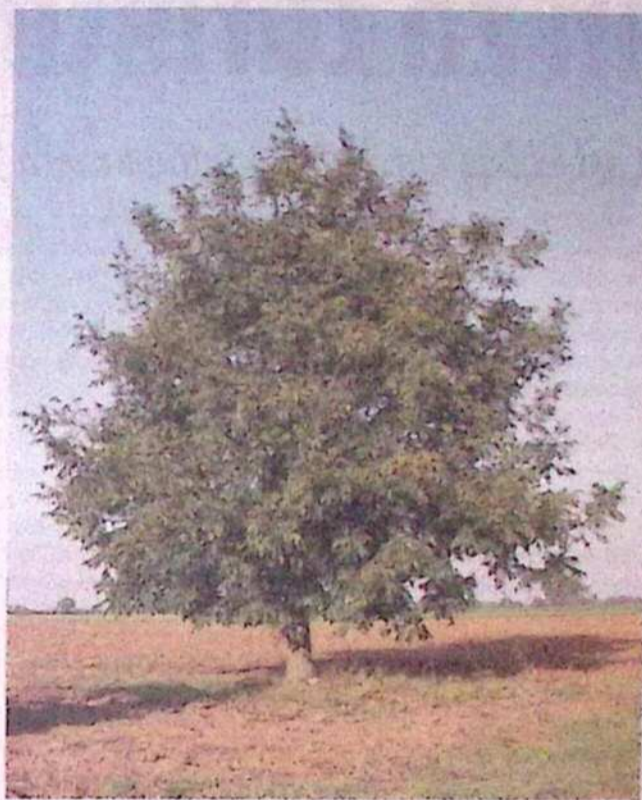
Društvo povezuje pridelovalce lupinastega sadja – orehov, lešnikov in kostanjev, drevničarje in strokovnjake, prav tako pa ljubitelje in simpatizerje. Ustanovljeno je bilo 1999. leta v Hočah pri Mariboru in vključuje 129 članov. Sedež društva je v Vinarski ulici 14 v Mariboru, predsednica društva, kjer boste dobili tudi vse potrebne strokovne nasvete in primerne

sadike glede na sestavo tal, pa je dr. Anita Solar (Biotehniška fakulteta Ljubljana, Agronomija, Inštitut za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtinarstvo – izpostava Maribor). Tudi iz Pomurja je kar nekaj članov: Horvat – Bodonci, Hriberšek – Ljutomer, Modlic – Ljutomer, Rozman – Andrejci, Smodiš – Puconci, Zavrtnik – Ljutomer, Gjergjek – Grad, Sedej – Rogašovci in firma Propak (Vaupotič). Vse bolj se uveljavlja tudi blagovna znamka Slovenski oreh. Letos jo bodo uporabili še drugi, lani se je prijavilo za uporabo šest prijaviteljev, letos že devet. Dr. Anita Solar je pojasnila: »Z njo označujemo orehe, ki so sortni in pridelani v slovenskih nasadih po določenih tehnologijah. Naši nasadi so delno v integrirani in delno v ekološki pridelavi, nekaj pa je še v konvencionalni. Na oznakah mora biti zapisano, kakšne vrste pridelava je. To je potem informacija za kupca, kakšen pridelek bo kupil.

S prodajo ni problemov, res pa je, da bi moral imeti vsak večji pridelovalec tudi sušilnico orehov, ker po navadi takrat, ko orehi zorijo, dežuje, treba pa jih je posušiti v času od 48 do 72 ur, zato je nujno treba imeti sušilnico.

Pozne cepljene sorte

Osnovna naloga društva je, povezati pridelovalce lupinastega sadja – orehov, lešnikov, kostanja, strokovnjake s področja sadjarstva nasploh in ljubitelje, kajti nekateri to sadje dokaj redno uživajo, skratka vse, ki so na kakršenkoli način povezani ali s pridelavo ali uživanjem ali proučevanjem orehov in drugih lupinarjev, tudi z zdravstvenega vidika. V Sloveniji je ta čas okrog 200 hektarjev sortnih orehov. Solarjeva pojasnjuje: »Ti so cepljeni, sorta je vedno znana, ker se jemlje cepič točno določenega matičnega drevesa, zato so znane tudi lastnosti rasti te sorte, za nas pa je pomembno, kdaj brsti, da spomladi ne pozebe. Znani so tudi lastnosti rasti, odpornost, zdravstveno stanje, odpornost proti škodljivcem in, navsezadnje, vemo, kakšen plod bo zrasel na tem drevesu. V Sloveniji sadimo in razmnožujemo predvsem pozne sorte, to pomeni, da brstijo konec aprila ali v začetku maja. Orehe bolj ločujemo po tem, ali so za celinsko ali primorsko podnebje ali za boljše vinogradniške lege. Razširjene so predvsem pozne domače sorte elit, mariborska se-

Lupinarji so skupina sadnih vrst, pri katerih je užiten del ploda jedrce (orehi, lešniki, mandeljni, kostanj). Drevo oreha doseže veliko višino in starost, saditi jih moramo vsaj v osemmetrskem razmaku. Glavna značilnost oreha je tudi, da je vetrocvetka, torej za oprahčitev ne potrebuje čebel, ampak veter, druga značilnost je, da so moški in ženski cvetovi sicer na isti rastlini, a ločeni. Zelo pogosto cvetijo na isti rastlini moški cvetovi prej kot ženski, zato za normalno oploditev potrebujemo različne sorte. Orehovina spada med najdragocenejše vrste lesa, ki ga uporabljajo za najdragocenejše pohištvo, stopnišča, furnir in kopita lovskih pušk.

Dr. Anita Solar, predavateljica na Biotehniški fakulteti in raziskovalka, predsednica Društva lupinarjev Slovenije: »Pri orehu je treba tako razmišljati – naslednje leto po sajenju še ne bo prihodka in ne pridelka. Ni pa več tako, da sadiš oreh za vnuko, kot so nekoč govorili. Sortni orehi začnejo roditi hitreje, pridelek imamo že drugo, tretje in četrto leto, na resen pridelek pa lahko računamo šesto ali sedmo leto. Prodati orehe pa sploh ni težko. Do sedaj so naši pridelovalci prodali vse že do božiča. Za velikonočne praznike je drugo veliko povpraševanje, takrat nam jih ponavadi že zmanjkuje.«

lekcija, še več pa sadijo orehe francoskih sort.

Na Goričkem je veliko opuščeni parcel. Ljudje si ne želijo vinograda, ne vedo pa, kakšno sorto orehov naj posadijo. Zato je sodelovanje pri pripravi nasadov ena izmed zelo pomembnih dejavnosti članov društva – interesentom svetujejo glede vrste in najprimernejše izbire sort ter pri pripravi zemljišč. Kar nekaj novih orehovitih nasadov je nastalo na opuščeni vinogradih. Orehi namreč ne zahtevajo veliko dela, niti posebnega znanja, s tem se lahko ukvarjajo ljudje tudi ob službi.

Bernarda B. Peček

Izbrali naj kmetico Slovenije

Med kandidatkami tudi Nežika Kozar z Melov

Svetovni dan kmetič so počastile tudi slovenske kmetice, ki so se v velikem številu zbrale v dvorani hotela Jama v Postojni. Na slovesni prireditvi, ki sta se je udeležila tudi predsednik države dr. Danilo Türk in predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj, so podelili tudi naslov kmetice leta, ki je med sedemnajstimi kandidatkami pripadel Štefki Pavlin s Police

pri Naklem.

»Danes je delo kmetič bolj cenjeno in bolj poznano, potrebno pa je tudi javno in družbeno spoštovanje, zato so prireditve, kot je vaša, pomembne, saj dajejo predstavo o vašem delu,« je v nagovoru slovenskim kmeticam med drugim dejal predsednik Türk, ki je izrazil čestitke vsem letošnjim kandidatkam za kmetico leta v Sloveniji.

Med kandidatkami za naj

kmetico je bila tudi Nežika Kozar, članica Društva podeželskih žena Gornja Radgona. Nežika živi na Melah in je zelo aktivna članica društva, saj med drugim opravlja funkcijo blagajničarke že 25 let. Kot sama pravi, se je med tem časom menjalo že pet predsednic, ona pa je še vedno blagajničarka, kar potrjuje njeno sposobnost in predanost društvu.

O. B.

Članice Društva podeželskih žena Gornja Radgona s Cirilom Smrkoljem in Danilom Türkem
Foto: O. B.

Antraks

Njegove posledice pri živalih in ljudeh

V Sloveniji smo imeli pri govedih pojav antraksa – štiri živali so poginile v občini Slovenske Konjice in še dve v občini Poljčane

Antraks pri živalih

Je infekcijska bolezen predvsem rastlinojedih živali (govedo, drobnica, konji, svinje), ki jo spremljajo številne krvavitve, povečana in zmešana vranica, nestrjena temno rdeča kri, sluzasto krvavi edemi. Povzročitelj je bacil antraksa, ki živi v zemlji in je sposoben za infekcijo in se celo razmnoževati desetletja dolgo. Živali se okužijo na okuženih pašnikih, s senom z okuženih območij, s hrano, ki je kako drugače okužena, z vodo in podobno. Trupla poginulih za antraksom obolelih živali, ki niso bila primerno odstranjena, ter njihovi deli in izločki postanejo vir infekcije. Mesojedi se lahko okužijo, če jedo meso okuženih živali. Področja, kjer se bolezen pojavlja, imenujemo vrančni distrikti. Klinična slika: inkubacija od enega do treh dni, različne oblike – opotekanje, škripanje z zobmi, krvavitve iz telesnih odprtih, povišana telesna temperatura (40 do 42,5 °C), apatija, drget mišic, lopatic in bedra. Količina mleka hitro pade, dlaka je naršena. Pri govedu, konju in

psu se lahko pojavijo zдебeltitve v koži. Bezgavke so povečane, urin je pogosto krvav. Živali poginejo z znaki zadušitve. Pri prašičih je pogosta lokalna oblika z oteklino grla. To oteži dihanje, zato prašič diha skozi usta in pogosto pogine zaradi zadušitve. Pri mesojedih je pogosto prisotna infekcija prebavil, pri perutnini pa spremembe na glavi in vratu. Smrtnost pri antraksu je okoli 90-odstotna.

Preventiva: VURS vsako leto na območjih, kjer se je v zadnjih petdesetih letih pojavil antraks, razpiše obvezno cepljenje goved in drobnice.

Antraks pri človeku

Človek se lahko okuži na različne načine. Najpogosteje obolevajo ljudje, ki imajo opravka z bolno ali mrtvo okuženo živaljo (kmet, veterinarji, mesarji, predelovalci kože...). Spore

ali bacili vdrejo v človeško telo običajno skozi ranice na koži in tako pride do kožne oblike bolezni, ki je najpogostejša in najmanj nevarna. Ob vdihavanju prahu, ki vsebuje spore, pride do pljučne oblike. S to obliko so se v ZDA srečali s pojavom bioterrorizma, ko je prišlo do pljučne oblike bolezni ob odprtju sumljivih pisemskih pošilk. Ob uživanju okuženega in ne dovolj dobro termično obdelanega mesa pa pride do prebavne oblike bolezni.

V Sloveniji smo imeli zadnji primer kožne bolezni antraksa leta 1983, ko sta v Komendi zbolela lastnik bolne živali in mesar, ki je žival zaklal. Prvi primer antraksa v Sloveniji pri ljudeh smo zabeležili leta 1926.

Pljučnih in prebavnih primerov antraksa v Sloveniji pri ljudeh še nismo imeli.
Marko Nabergoj, dr. vet. med.

Izobraževanje kmetovalcev

13. 11. 2008: vaško-gasilski dom Bodonci, Bodonci 77 a, ob 9.00, ne velja za SKOP/KOP. Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu.

14. 11. 2008: gasilski dom Beltinci, Ulica Štefana Kovača 5, ob 9.00, ne velja za SKOP/KOP. Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu.

Barometer

Mag. Robert Celec, mladi raziskovalec in kandidat SDS za poslanca, je po neuspehu na volitvah predlagan za člana nadzornega sveta Luke Koper.

Franc Jurša, župan Ljutomera in poslanec Desusa, postaja eden od ključnih akterjev pri pogajanjih o vstopu Desusa v koalicijo in tudi prepričevalcev »sefa« svoje četice, da namesto obrambe sprejme resor za delo in socialne zadeve.

Tadej Ružič je direktor Pomurja, ki se je po izboru poslovnega dnevnika Finance po finančnih kazalcih uvrstil na osmo mesto v državi, med gradbenimi podjetji pa na prvo.

Milena Rajk, direktorica družbe Kapela, vinogradništvo in vinarstvo, je predstavila novo podobo družbe in pozitivne premike pri utrjevanju kapelskih vin na trgu.

Franc Huber, predsednik Murine uprave, je na srečanju pomurskih gospodarstvenikov povedal le, da ima ta družba izdelano jasno strategijo, kako premagati krizo.

Stara šola v Mali Nedelji še vedno propada

Občina je šolo prodala za tolar in za turistično dejavnost

Lastnica je kupila le zgradbo in zemljišče pod njo, zemlja okoli šole pa je združna

Mogočna stavba sredi Male Nedelje je stara osnovna šola. Zgradili so jo v začetku prejšnjega stoletja, njena mogočnost pa še danes izpričuje, da je bil kraj s svojo okolico nekoč neločljivo povezan s šolstvom, to pa je s podeželskimi izobraženci rodilo duhovno in kulturno moč kraja ter domoljubje ljudstva v času slovenskega narodnega prebujanja. Danes stara učilna zidana propada, s tem pa tudi simbol nekdanjega slavnega obdobja kraja.

Otroci in učitelji so se pred štirinajstimi leti preselili v novo šolsko zgradbo, stara pa je ostala prazna in v lasti občine Ljutomer. Ker niso vedeli, kaj bi z njo, so jo začeli prodajati. Prvič je iskala občina kupca pred enajstimi leti, vendar kljub oglašanju nekakega zasebnika, ki je razmišljal o ureditvi objekta za domsko varstvo starejših ljudi, odziva na razpis potem ni bilo, prav tako ne na drugega pred šestimi leti. Na občini so po neuspelem drugem razpisu februarja 2004 za Vestnik potožili, da »... razgovori za rešitev tega odprtega vprašanja potekajo, saj se zavedamo dejstva, da objekt propada«. Rešitev so našli še isto leto. Julija 2004 je občina staro šolo prodala Bojani Gošnjak iz Ljutomera. Nepremičnina je bila prodana za 1973 evrov, s tem da je znašala kupnina za objekt en tolar, razliko pa predstavlja nakupna cena za stavbno zemljišče v velikosti 364 kvadratnih metrov. »Nova lastnica je dol-

žna v skladu s pogoji javnega razpisa objekt sanirati v skladu s programom, ki ga je predložila ob prijavi na javni razpis, najpozneje v roku petih let od podpisa kupoprodajne pogodbe, in sicer za potrebe turistične in drugih podobnih dejavnosti. Rok za ureditev objekta poteče 23. 7. 2009.« so na vprašanje o usodi stare šole in obveznostih kupca odgovorili iz občinske uprave. Lastnica ima torej še manj kot leto dni časa, da izpolni pogodbeno obveznost, preseneča pa sedanja trditev občinske uprave, da v »... javnem razpisu in v prodajni pogodbi pogoji vračila nepremičnine v primeru neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani kupca in glede plačila odškodnine zaradi nevestnega vzdrževanja objekta v štirih letih in propadanja niso posebej navedeni.« Prejšnja lokalna oblast je namreč večkrat zatrjevala drugače pa tudi člani občinskega sveta v prejšnji sestavi so vedeli za možnost vračila nepremičnine. Z občine pa sedaj sporočajo, da bodo v primeru neizpolnitve pogodbenih obveznosti o ukrepih odločali šele po preteku pogodbenega roka.

Lastnica stare šole v Mali Nedelji pa se je z nakupno pogodbo tudi zavezala, da bo stroške komunalne opreme plačala ob izdaji gradbenega dovoljenja na podlagi odločbe oziroma pogodbe, prav tako pa bo na lastne stroške uredila komunalno infrastrukturo do parcelne meje zemljišča, torej asfaltno cesto,

Stara šola v Mali Nedelji iz časov slovenskega buditeljstva neslavno propada. Foto: M. H.

vodovod in elektriko. Jo bo speljala po tujem zemljišču?

Občina je namreč šolo prodala brez ene pedi funkcionalnega zemljišča, saj je imetnik pravic na zemlji okoli šole v velikosti skoraj 1500 kvadratnih metrov Kmetovalec, Splošna kmetijska zadruga Ljutomer, v knjigah pa je vpisana kot javno dobro in v naravi travnik oziroma v delu

njiva. Po preselitvi šole v nove prostore in še preden je občina objavila razpis za prodajo stare šole, je bil za zemljišče okoli šole vložen denacionalizacijski zahtevek, vendar se je postopek leta 1997 končal z zavrnitvijo vračila premoženja v naravi, čeprav okolica stare šole tudi danes ne kaže podobe urejenega travnika niti obdelane njive.

Ljutomerska občina torej s prodajo stare šole v Mali Nedelji pred štirimi leti problema njenega propadanja ni rešila, ampak ga je, vsaj tako se zdi, obteženega še z novo okoliščino proložila za pet let. Zgodba zato vsaj še nekaj časa ne bo imela srečnega konca. Le zima je z vsakim dnevom bližje.

Majda Horvat

Mala Nedelja

Zdravstvo bi bilo lahko boljše

Dom kulture pridobitev, športni objekti na psu

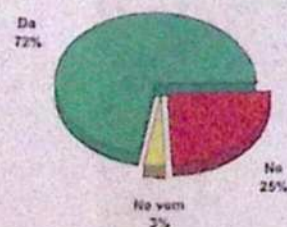
Tri kratka vprašanja smo postavili tudi naključno izbranim krajanom Male Nedelje. Povprašali smo jih, kako so zadovoljni z zdravstveno oskrbo oz. številom prihodov zdravnika v njihov kraj, ali je zaradi novega doma kulture v Mali Nedelji kulturno življenje bogatejše in ali imajo po njihovem mnenju mladi in otroci v vaških okoljih dovolj urejenih športnih objektov.

Z zdravstveno oskrbo oz. s številom prihodov zdravnika v njihov kraj ni zadovoljnih kar 42 odstotkov vprašanih, 23 odstotkov je z zdravstveno oskrbo le delno zadovoljnih, 29 odstotkov je zelo zadovoljnih in šest odstotkov nam na to vprašanje ni znalo odgovoriti. Tri četrtine sodelujočih menijo, da je zaradi novega doma kulture v Mali Nedelji kulturno življenje bogatejše, četrtina se s tem ne strinja in trije odstotki so ostali neopredeljeni. Da imajo mladi in otroci v vaških okoljih premalo urejenih športnih objektov, menita dve tretjini

vprašanih, 31 odstotkov jih meni, da je športnih objektov dovolj, dva odstotka sta mnenja, da jih sploh ne potrebujejo, in en odstotek se ni mogel odločiti.

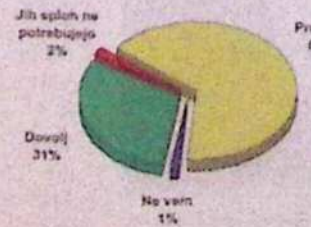
Vsem, ki ste sodelovali v anketi, se lepó zahvaljujemo. Ponudili smo vam tudi možnost, da prejmete tri brezplačne izvode časopisa Vestnik. Sto štirje ste sprejeli našo ponudbo in tako, kot smo se dogovorili, vas v prihodnjih dneh zopet pokličemo iz Klicnega studia slepih.

Alli je zaradi novega Doma kulture v Mali Nedelji kulturno življenje bogatejše?

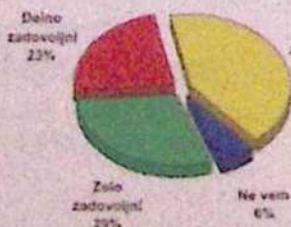
N = 153

Imajo po vašem mnenju mladi in otroci v vaških okoljih dovolj urejenih športnih objektov?

N = 153

Kako ste zadovoljni z zdravstveno oskrbo oz. številom prihodov zdravnika v vašem kraju?

N = 153

Stečaj Opekarne traja že štirinajst let

Po najnovjših podatkih, ki jih je objavil Apjes, na slovenskih okrajnih sodiščih poteka 639 stečajev, od tega 63 ali slaba desetina na murskosoboškem. Bolj kot število postopkov preseneča delež dolgo trajajočih. Kar 73 se jih je začelo pred letom 2000 in trije od teh trajajo že osemnajst let.

Na murskosoboškem sodišču imajo najdaljši staž stečajni postopki nad stečajnimi dolžniki Opekarne Lendava, ki se je začel leta 1994. Pomurski tisk leta 1998, Panonka Kmetijska zadruga leta 1999 ter Inggra leta 1999. Pomurske stečaje vodi pet stečajnih upraviteljev, Milan Koren tri, Jože Flegar sedem, Martin Sreč sedem, Milorad Vidović desetnajst in Stefan Šcap sedemindvajset.

M. H.

Prima ugodnosti za kupce Prima kurilnega olja.

PRIMA OLJE ZA KURILNE PLOŠČE ZA 1000 LITROV ZA 1000,00 €

PRIMA OLJE ZA KURILNE PLOŠČE ZA 1000 LITROV ZA 1000,00 €

PRIMA OLJE ZA KURILNE PLOŠČE ZA 1000 LITROV ZA 1000,00 €

080 22 66

Začetek sojenja dobrovniškemu županu za zlorabo položaja in ponarejanje dokumentov

Kardinar: Koren je želel privilegiran položaj

Sporna prodaja kanalizacijskega omrežja lizinški hiši Feniks – Župan zagovarja svoje poteze – Tajnik občine naj bi razširjal govornice, da je župan prodal kanalizacijo

«Očitanih kaznivih dejanj nisem storil in jih zato tudi ne priznavam. Prepričan sem, da bo sodišče ravnalo prav in me oprostilo očitanih kaznivih dejanj,» se je pred Mirelo Bertalančič, sodnico okrajnega lendavskega sodišča, branil Marjan Kardinar, župan Dobrovnika, ki ga je tožilec Robert Stojko obtožil zlorabe položaja in ponarejanja dokumentov med gradnjo kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave v letu 2005.

Stojko je v obtožnem predlogu zapisal, da je Kardinar ravnal v nasprotju z zakonom o javnih financah in s statutom občine, ko je aprila 2005 družbi Feniks, sedaj NLB Leasing Murska Sobota, za milijon evrov prodal položaj solastniškega deleža kanalizacijskega omrežja občine Dobrovnik. »Njegov namen je bil, skleniti prodajo s hkratnim zakupom po sistemu »lease back«, kajti občina zaradi zadolženosti na drug način ne bi mogla dobiti denarja. Omenjeni posel je izpeljal brez soglasja in vednosti občinskega sveta,» je pojasnil Stojko. Obtoženi Kardinar je zavrnil vse očitke: »Namen pogodbe je bil, zagotoviti nadaljnje zakonito financiranje gradnje čistilne naprave in kanalizacije.« Omenil je porezijsko poročilo računskega sodišča, ki je ukrepe občine ocenilo kot zadovoljive.

Z denarjem za nove projekte naj bi se v občini Dobrovnik plačevali stari dolgovi.

Marjan Kardinar: »Župan sem že tretji mandat, kar jasno potrjuje podporo občank in občanov. Občina Dobrovnik po desetih letih obstoja lahko danes s ponosom zagovarja vse dosedanje uspešno delo, ki ni bilo lahko.« Foto: A. B.

»Občina Dobrovnik poravnava vse obveznosti, ki jim ima do družbe Feniks,» je še dodal župan. »Javna infrastruktura, ki

služi za izvajanje javne gospodarske službe, ne more biti v pravnem prometu,» je to komentiral tožilec.

Lizing ni bil edini izhod

Največ časa na prostoru za priče je prebil Štefan Ščap, nekdanji direktor Feniksa. Razložil je, da sklenitev lizinške pogodbe po sistemu »lease back« za dobrovniško občino ni bil edini izhod: »Župan bi lahko SGP Pomgrad, ki je bil izvajalec del in ki je zaradi neplačevanja opravljenih del občini grozil s tožbo, prosil za podaljšanje plačila dolgov ali bi skušal dobiti manjkajoča sredstva iz evropskih skladov in državnega proračuna. To je bil izhod, ki je povzročil najmanj škode.«

Feniks je vedel za prezadolženost občine, zato je svoje terjatve zavaroval s terjatvami občine do krajanov. Priča je še povedala, da so bili na osnovi lizinga zgrajeni srednji šoli v Lendavi in Murski Soboti ter domova za starejše občane v Radencih in Gornji Radgoni. »Feniks v takih primerih ni običajni lastnik, ampak je vpisan v zemljiško knjigo le kot začasni lastnik.«

Sklepanje pogodb po sistemu »lease back« se je spremenilo, ko je ustavno sodišče v zadevi Zbiljski gaj natančneje opredelilo take pogodbe, pa je Ščap pojasnil sodnici Bertalančičevi, ki je spraševala, ali je Feniks po pogodbi lastnik kanalizacijskega omrežja.

Občina je bila/je brez denarja

Ernest Preinšperger, občinski svetnik, je dejal, da je bil lizing predstavljen kot hipoteka: »Od-

plačate dolg, pa svoje dobite nazaj.« Župan je rekel, da ni druge rešitve. Sicer nas je vedno o vsem obveščal,» pa je pričala Vera Ratko, članica občinskega sveta.

Janoš Hack, nekdanji dobrovniški podžupan, je povedal, da »občina v letu 2005 ni imela niti približno toliko denarja, da bi gradnjo kanalizacije lahko nemoteno nadaljevala.« Dodal je, da je nadzorni odbor spremljal primer in da so se dogovorili, da zneski za lizing ostanejo v okvirjih, ki bi jih lahko plačali. Zadnja je bila zaslišana Liljana Škraban, ki je tedaj opravljala naloge v občinskem računovodstvu: »Občina je bila v hudih finančnih težavah. Praksa je bila, da so se sredstva novih projektov porabljala za odplačilo starih dolgov.«

Nekatere priče pa so na vprašanje Janeza Perša, Kardinarjevega odvetnika, kdo naj bi razširjal govornice, da je župan prodal nedokončano kanalizacijo, odgovorile, da je bil to nekdanji tajnik občine Štefan Koren. Mimogrede: Kardinar je Korena vrgel iz službe. Da je pri tem ravnal prav, je lani razsodilo sodišče. O tem je obtoženi župan spregovoril pred sodnico Bertalančičevo: »Na občini si je želel pridobiti privilegiran položaj. V času moje odsotnosti, ko me je nadomeščal, je zlorabljal svoj položaj in škodoval interesom občine Dobrovnik.«

Sojenje se bo nadaljevalo v začetku decembra.

Andrej Bedek

Barometer

Janko Rihtarič, direktor KZ Gornja Radgona, je bil močno zainteresiran za nakup bivše zadrage Martjančič, saj je na nedavni licitaciji ponudil najvišjo ceno, ki je krepko preseгла izključno ceno.

Branko Kurbus, direktor Arconta, zagotavlja, da jih kriza še ni prizadela, in zato še zaposlujejo, ne pa odpustajo. Pričakuje tudi, da se bodo »viski« vračali iz Avstrije in se zaposlovali doma, kar jim lahko pomaga ob sedanjem kadrovskem pomanjkanju.

Francu Šadlu, nekdanjemu predsedniku Turističnega društva Radenci, je letos Turistična zveza Slovenije podelila naziv najprostoVOLJEC v turizmu.

Goran Milošević, direktor Koreničke, je včeraj slovesno odprl zaposlitveni center za invalide v Šalovcih. Končno gre za projekt, ki ga je podprla tudi lokalna skupnost, v nasprotju s Hošošem.

Darko Rudaš s svojimi somišljeniki, ki so člani občinskih svetov kot predstavniki romske skupnosti, ne popušta in svojo skupino na novo organizira. Ali to pomeni razbijanje monopola znotraj sedanje organiziranosti in pri razpolaganju z denarjem, bo pokazal čas.

Z grafiti in znamenji Satana oskrunili cerkev pri Gradu na Goričkem

»Ljudi prosim, naj ne iščejo krivcev«

Policija za nepridipravi še poizveduje – Na delu naj bi bila opita mladina

Objestneži so v noči od sobote na nedeljo z grafiti in znamenji satanizma oskrunili cerkev pri Gradu na Goričkem. Policija je včeraj vandale še iskala, vendar jim je menda že na sledi. Tamkajšnji verniki so razburjeni. Župnijski upravitelj Goran Kuhar miri razgrete strasti. Tak je povzetek sobotnega nočnega dogajanja in nekaj dni zatem.

Da je nekdo z grafiti in znamenji satanizma popisal zidove cerkve pri Gradu, so župnijskega upravitelja Gorana Kuharja v nedeljo zgodaj zjutraj opozorili domači verniki. Na zidovih so bili namreč narisani narobe obrnjeni križi in pentagrami. Mimogrede: po Wikipediji, prosti enciklopediji, so pentagrami v preteklosti povezovali s temaćnimi silami in čarovništvom, saj so verjeli, da lahko z njegovo pomočjo priključijo duhove po-

Objestneži so se v noči od sobote na nedeljo z grafiti ter risanjem križev in pentagramov lotili cerkve pri Gradu. Foto: I. J.

Oskrunitev cerkve pri Gradu ni osamljen primer vandalizma med prazničnim koncem tedna. V Kolodvorski ulici v Lendavi je bilo v noči od sobote na nedeljo polomljenih trinajst sadik lipe, razbili so luči pri gradu in okna na osnovni šoli. Dan prej je nekdo na hišah in mrliški vežici v Beltincih spisal grafit z vsebino, naperjeno proti enemu od tamkajšnjih občinskih svetnikov. Po dostopnih informacijah gre v obeh primerih za objestnost opite srednješolske mladine.

Na zidovih sta se še bohotila napis »Peder« in domnevno Satanovo število »666«. Na dvorišču cerkve pa je bilo izpisano »Papež ma vas ra«, očitno pa v napisu manjka zadnja črka, kakor da bi objestnežem zmanjkalo barve.

Vernike je ta vandalizem močno prizadel in jih zmotil. Občutek imam, da se bojijo zame. Ljudi prosim, naj ne iščejo krivcev in naj nikogar ne obtožujejo. Ni treba, da se zaradi tega ustvarja

napeto ozračje. Pustimo policiji, da opravi svoje delo,» je dejal župnijski upravitelj Kuhar. »Včeraj smo še vedno iskali storilce,» je k temu dodal Jožef Prša, govorac pomurske policije. Neuradno smo sicer izvedeli, da so poli-

cisti nepridipravom menda že na sledi. Cerkev je bojda oskrunila opita okoliška mladina.

Torej vse kaže, da glas ulice, ki je imel zanimivo teorijo, da naj bi za prvonoembrskim vandalizmom pri Gradu stal nekakšen klan satanizma, katerega naj bi sestavljalo kar nekaj mladev iz Sotine in Serdice, ki naj bi izvajali različne obrede – celo ubijali mačke in pili njihovo kri –, tokrat ni imel prav.

Andrej Bedek

Župan občine Lendava Anton Balažek

Odpirajo se nove perspektive in nove razvojne možnosti

Največji bogastvi ostajata sožitje in medkulturni dialog, ki ga naše območje neguje skozi stoletja

Župan občine Lendava Anton Balažek med dogodki, ki so v zadnjem letu dni posebej vplivali na dogajanje v občini, posebej omenja dokončanje avtocestnega odseka Pince-Beltinci ter zgodovinsko skupno sejo slovenske in madžarske vlade v Lendavi.

Zakaj je pravzaprav prišlo do spremembe datuma praznika občine Lendava?

Sprememba datuma občinskega praznika je povezana z odločitvijo, da spremenimo dosežani način praznovanja in poudarimo sožitje kot pomembno vrednoto tega območja. Ciklus praznovanja se začne z občinskim praznikom »sožitja«, ki datumsko sovpada s praznovanjem sv. Stefana. Praznični dogodki in slovesnosti se vrstijo vse do 28. oktobra. Prav ta dan pa se spominjamo pridobljenih sejemskih pravic leta 1366, ki so nas uvrstile na gospodarski in politični zemljevid takratnega časa. Ob tem dnevu smo na slovesni akademiji izrekli zahvalo zaslužnim občanom in prijateljem, ki nas spremljajo pri naših aktivnostih.

Kateri dogodki v zadnjem letu so po vašem mnenju še posebno pomembni za lendavsko občino?

Dokončanje avtocestnega odseka Pince-Beltinci ter zgodovinska skupna seja slovenske in madžarske vlade v Lendavi.

Slednja je bila pomembna ne samo zaradi dogodka samega, temveč tudi zaradi vsebin, o katerih smo razpravljali. Ob vprašanjih, povezanih z narodnima skupnostima, so bila na dnevnem redu za nas pomembna vprašanja, kot so gospodarski razvoj, prometne povezave in energetika. Pomembno je predvsem vprašanje železniške povezave, ki je v tem obdobju postalo aktualno in predvsem sprejemljivo za obe državi. Občina Lendava se je, skupaj z vsemi drugimi dejavniki v našem okolju, pokazala kot dobra gostiteljica in turistično zanimiva. Dodano vrednost vidim v tem, da smo lahko sodelovali v vsebinskih pripravah na to sejo in ponudili številne konstruktivne rešitve, pomembne za tukaj živeče ljudi in obe državi. Največ zaslug za ta dogodek in priložnost, da nas spoznajo iz različnih zornih kotov, pripada dvema veleposlanikom, g. Lipiču in g. Czukorju.

Pomemben zgodovinski dogodek je zgraditev avtocestnega odseka Pince-Beltinci, ki nas je z avtocesto povezal s sosednjima Madžarsko in Hrvaško ter v teh dneh tudi z notranjostjo Slovenije. Naenkrat so se odprle nove perspektive in nove razvojne možnosti, ki se kažejo v občutno povečanem zanimanju za gospodarska in zasebna vlaganja na tem območju. Našim občanom ob magistralni cesti in vsem, ki smo bili odvisni od preobremenjenih prometnic, je kon-

čno odleglo. Rešili smo se velike in dolgotrajne nadloge, za katero ni bilo druge rešitve kot zgraditev dolgo pričakovane avtoceste. Gledano s perspektive lokalne skupnosti smo gradnjo avtoceste dobro izkoristili. Dobili smo sodobne prometne rešitve, sodobno urejena križišča, mostove, lendavsko južno obvozno in kar nekaj obnovljenih lokalnih cest. Tudi za temi dosežki stojijo ljudje, civilna iniciativa, ki je povezovala poslance DZ, župane, ministrstva in zainteresirano javnost. Pri tem sta bila pomembna enotnost v lokalnem okolju in dejstvo, da smo imeli ministra, ki je v vladi vodil tako pomembno področje, kot je promet. Pokazalo pa se je, da tudi Pomurje lahko ponudi konkurenčne kadre za najzahtevnejše funkcije v tej državi.

Lendava je bila ena od prvih lokalnih skupnosti, ki jo je po izvolitvi obiskal predsednik dr. Danilo Türk in pohvalil gospodarski razvoj občine.

Tudi na tem srečanju je tekla beseda o razvoju, ki je predvsem odvisen od državnega podjetja Nafta Lendava, gospodarskega razvoja nasploh in položaja narodnostne skupnosti. Z veseljem ugotavljamo, da so bila gospodarska gibanja ugodna. Ob visoki investicijski dejavnosti so se povečale možnosti zaposlovanja in prodaje nepremičnin. Stopnja brezposelnosti je najnižja v zadnjih petnajstih letih in je na ravni, kakršno smo imeli pred gospodarskimi težavami na začetku devetdesetih let. Kljub napovedani recesiji imamo dobre osnove za nadaljnji gospodarski razvoj. V Iliriji in Novartis ugotavljamo aktivnost, ki bodo lokalnemu prebivalstvu omogočile nove zaposlitve. Veliko pričakujemo od Save Kranj, zlasti v turizmu, od Luke Koper na področju logistike in Nafta Lendava od njenih poslovnih dejavnosti. Oblikuje se tudi turistična destinacija Muranija in tako Lendava ni več neznanica na turističnem zemljevidu srednje Evrope. Pri vsem tem se sprašujem, ali je bilo potrebno, da se je denar od gramoznic in komunalnih dejavnosti prelil na druga, bogatejša območja Slovenije.

Razvoj gotovo pozitivno vpliva na življenje občanov. Kje pa so največje težave?

Prihodki občanov so bili na razmeroma visoki ravni, med drugim zaradi povpraševanja po nepremičninah in različnih storitvah, ki spremljajo investicijsko dejavnost. Ta ugodna gibanja pa se niso dotaknila vseh naših občanov. V najtežjem položaju so mladi ljudje, ki iščejo priložnost za prvo zaposlitev, in starejši občani, ki se niso izpolnili pogojev za upokojevcem. Razmeroma nizki prihodki večine mladih družin in upokojevcem povzročajo visoke javne izdatke za subvencije pri plačilu najemnin za stanovanja in plačilu vr-

Anton Balažek: »Ob vsem naštetem in povedanem nimamo občutka, da smo govorili o majhni obmejni lokalni skupnosti, temveč o razmeroma velikem in bogatem okolju, ki se zaveda svojih potencialov in dosežkov.« Foto: N. J.

tea ter kažejo na težave občanov. Pozorni moramo biti na te najbolj ranljive skupine občanov, jim prisluhniti in z dejanji na vseh področjih izkazovati solidarnost.

Na razslojevanje v družbi, pojave revščine in kršenje človekovih pravic na področju sodne veje oblasti je opozorila tudi varuhinja človekovih pravic ob svojem nedavnem obisku. Pokazala je pripravljenost, da pomaga pri reševanju upravičenih zahtevkov občanov, ki so leta in leta živeli v nemogočih razmerah ob glavni prometnici. Z veseljem smo ugotovili, da se občani ne pritožujejo zaradi kršenja narodnostnih pravic, kar kaže, da s temi zadevami včasih nekoliko pretiravamo in nehote usmerjamo pozornost od dejanskih težav, ki tarejo naše občane. Pri tem ne želimo zmanjševati pomena narodnostnih pravic, temveč opozoriti na osnovne eksistenčne, okoljske in druge probleme, ki se jim premalo posvečamo, zato znova pozivam vse, tudi predstavnike narodnostnih organizacij, k večji enotnosti, medsebojnemu spoštovanju ter skupnemu in odgovornemu reševanju dejanskih problemov tega okolja.

Katere naloge vas še čakajo pri urejanju mesta, osemnajstih krajevnih skupnosti in dvanaestih naselij?

Številna križišča in spremenjen prometni režim obiskovalci naših krajev najprej opazijo. Po mnenju strokovnjakov smo

uspešno rešili vprašanje cestnega prometa za prihodnjih nekaj desetletij. Ustvarjene so možnosti, da se tovorni promet v celoti umakne iz mesta in urbanih naselij. Lendava in praktično vsa naselja dobivajo novo podobo, ki je vse bližje podobi urejenih turističnih krajev. Obnova starega mestnega jedra je več kot zgolj komunalno opremljanje območja. Staro mestno jedro je pomemben del naše zgodovine, je odsev našega odnosa do bogate kulturne dediščine in pomemben korak pri oblikovanju prave podobe mesta.

Trg pred gledališko dvorano in park za dvorano sta pridobitvi, ki nekako zaokrožata začetno delo z obnovo mestne hiše. V ta kontekst sodijo tudi stopnišča, ki peljejo na Glavno ulico, in stopnišče na lendavski grad. Mestni park bo dodatna atrakcija za turiste in prostor, kjer se bodo zbirali občani vseh starosti. Skupaj z odprtjem gledališke dvorane in trgom Györgya Zala bo izziv ter zrelostni izpit za našo kulturo druženja in bivanja.

Nehali smo prešteti obnovljene fasade objektov, med katerimi je tudi lendavska osnovna šola. Veseli nas, da iniciativa postopoma prevzemajo občani, ki vedno več prispevajo k lepši podobi naselij. Pri tem bi čestital Krajevni skupnosti Hotiza, ki je v letošnjem letu razglašena za naše najbolj urejeno naselje. Polno prenovno komunalne infrastrukture doživljajo Petišovci, ki so naše največje naselje s

pestro narodnostno strukturo. To je bil razlog, da smo občinski praznik posebej počastili tudi v tej krajevni skupnosti.

Kako ste uresničevali načrte za komunalno infrastrukturo in kaj je treba še narediti?

Osebnost sem zelo zadovoljen, da so se velike investicije začele tudi ga relaciji Dolga vas-Generovci-Kamovci-Radmožanci. Poteka gradnja pločnikov, kolektorskih stez, meteorne kanalizacije in ulične razsvetljave. Investicijo, vredno več kot 1,5 milijona evrov, financirata država in lokalna skupnost. Končana bo v letu 2009, ko bomo začeli tudi graditi kanalizacijski sistem v omenjenih krajevnih skupnostih. Kanalizacijsko omrežje bodo dobila tudi naselja Pince, Pince-Marof in Benica. S temi investicijami bomo dosegli zastavljeni cilj, da na celotnem območju občine Lendava zagotovimo enako kakovost komunalne infrastrukture. Izjema bo samo gričevnati del občine, ki zahteva drugačne pristope in obravnavo v kontekstu varovanja naravne dediščine. Vzporedno z gradnjo kanalizacijskih sistemov poteka tudi obnova cest in pripadajoče cestne infrastrukture. Na območju celotne občine nas čakata zahtevna naloga učinkovitejšega varovanja okolja s poudarkom na vodah, ločenem zbiranju in zmanjševanju količin komunalnih odpadkov ter vzpostavitev enotnega informacijskega sistema in širokopasovnih povezav.

Začenjamo tudi projekt vključevanja vseh krajevnih skupnosti v turistično ponudbo območja.

Večkrat poudarjate, da sta največji bogastvi območja sožitje in medkulturni dialog. Kako se to udejanja v vaši občini?

Kljub veliki odvisnosti od gospodarskega razvoja in razpoložljivih delovnih mest ostajata naši največji bogastvi sožitje in medkulturni dialog, ki ga naše območje neguje skozi stoletja. Pomembno je, da dojamemo celotno dimenzijo te zapuščine in s tem povezanih vrednot. Leto medkulturnega dialoga je bilo priložnost, da se temu vprašanju še bolj posvetimo. Poudarjamo pomen duhovne rasti kraja in se ob okroglih obletnicah postavitev kipov spomnimo Minka Kranjca, Györgya Zala in Primoža Trubarja. Kot pomemben dogodek lahko omenimo odločitev mesta Sárvár, da bo območje občanov in vseh tistih, ki so izgubili življenje v tem taborišču. Prav na različnostih, ki povezujejo in krepijo, gradi svojo prihodnost tudi Evropa. S svojimi aktivnostmi skušamo spodbujati širše območje k sodelovanju, odprtosti in iniciativnosti. Včasih se nam zdi, da nekoliko prehitavamo, da širše območje se ni povsem pripravljeno narediti, da bi nam bilo jutri bolj je. Za vse sta potrebna čas in potrpežljivost.

Raziskovalna nagrada Š. Galiča

Ustanova Štefana Galiča iz Lendave, ki ima ime po akademskem slikarju, je objavila razpis za raziskovalno nagrado, in sicer za najboljšo diplomsko delo s področja naravoslovnih ved ali humanistike in družboslovja, magistrsko nalogo ter doktorsko disertacijo, in to za naloge, ki so jih zagovarjali v šolskem letu 2007/2008, in za kandidate, ki imajo stalno bivališče v občini Lendava.

Nov slovar slovenskega jezika?

Slovenski jezikoslovci so se na svojem prvem posvetu strinjali, da Slovenci potrebujemo nov, sodobnejši Slovar slovenskega knjižnega jezika. Zadnji je izšel leta 1991, v tem času pa je nastalo veliko novih besed, mnoge pa dobivajo nove pomene ali se skoraj ne uporabljajo več. Po predvidevanjih bi za novi slovar slovenskega jezika potrebovali deset do 15 let.

Grossmannova nagrada 2008

AGRETT Univerze v Ljubljani razpisuje Grossmannovo nagrado 2008 za najboljši scenarij, sodelujejo pa lahko študenti slovenskih univerz z izvirnimi scenariji za kratki igrani film ali kratko televizijsko dramo. Tri izvide scenarija pošljite do 10. decembra na naslov šole s pripisom »Grossmannova nagrada«. Doslej so podelili šest nagrad, kar štiri pa je prejel Matevž Luzar.

Gledališčniku Evgenu Carju filmska nagrada

»Vsaka nagrada te malo poboža«

Najbolj si želim, da bi svojo dramo Štrki umirajo postavil na oder

V času ko je Evgen Car z gledaliških desk prehajal v pokoj, ni hotel privoliti v nobeno novo gledališko vlogo. Potem ga je poklical Matevž Luzar, ki mu je ponudil vlogo v svojem diplomskem filmu Vučko. In je pristal. »Nekako sem že pozabil na ta film, ko me je spet poklical in mi povedal, da je film dobil nagrado za najboljši študentski film, jaz pa vesno, nagrado za najboljšo moško vlogo.« Prvič v zgodovini Festivala slovenskega filma je bilo, da so nagrado za najboljšo moško vlogo podelili nekemu, ki je nagrado prejel za vlogo v kratkem in študentskem filmu.

Kratki 22-minutni igrani film govori o počasnem in osamljenem upokojenem življenju ter misijonarjih religij. Upokojenec Zdravko (igra ga Evgen Car) si od sosede izposodi psa, da bi navezal stike, potem nanj pozabi in pes se izgubi. Takrat pa se pojavita dva mormonska misijonarja ... Strokovna žirija, ki je podelila nagrado za najboljši študentski film, je zapisala, da gre v filmu Vučko za toplo in preprosto filmsko pripoved, ki nikamor ne hiti, pa vendar se ne vleče. Z vsemi odtenki sive naslika paleto osamljenosti in nas neviljivo potegne v film.

»Ko sem dobil v roke scenarij in sem ga prebral, se mi je zdel nekoliko razvlečen, a sem uvidel, da je predvsem od igralca odvisno, kako bo interpretiral vlogo. Sam prej nisem delal veliko fil-

mov, saj sem gledališčnik, po srcu pa poleti raje vinogradnik (smeh), zato sem se v vsej svoji karieri raje posvečal teatru kot filmu. Vlogo v filmu pa sem vseeno sprejel. Ekipa je bila res profesionalna, prav tako režiser, bilo je veliko pozitivne energije in vem, da smo dobro delali.« To je opazila tudi žirija, ki je o vlogi, ki jo je odigral Car, zapisala: »Redki so filmi, kjer se igralci lahko res razživijo in oblikujejo celovite vloge. Še redkeje se to zgodi pri kratkem filmu. Vloga osamljenega, sitno dobrodušnega upokojenca v filmu Vučko je odigrana z briljantno dovršenostjo in se nas globoko dotakne.«

»Ja, vesel sem te nagrade, saj te vsaka nagrada malo poboža,« pove Car. Dodal pa je še: »Mislim, da sem v življenju odigral veliko gledaliških vlog, v katere sem veliko vložil, pa morda niso bile toliko opažene ali z nagrado ovenčane in so šle mimo. Tako je, veliko lju-

Evgen Car: »Najbolj si želim, da bi moje dramsko besedilo Štrki umirajo postavili na oder.«

di odlično dela na različnih področjih, pa njihovo delo ni opaženo.«

Film Vučko so opazili tudi na mednarodnih festivalih, nazadnje je dobil grand prix na 30. mednarodnem mediteranskem filmskem festivalu v Montpellieru in tretjo nagrado na filmskem festi-

Evgen Car je prejel za vlogo osamljenega upokojenca Zdravka v študentskem filmu Vučko vesno za najboljšo moško vlogo. Vloga osamljenega, sitno dobrodušnega upokojenca v filmu Vučko je odigrana z briljantno dovršenostjo in se nas globoko dotakne. Foto: Arhiv M. L.

nosu do lastne zemlje in tem, kako sin očeta spravi v dom upokojencev, njegovo v generacijah pridobljeno zemljo in hišo pa proda Angležem, postavili tudi na oder. »Če besedilo za dramo ni postavljeno na oder, potem ga ni.« Torej, morda pa bo katerega od pomurskih gledališčnikov toliko zamikalo, da Carjeve Štrke, delo z aktualno tematiko, postavi na oder. Car, ki se rad vrača v svoj Dobrovnik, obljublja tudi strokovno pomoč.

A. Nana Rituper Rodež

5. mednarodna likovna kolonija Vino-Art

Slikarska dela v tropskem vrtu

Razstavo del 5. mednarodne likovne kolonije Vino-Art, Dobrovnik 2008, so tokrat prvič pripravili v razstavnem prostoru tropskega vrta podjetja Ocean Orchids, d. o. o., v Dobrovniku, za kar je poleg omenjenega podjetja poskrbelo tudi Društvo za kvaliteto življenja in kulturo pitja Vino-Art, ustanovljeno leta 2004.

Letošnja kolonija se je udeležilo dvanajst akademskih slikarjev: Branka Dragosavac, Endre Gönter, Goce Kalajdziski (strokovni vodja kolonije), Katja Pal, Tone Seifert, Jerneja Smolnikar, Lucija Stramec in Arpad Salamon iz Slovenije, Laszlo Nemes, Ede Posa in Ljubinka Posa iz Madžarske ter Klavdij Palčić iz Italije. Kolonija je potekala maja letos. Teden dni so umetniki bivali v vinorodnem predelu Dobrovniških gor in okolici Bukovniškega jezera. Posebnost te kolonije je v tem, da slikarji bivajo v vinskih kletah domačih vinogradnikov, kar jim omogoča neposreden stik z okolico ter občutenje povezanosti z naravo in okoljem. Svoja doživetja iz okolja tako vsak v svojem likovnem jeziku prenašajo na slikarska platna. Druženje umetnikov, vinogradnikov in domačinov vzpostavlja prijateljske povezave, nastala umetniška dela pa pustijo trajen pečat temu času in prostoru. Vsako kolonijo pospremi tudi izdaja posebnega kataloga s posnetki likovnih del, ki so nastala na koloniji, in s podatki o sodelujočih umetnikih. Katalog je v slovenskem in madžarskem jeziku, strokovno oceno likovnih del pa je prispeval strokovnjak likovne umetnosti, mag. Franc Obal, ki je tudi na otvoritvi ocenil dela umetnikov: »V našem širšem prostoru v zadnjem času lahko opazimo porast števila likovnih kolonij, ki tako vse bolj postajajo predmet ocene njihove uspešnosti. Kolonijo Vino-Art lahko ocenimo kot uspešno, saj ji je uspelo zbrati profilirane umetnike, ki so ustvarili kakovostna dela.« Letošnjo izvedbo kolonije so poleg že omenjenih omogočili tudi drugi

Slikarji Endre Gönter, Laszlo Nemes in Goce Kalajdziski pred nekaterimi deli s kolonije Foto: T. K.

sponzorji in donatorji ter posamezne družine in predstavniki lokalne gostinske ponudbe. Fond razstavljenih likovnih del pa bo kot stalna razstava ostal v tropskem vrtu podjetja Ocean Orchids, kjer bodo tudi v prihodnje pripravljali tovrstne razstave.

Tomo Kóleš

Dež pod streho

V kulturnem domu v Veržuju je svoj tradicionalni koncert znova izvedla skupina štirih glasbenikov, ki so se poimenovali Kolektiv Apropos. Rihard Zdravec - Riki (harmonika in glas), Janez Ferenc (violina), Mojmir Wolf (kontrabas) in Jože Zdravec (bobni) so tokrat na svoj nastop povabili tudi dva gosta, trobentača Zdeneka Bilyja ter kitaristko in pevko Mojco Prejlec. Malo etno, malo jazz je stilska opredelitev samosvojega glasbenega izraza Kolektiva Apropos, ki je praznovrsten bend dveh generacij, od katerih vsaka na svoj način izraža to, kar čuti. Tudi na koncertu v Veržuju je bilo mogoče slišati vse od jazzovskih melodij do popularnih zabavnih in pozabljenih ljudskih pesmi, pa tudi nove skladbe, ki jih je napisal vodja skupine Riki. Bend je postal znan po izdaji zgoščenke Šopica in po ustvarjenem projektu Dež de ša (Deževalo bo). - Tomo Kóleš

Foto: T. K.

V Radencih kongres slovenskih knjižničarjev

Šolske knjižnice vplivajo na pismenost učencev

Se v šolskih knjižnicah zaposluje strokovno neustrezen kader?

V Kongresnem centru v Radencih je potekal tretji kongres slovenskih knjižničarjev Slovenije, ki se ga je udeležilo 232 knjižničarjev iz vse Slovenije in tudi Hrvaške.

Kongres je organiziralo Društvo slovenskih knjižničarjev Slovenije, v ospredju pa je bila tema Programi slovenskih knjižnic in razvijanje pismenosti. Kot je povedala Nataša Kuštrin Tušek, predsednica DŠKS, so se v glavnem ukvarjali s spodbujanjem različnih vrst pismenosti, saj so šolske knjižnice sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa.

V treh dneh so na kongresu predstavili teoretične modele spodbujanja in razvijanja raz-

ličnih vrst pismenosti ter veliko primerov dobre prakse šolskih knjižnic, ki se kažejo v okviru različnih projektov, knjižničnih informacijskih znanj, interesnih dejavnosti in drugega. Posebna vsebinska sklopa so namenili zgodovini šolskih knjižnic in uporabnikom s posebnimi potrebami v šolskih knjižnicah. Študenti Oddelka za bibliotekarstvo in informacijsko znanost Filozofske fakultete v Ljubljani so s plakati pokazali, kakšne naj bodo šolske knjižnice za različne vrste uporabnikov s posebnimi potrebami. Svoje izkušnje so slovenski knjižničarji izmenjali tudi s šolskimi knjižničarji iz Hrvaške.

Nataša Kuštrin Tušek je še poudarila, da se zavedajo, kako lahko slovenske šolske knjižnice s

svojimi programi pomembno vplivajo na razvijanje različnih vrst pismenosti in so pomembni motivacijski dejavniki za spodbujanje branja, vedno bolj postajajo središče šole s koordiniranim razvojem različnih šolskih in drugih projektov. Na kongresu pa so tudi ugotovili, da se zaradi izredno neugodnih kadrovskih normativov in zaradi dopuščanja ministrstva za šolstvo in šport, da se v šolskih knjižnicah zaposluje tudi strokovno neustrezen kader, v nekaterih okoljih že znižuje raven kakovosti šolskih knjižnic. Prisotni na kongresu so se strinjali, da se mora to v kratkem spremeniti, saj se sicer lahko zgodi, da se bodo slovenske šolske knjižnice vrnile za pol stoletja nazaj.

A. N. R. R.

Stanko Polanič: Slovensko gradbeništvo je ustvarjalo na normalni letni ravni med 1,2 in 1,5 milijarde evrov, ta nivo se je nato povečeval in lani smo že presegli realizacijo 2,6 milijarde evrov

Gradbinci in živilci so upanje

V gradbeništvu pomurska regija po realizaciji in dodani vrednosti na zaposlenega že nad povprečjem Evropske unije, v agroživilstvu za evropskim povprečjem zaostajamo za slabih 20 odstotkov, na splošno pa dosegamo le 40 odstotkov evropskega povprečja

Kljub navideznemu miru bo tudi Pomurje verjetno oplazil val finančne krize. Po podatkih, ki so na voljo, lahko ima ta plaz hude posledice zaradi močnega razvojnega zaostanka regije za evropskim povprečjem. Ta čas je izjema gradbeništvo, ki po dodani vrednosti presega evropsko povprečje in agroživilstvo, ki zaostaja le za petino za evropsko produktivnostjo v panogi. Gre za dejavnosti, ki sta se v zadnjem času razvijali znotraj Interiniga. Stanko Polanič, večinski lastnik in direktor holdinga, je zato prepričan, da bosta dejavnosti kljub krizi širili obseg svojih poslov in tudi vlagali v razvoj, medtem ko je njegov pogled na položaj drugih panog, predvsem tekstila in turizma, skeptičen.

Finančna kriza bo zagotovo zmanjšala investicijski cikel, kar je povsem normalno, saj bo denarja manj in bo dražji, težko pa bo tudi priti do pravih denarnih virov. Podjetja bodo manj investirala tudi v osnovna sredstva, ljudje bodo kupovali manj stanovanj, saj bodo težje prišli do finančnih sredstev, večja bo lastna udeležba in vse bo trajalo nekaj let. Bo to vplivalo tudi na cene nepremičnin?

To je zelo relativno. Lep primer so Vegradova stanovanja v Celovških dvorih v Ljubljani, kjer so v kompleksu zgradili več kot 600 stanovanj in jih prodali po različni ceni: 80 do 90 stanovanj so prodali etažnim lastnikom po ceni od 3.000 do 3.500 evrov za kvadratni meter, okoli 120 stanovanj je odkupil republiški stanovanjski sklad za solidarnostna stanovanja, približno 160 stanovanj pa naj bi kupilo mesto Ljubljana po ceni 1.650 evrov, kar pomeni, da se je cena teh stanovanj prepolovila. Res pa je, da so se tudi vhodni stroški pri gradnji zmanjšali, saj smo pred sedmimi meseci betonsko železo kupovali po ceni od 720

Foto: Nataša Juhnov

do 790 evrov za tona, zdaj to železo stane od 450 do 490 evrov. Podobno se je zgodilo pri cementu, pocenila se je nafta, pocenili se bodo izolacijski materiali, ki so bili prej izredno dragi, tako da je tudi stroškovno gradnja cenejša.

Cena stanovanj je precej odvisna od ponudbe in povpraševanja. Ali to pomeni, da so v preteklosti, ko je bilo povpraševanje veliko, dobro služili predvsem tisti, ki so stanovanja gradili za trg. Mislim, da je to lažna predstava. Cena stanovanja je predvsem odvisna od cene zemljišča, ki je predrago. Če se vrnem k omejenim Vegradovim stanovanjem,

sem prepričan, da z zadnjo prodajo ustvarja izgubo. Njegova lastna cena je gotovo čez 2.000 evrov za kvadratni meter, saj so zemljišča draga, prav tako komunalni prispevek. Cene zemljišč pa se bodo zdaj gotovo znižale, saj po njih ne bo povpraševanja. Tudi bilance gradbincev kljub razmeroma visoki konjunkturi, ko je bilo dela preveč, cene stanovanj pa visoke, potrjujejo to mojo trditev. Znano je namreč, da se večina del v gradbeništvu opravi s kooperanti, saj je delež lastnega dela v gradbeništvu padel že pod 30 odstotkov.

Kako pa se bo pri gradbincih poznal konec gradnje avtocestnega križja?

avtocestnem programu, pa tako dobrih finančnih kazalcev doslej še nista zabeležila. Prav zdaj je v pripravi študija, kaj bi morali v Pomurju narediti, da bi v doglednem času dohiteli povprečje Evropske unije. Pri tem me je šokirala analiza, ki je bila narejena in ki kaže, da je v gradbeništvu pomurska regija po realizaciji in po dodani vrednosti na zaposlenega že nad povprečjem Evropske unije, v agroživilstvu za evropskim povprečjem zaostajamo za slabih 20 odstotkov, na splošno pa dosegamo le 40 odstotkov evropskega povprečja. Ob tem se velja zamisliti, na kakšni ravni so potem preostale dejavnosti, kot so tekstil, turizem in druge.

Pri podjetjih, ki so bila močno vezana na ta dela, se bo obseg dela gotovo zmanjšal in bo po moji oceni padel na raven iz leta 2003 ali celo 2002. Slovensko gradbeništvo je ustvarjalo na normalni letni ravni med 1,2 in 1,5 milijarde evrov, ta nivo se je nato povečeval in lani smo že presegli realizacijo 2,6 milijarde evrov. Takšno povečanje je spodbujala država z večjimi infrastrukturnimi objekti, kot je bil avtocestni program, pa tudi s šolskimi in zdravstvenimi projekti na področju visokih gradenj. Mislim, da je bila takšna politika države zgrešena, nekatere investicije ne bi bile potrebne, ustvaril bi se proračunski presežek, ki bi ga lahko trošili zdaj.

Vendar potem vsega tega, kar se je naredilo, ne bi imeli.

V bistvu imamo zdaj le avtocesto, medtem ko med velikimi zdravstvenimi projekti še nobeden ni dokončan, polovica osnovnošolskih objektov ne bi bila potrebni, pri visokošolskih objektih pa bi se moralo tudi visoko šolstvo racionalneje organizirati, saj bomo imeli sčasoma v Sloveniji že pet univerz. Več kot polovica študentov je v družboslovnih usmeritvah, ko končajo študij, ne morejo dobiti zaposlitve, zastavlja pa se tudi vprašanje kakovosti študija ob takšnem številu univerz.

Kakšne posledice bo imel konec gradnje avtoceste za

vaš gradbeni holding, bo prišlo zaradi tega tudi v vaših gradbenih podjetjih do odpuščenja delavcev?

Obseg del se nam bo gotovo zmanjšal, saj so avtoceste predstavljale v celotni skupini 20 odstotkov realizacije, v Pomgradu pa v zadnjem letu celo več. Konstruktor v avtocestnem pro-

let, nova bo prilagojena nilhanjem v porabi, izdelovala pa bo tudi več različnih mešanice za različne porabnike, predvsem manjše, ki rastejo kot gobe po dežju.

Število zaposlenih se v naših podjetjih ne bo bistveno zmanjšalo, manj bo zaposlenih za določen delovni čas, manjše pa bo

Znano je namreč, da se večina del v gradbeništvu opravi s kooperanti, saj je delež lastnega dela v gradbeništvu padel že pod 30 odstotkov.

gramu ni sodeloval, pri Krasnem zidarju pa so imela avtocestna dela približno 15-odstotni delež. Posledice bomo čutili v proizvodnji gradbenih materialov, saj jih bomo prodali manj. V tovarni asfalta smo letos zabeležili rekord, saj bomo namešali okoli 280 tisoč ton asfalta, in če k temu dodamo še našo asfaltno bazo v Prtuju, ki jo imamo skupaj s tamkajšnjim cestnim podjetjem, bo proizvodnja asfalta dosegla 430 tisoč ton. S takšnimi količinami smo bili letos tudi največji proizvajalec asfalta v Sloveniji. To se v prihodnosti ne bo več ponovilo, saj v regiji takšnih potreb po asfaltu ni več. Zato se v Murski Soboti lotevamo novega investicijskega projekta za postavitev nove asfaltna baze, ki bo energetske varnejša od sedanje, ki je stara že deset

predvsem število kooperantov, ki so opravljali za nas storitve z mehanizacijo. Za slednje bo to lahko kritično, saj so mnogi kupovali novo mehanizacijo, za katero doma ne bo več dela.

Koliko so vaša gradbena podjetja udeležena v vseh državnih investicijah?

V celotnem segmentu gradbeništvu, ki ga obsega naš holding, predstavljajo državne investicije okrog 25 odstotkov, pri tem pa so upoštevane tudi naložbe občin. Največji delež so investicije z lastnimi sredstvi za trg. Trenutno smo daleč najmočnejši v Mariboru, kjer imamo veliko parcel, dokaj veliko projektov izvajamo, več pa jih je v pripravi. V kompleksu na Talisovem zemljišču v Betnavi bo 580 stanovanj ter 20 do 25 tisoč kvadratnih metrov trgovskih površin. Aktivni smo

Svetovna finančna kriza Slovenije gotovo ne bo obšla. Je kriza že prisotna, jo v slovenskih podjetjih že čutite?

V podjetjih krizo že čutimo, saj je težje priti do posojil, tudi kratkoročnih, ker banke nimajo ustreznih virov, posojila pa so tudi dražja. Konec lanskega leta so bili kratkoročni viri sredstev za dobre komitente na voljo po obrestni meri euribor plus ena do 1,25 odstotka, zdaj pa je obrestna mera za ta posojila že euribor plus 2,5 odstotka. Problem pa ni le v teh odstotkih, pač pa v euriboru, ki se je od leta 2007, ko je bil pod tremi, zdaj povečal že na 5,5 odstotka. S tem so se stroški za obresti več kot podvojili.

tudi drugod v Sloveniji, v Ljubljani je to stolpnica, v občini Radovaljica hipodrom Lesce, v Kopru pripravljamo kompleks za sto stanovanj in še nekaj drugih projektov je pripravljenih. Naše naložbe so dokaj razpršene, zato tudi ne vidim večjih problemov. Morda bodo težave prehodne, saj smo nakupili preveč zemljišč, ki smo jih morali plačati, treba pa jih bo tudi prodati.

Kakšne so vaše aktivnosti v tujini?

V Srbiji se lotevamo projekta agroživilstva oziroma predelave mesa. Do konca novembra naj bi bili projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja naredi, v začetku prihodnjega leta pa bi gradbeno dovoljenje tudi pridobili. Prisotni smo v Črni gori v Podgorici, kjer končujemo ob-

večjih klavnic, saj jih je bilo iz Sapardovih sredstev zgrajenih šest, od teh pa danes koljeta le dve, Mirova in klavnica v Sentjurju, ki kolje prašiče z ihsanske farme. Letne zmogljivosti Mirove klavnice so 150 tisoč prašičev v eni izmeni, zdaj pa jih koljemo od 120 do 130 tisoč.

Panvita je dokumentacijo v MIP-u prevzela, vendar smo prišli do sklepa, da je ne bomo niti kupovali niti dokapitalizirali. Po moje se prevzem splača le, če banke stoočstotno odpišejo svoje kredite, vse, kar je pod stoočstotnimi odpisom, pa se ne splača.

Kakšne posledice bo svetovna finančna kriza lahko imela v realnem sektorju?

Pomurske podjetniške klime ne poznam podrobno, dejstvo pa je, da bodo imela podjetja, ki

To, kar se je zgodilo z MIP-om in Pomurko, je bilo po moje pričakovati. Ko zadolženo podjetje prevzame še bolj zadolženo, pa tudi če le za en evro, nastanejo za prevzemnika veliki problemi.

jektz devet tisoč kvadratnimi metri, marca pa bi ga morali predati namenu. Tokrat ne prodajamo etažne lastnine, pač pa da jemo celotni objekt v najem. Delamo tudi na Madžarskem, kjer smo prav zdaj končali manjši projekt in ga dali v najem.

Intering ob gradbeništvu lastniško obvladuje še agroživilstvo, kjer je Skupina Panvita eden od stebrov razvoja pomurskega agroživilstva. Za slednje pravite, da večjih pretresov ne bi smelo doživeti, pretrese in posledice svetovne finančne krize pa že čutijo nekatera druga slovenska agroživilska podjetja. Skupina MIP, v okviru katere je tudi Pomurka mesna industrija, se rešuje tudi tako, da išče strateškega partnerja ali prevzemnika. Prevzemno dokumentacijo ste dvignili, vas ta prevzem zanima?

To, kar se je zgodilo z MIP-om in Pomurko, je bilo po moje pričakovati. Ko zadolženo podjetje prevzame še bolj zadolženo, pa tudi če le za en evro, nastanejo za prevzemnika veliki problemi. S tem je sovpadal še drug problem, ki je bil posledica spekulativnih nakupov koruze in drugih žit, kar je pogotovo cene teh čez vse meje. Majhni rejci, predvsem prašičev in perutnine, so zaslili v težave, saj živilska industrija od njih ni bila pripravljena kupiti prašičev po višji ceni, zato so začeli prazniti hleve. Zaradi tega je prišlo naenkrat do prevelikih količin mesa na trgu, kar je ceno prašičjega mesa še znižalo. Ker ni bilo več malih rejcev, je MIP izgubil surovino, nekaj pitanja je ostalo le v farmi Podgrad in še tu se je zaradi težav obseg močno zmanjšal, zato klanje v Pomurki klavnici ni več racionalno. Veliko napako v preteklosti je naredila tudi država, ko je dovoljevala gradnjo

so preveč zadolžena, velike probleme. Stroški za obresti bodo veliki in tisti, ki tega ne bodo uspeli servisirati, se bodo znašli v težavah. Seveda bodo težave v različnih dejavnostih različne. Realni sektor bo imel problem povpraševanja. Dobri časi ne čakajo tistih, ki so močno prisotni in v avtomobilski industriji, saj bo celotna evropska avtomobilska industrija verjetno zabredla v krizo, podobno velja za zabavno elektroniko in še za koga. Pomurski prostor na srečo v teh dejavnostih ni tako zelo prisoten, bo pa čutil posledice turizem. Pomurski turizem ima namreč goste, ki bodo v tej prvi fazi najbolj prizadeti in bodo pač morali varčevati. V agroživilstvu večjih težav ne bi smelo biti, v gradbeništvu, vsaj kar zadeva naš del, do zmanjšanja ne bo prišlo, bodo pa posledice gotovo v obrtniškem sektorju, ki je vezan na gradbeništvo. Priložnosti pa se ponujajo v kemiji, predvsem v lendavski Nafti, kjer bi država morala izkoristiti dobro lokacijo in začeti kakšno investicijo, od katere bi imelo koristiti tudi gradbeništvo.

Kaj bi bilo treba spremeniti in ukreniti na makroekonomskem področju, da bi prebrodili ta recesijski šok?

Mislím, da je država s poroštví, ki jih je dala bankam, naredila korak, ki bo pozitivno vplival na realni sektor, saj bodo banke lažje sprostile viře financiranja za podjetja. V državi pa bo potreben pameten dogovor o politiki plač, kar seveda ne bo enostavno. Zadnja plačna reforma za državne uslužbence je bila neposrečena in ob nepravem času. Potreben bo tudi pameten dogovor o povečevanju pokojnin in vezavi teh na plače. Po vsem tem se postavlja tudi vprašanje, ali bodo državne finance dovoljevale izvajanje kakšnih večjih državnih naložbenih projektov.

Ludvik Kovač, J. Votek

Bilo je obdobje pospešene gradnje

Ljudje še vedno gradijo velike hiše, podjetja stanovanja kot golobnjake

V Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi sedem gradbenih dovoljenj na tisoč ljudi

Pomurske upravne enote so lani izdale skupno 763 gradbenih dovoljenj, kar je več kot leta 2006 ali dobrih šest gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev. Največ gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev so izdali v Ljutomeru in Gornji Radgoni, dobrih sedem na tisoč prebivalcev, v Lendavi skoraj sedem in v Murski Soboti pet in pol na tisoč prebivalcev.

Na pospešeno rast gradenj na območju Gornje Radgone je po mnenju strokovnih delavcev na upravni enoti vplival viden gospodarski napredek predvsem v občinah Gornja Radgona in Sv. Jurij ob Ščavnici, na lendavskem območju pa je bil lani izjemno visok delež gradenj infrastrukturnih objektov zaradi uspešnosti lokalne skupnosti pri pridobivanju razvojnih domačih in evropskih sredstev. V Ljutomeru posebnih razlogov za pospešeno gradnjo ne navedajo, na območju murskosoboške upravne enote pa ugotavljajo, da je trend že nekaj let približno enak, tako po številu izdanih gradbenih dovoljenj kot vrsti gradenj.

V Pomurju tri stanovanja na tisoč prebivalcev, na obali pet

Med gradnjami pa ima v vseh statističnih obdelavah posebno mesto prav stanovanjska gradnja, saj kaže na naseljitvena gibanja, vitalnost

Upravna enota	Vsa izdana gradbena dovoljenja 2006	Vsa izdana gradbena dovoljenja 2007	Gradbena dovoljenja za stanovanjske objekte - 2007 (novogradnja, priidava, proureditiv ...)	Druga dovoljenja - 2007 (kmeti, gospodarska posojila, ...)	Javni objekti 2007	Javna infrastruktura 2007
Gornja Radgona	138	144	80	23	28	13
Lendava	132	163	74	19	52	18
Ljutomer	136	127	52	42	30	13
Murska Sobota	335	329	187	85	30	27
Skupaj	741	763	393	169	140	71

in človeški potencial nekega območja. Govori pa tudi o tem, kako bogati so ljudje in koliko se lahko zadolžijo, da si sami gradijo streho nad glavo ali so kupci zgrajenih stanovanj. Število gradbenih dovoljenj za stanovanjsko gradnjo v murskosoboški in gornjeradgonski upravni enoti predstavlja dobro polovico vseh izdanih gradbenih dovoljenj, v Ljutomeru stanovanjska gradnja predstavlja dve petini vseh gradenj in v Lendavi slab polovico.

Tri stanovanja na tisoč prebivalcev ni slabo in pomursko regijo po številu dokončanih stanovanj postavlja ob bok Savinjski, Spodnjeposavski in Notranjski regiji. (Vir: podatki Statističnega urada Slovenije za leto 2006). Na repu je Zasavje z dvema ali manj dokončanima stanovanjema na tisoč prebivalcev. Prednjači obalno-kraška regija z več kot petimi dokončanimi stanovanji na tisoč prebivalcev.

V Pomurju so velike hiše

Po podatkih statističnega urada o stanovanjskem skladu v regiji je povprečna velikost stano-

vanya v Pomurju dobrih 85 kvadratnih metrov, kar regijo uvršča prav v slovenski vrh. Najmanjša stanovanja imajo v Zasavju, v povprečju za skoraj dvajset kvadratnih metrov manjša kot v Pomurju.

Če se majhna stanovanja v Zasavju ujemajo s splošno socialno in ekonomsko podobo zasavske regije, z visoko brezposelnostjo, nizkim bruto domačinim proizvodom, nizkimi osebnimi prejemki in negativno letno rastjo prebivalstva, velika stanovanja v Pomurju pričajo o nekem obdobju, ko je šlo ljudem razmeroma dobro, zaslužek pa so vlagali v gradnjo velikih hiš. Dobra polovica vseh stanovanj v regiji je bila namreč zgrajena v letih od 1960 do 1990 ali skoraj četrtina v času od 1971 in 1980.

Stanovanja v blokih pol manjša od stanovanj v družinskih hišah

Gradnja velikih stanovanjskih hiš pa kljub današnjim drugačnim okoliščinam še vedno ni povsem usahnila. Povprečna velikost stanovanja, za katero je

bilo leta 2006 v Pomurju izdano gradbeno dovoljenje, je še vedno za skoraj 16 kvadratnih metrov večja od slovenskega povprečja in za skoraj 36 kvadratnih metrov večja od povprečnega stanovanja, ki so ga isto leto začeli graditi v obalno-kraški regiji.

Ob tem pa je zanimivo tudi to, da so stanovanja, ki so jih v Pomurju gradile fizične osebe, dvakrat večja od stanovanj, ki so jih gradila podjetja oziroma pravne osebe. Povprečno stanovanje je gradbeno dovoljenje prosila fizična oseba, je merilo skoraj 142, pravna oseba pa 66,9 kvadratnega metra. Za spoznanje manjša stanovanja so podjetja gradila le še na Koroškem, najmanjša razlika v velikosti stanovanj, ki so jih gradile fizične osebe ali podjetja, pa je bila na obali.

Stanovanjska gradnja je torej najbolj cvetela na obali, ki je mikavna za priseljevanje ljudi in ima zavidljiv naravni prirast prebivalstva, tako na račun priseliteljev iz tujine kot drugih slovenskih regij.

Majda Horvat

SGP Pomgrad v industrijski coni Slovenske Bistrice Novo ime in nov objekt

Ker slovenskobistriška občina in upravna enota zelo dobro sodelujeta z investitorji, so hitro zapolnili parcele v industrijski coni, tudi z novim objektom Pomgradove družbe

Ta četrtek Karla Lobnik, direktorica SGP Pomgrad - GNG, in Tadej Ružič, direktor SGP Pomgrad, odpirata nov poslovni objekt v Industrijski ulici 9 v Slovenski Bistrici.

Na 3000 kvadratnih metrih bodo tako dobili skupne pisarne, mehanične delavnice, deponije in skupne urejene zunanje površine 60 zaposlenih in specializirana gradbena mehanizacija. Družba, ki se je nekoč imenovala Konstruktor - Nizke gradnje, se je že pred dvema letoma tesneje povezala z največjim gradbenikom severovzhodne Slovenije SGP Pomgradom. Specializirani so za gradnjo premostitvenih objektov, velika ovira pa so bili prav poslovni prostori na več različnih lokacijah v Mariboru in okrog njega.

Pravzaprav je Pomgrad okrog 96-odstotni lastnik tega podjetja, ki se je že v preteklosti proslavilo kot specialist za premostitvene objekte (tudi na novem avtocestnem odseku od Vučje vasi do Maribora so gradili štiri premostitvene objekte), zato so se odločili za preimenovanje družbe - namesto Konstruktor NGR se bo odslej imenovala SGP Pom-

grad - Geotehnika in nizke gradnje. Družba ima letno deset milijonov evrov prihodka in tudi v prihodnje ji ne bo zmanjkalo dela na slovenskem in tujem gradbenem trgu. Na vprašanje, zakaj so se odločili za gradnjo objekta prav v slovenskobistriški občini, je direktor SGP Pomgrad Tadej Ružič pojasnil: »Ker ima njihova industrijska cona izjemno ugodno logistično lokacijo neposredno ob avtocesti in ker je tam za investitorje zelo prijazno okolje. Tako z občino kot upravno enoto smo izredno dobro sodelovali.«

Sicer pa SGP Pomgrad s 120 milijoni evrov letne realizacije tudi v letu 2009 načrtuje za okrog štiri milijone evrov investicij. Ta čas so njihovi delavci zaposleni na gradbiščih obnove Velike terapije in Radencih, druge faze vrta v Gornji Radgoni in Merkurja v Murski Soboti. Še pred novim letom bodo začeli graditi veliko trgovsko središče ob Muri v Gornji Radgoni na 2700 kvadratnih metrih, za katerega so sicer položili temeljni kamen že septembra, prav tako pa bodo prihodnje leto v Gornji Radgoni zgradili za potrebe trga 27 stanovanj.

Bernarda B. Peček

Murskosoboške Zvezde ne bodo zaprli

Murskosoboška pivnica in restavracija Zvezda bo poslovala tudi po prvem decembru, je govorice o zaprtju, ki so se te dni razširile po Murski Soboti, zavrnil najemnik prostorov Janez Sever.

Knjiga rezervacij je v času letnih zaključkov polna, kuhinja pripravi vsak dan tisoč malic, promet pa je nekoliko upadel le v lokalu, kar se sicer dogaja vsem lokalom v mestu Gostinjsko podjetje, v katerem je sedaj zaposlenih šestindvajset delavcev, po zagotovilih lastnika posluje dobro in poravnava obveznosti, tudi najemnino, o kateri Janez Sever pravi, da se je lani uspel pogoditi za ugodno ceno.

Lastnik pivnice in restavracije Zvezda je finančna družba Hypo Leasing, gostinjsko dejavnost pa v njej leto dni opravlja podjetje Zadnja minuta. Prej je to bilo podjetje RPS 04, ki se je ukvarjalo pred prodajo hotela Diana z gostinjsko in turistično dejavnostjo tudi v njem, potem pa zaradi prezadolženosti januarja slo v stečaj. Lastnik je pred tem zaposlenec, dejavnost in najemno pogodbo prenesel na podjetje Zadnja minuta.

M. H.

Vinogradi obeh bregov Mure

V hotelu Radkersburger Hof v Radgoni v Avstriji so na ogled dela 15. mednarodne slikarske kolonije z naslovom Vinogradi obeh bregov Mure – Weinberge beidseits der Mur.

Avstrijski in slovenski slikarji Alois Breznik, Franz Tropper, Jože Denko, Edith Maria Keckeis, Christa Nickl Wlodkowski, Adolf Pen, Helga Maria Cziglar, Andreja Blimen Majcen, Vlado Sagadin in Stojan Špegel se predstavljajo z akvareli, olji, kolaži in likovnimi deli v mešani tehniki.

Na otvoritveni slovesnosti, ki so se je udeležili številni pomembni gostje, sta zbrane nagovorila vsakoletna organizatorja kolonije, Alois Breznik z avstrijske in Adolf Pen s slovenske strani. Prvi je dejal, da je teden slikarske kolonije zanj vedno poseben čas v letu, Pen pa je poudaril, da srečanje slovenskih in avstrijskih slikarjev veliko prispeva k dobremu čezmejnemu sodelovanju ter k ohranjanju naravne in kulturne dediščine obmejnega območja z značilnim vinogradništvom, kletarstvom in arhitekturo.

Dani Mauko

Srečanje jubilarov Društva upokojencev Ljutomer

V prostorih Društva upokojencev Ljutomer so se srečali člani, ki letos praznujejo okrogel zakonski ali življenjski jubilej. Tako so se srečanja udeležili zlatoporočenci Perko, Mavrič, Ščančar in Vundrl (na fotografiji), bisernoporočenci Škrlec ter 70-letniki. Po uvodnem nagovoru predsednice Društva upokojencev Ljutomer Francke Lebarič, ki je udeležencem zaželela dobro počutje ob medsebojnem druženju, se je srečanje prevesilo v prijetno skupno popoldne. Ob dobri hrani in pijanci so se jubilarji spomnili svojih lepih in mladostnih dni, in čeprav so nekateri že krhkega zdravja, še vedno vedro gledajo na življenje.

J. Ž.

Brat Džouži

Mi smo zdaj v ton časi tak, kak foringa brez kočijaša, pravi moj pajdaš Bela. Dvín od stare vlade se več ne da kaj na boukše spraviti v našoj državi, nove vlade pa ešče nemamo pa je pijanje, gda pa kak de začnola delati, gda mo jo meli. Pravi, ka v letošnjon leti od nje kakšoga haska nede. No, pa gda si je od toga brodo, si je te tak spojevjo:

Ge so tisti, ka san ji jes zvolo,
mo za tou zdaj dela jes pokoro,
naj idnouk že fkpup se poberejo,
al pa bauta naj fajn doj zaprejo.

Že predugo špilajo modrijo,
s toga sklanfajo nan tak norijo,
dosta babic tan v centri mejte,
pa vó prijde kilavo nan dejte.

V tiston centri bejle tak Lublane
čedne vse glave tan fajn so zbrane,
zdaj pa te glave lipou fkpup dente
pa na nas tū spodaj tūj poglente.

Mi na roubi čista tū živimo,
pa či s centra fčási kaj dobimo,
smo veselí tak kak deca mala,
kak či mama bi nan cuker dala.

Zdaj bi kunc naj bilou smaštva,
naj sé doubili bi kaj bogastva,
či pa toga sé doj ne dobimo,
naj kluc gleda takšo domavino.

Sonja iz znane soboške družine Tinev Z velike vrtnarije v svet

Dela za ljudi, slika za dušo

Sonja Salih je bila nekoč Sobočanka. Čeprav že dobro desetletje živi v Nemčiji, kjer si je ustvarila družino, ni pozabila svojih soboških korenin. Izhaja namreč iz družine Tinev, kateri je pripadala znamenita vrtnarija na robu mesta.

Sonjin stari oče je bil Bolgar, babica pa Hrvatice, ki sta v Murško Sobotno prišla po vojni in tu začela iz nič. Na območju današnje Vrtnarske ulice sta kupila veliko zemljišče in začela vrtnariti. Rodilo se jima je pet otrok, in ker je imela družina le vrtnarijo, je bila popolnoma odvisna od letine in pridelkov, delati pa je bilo treba od jutra do večera. V delo na vrtnariji je bila vpeta celotna družina in tudi vnukinja Sonjica, kot jo je rada klicala stara mama, je že kmalu poprijela za delo. Znani so bili po kakovostnih pridelkih, prijaznosti, odprtosti in gostoljubnosti. Kupci pa so pri njih zmeraj našli, kar so iskali, saj je njihova ponudba obsegala najrazličnejše rastline, ki so bile na voljo vse leto.

Ime Tinev mnogi, ki so jih poz-

nali, ne povezujejo le z vrtnarijo, ampak tudi z glasbo. Eden izmed Sonjinih stricev je bil znani muzikant Geno, glasbenica pa je bila tudi njena – žal že pokojna – mama Nada, ki je igrala klavir, violino, pisala je pesmi za pomurske glasbenike in bila članica skupine Gorički klantoši.

Sonja je rodno Prekmurje zapustila po končani srednji zdravstveni šoli in se odselila v Nemčijo. Kot medicinska sestra se je najprej zaposlila v domu za starejše pri Bodenskem jezeru, potem je odšla v Frankfurt, danes pa s svojima dvema otrokoma živi v okolici Hamburga.

Kot drugi člani družine Tinev je tudi ona že od nekdaj v sebi nosila umetniško žilico, že od malega je ustvarjala, rezljala, pisala pesmi in slikala. Danes se vse bolj posveča umetnosti, predvsem umetniškemu slikanju.

Kot pravi, se je na življenje v tujini že dobro navadila, vendar se rada spominja tudi domačega kraja, predvsem stare mame Matilde in mame Nadice ter vrtnarije, ki je danes več ni.

Dominika Tibaut

Star gasilski voz PGD Podgorje v novi preobleki

Foto: O. B.

Vodstvo turističnega društva Čemaž na Apaškem polju se je odločilo poskrbeti za nekatere domače znamenitosti, predvsem tiste, ki sodijo med kulturno-gospodarske spomenike. Skupaj s PGD Podgorje so restavrirali 73 let star gasilski voz, ki je bil prvi voz gasilskega društva Podgorje, uporabljeni pa so ga vse do leta 1975, ko so kupili prvo orodno vozilo. Obnovitvena dela, ki so trajala slaba dva meseca, je opravil domačin Albin Čufar. Prenovljeni voz bo razstavljen ob gasilskem domu v Podgorju na posebnem podestu, ki ga bodo še zgradili, opremiti pa ga želijo še s staro brizgalno in cevmi. Vključili ga bodo tudi v posebno zloženko, ki jo prav zdaj pripravljajo v turističnem društvu in v kateri bodo predstavljeni znamenitosti in zanimivosti, turistična in gostinska ponudba, rokodelstvo ter domača in umetniška obrt Apaškega polja.

O. B.

Roža, ki je zacvetela šele po desetih letih

Navadno monstero, ki v naravnem okolju raste v Panami, Mehiki in Indiji, pri nas poznamo kot razmeroma zahtevno sobno rastlino, ki najbolj uspeva pri temperaturah od dvajset do štirlindvajset stopinj Celzija. Ob zadovoljivih razmerah lahko tudi zacveti, vendar se to v stanovanju redko zgodi. Pred kakim mesecem je monstera zacvetela pri Habjaničevih v Lipi.

Nataša Habjanič je to rastlino dobila v dar pred desetimi leti ob rojstvu hčerke Doris. V teh letih je zrastle iz lončnice s tremi majhnimi listi v grmovnico z velikimi pahljačastimi listi. Nataša pravi, da je roža sedaj dobila še cvetočo krono in da takšnega cveta ni videla še nikjer niti ga ni pričakovala, nenavaden cvet pa si je prišlo k njim ogledat že veliko ljudi. Sicer Nataša v svojem stanovanju goji mnogo okrasnih rastlin in jim posveča precej prostega časa, pri tem pa ji pomagajo tudi mož Bojan ter otroka Doris in Aljoša, tako da so lepe rože sad njihovega skupnega truda. B. Z.

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj
Murska Sobotica, Ploče 9, 8000 Murska Sobotica
Tel.: (02) 527 19 00
Če si žrtvo nasilja ali v stiski, pokličil! Pomoč je zaupna in brezplačna.
Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

Po poti od Pinc do Trat

Živeti ob meji in brez nje

Prijetni spomini na sožitje z vojaki

V občini Rogašovci se kar pet krajev – Sotina, Serdica, Ocinje, Kramarovci, Fikšinci – drži nekdanje meje z Avstrijo. Nekatero hišo na Sotinskem bregu, ki je s 418 metri najvišji hrib v Pomurju, so po pripovedovanju ljudi tako blizu meje, da je deževnica iz njihovih žlebov tekla v sosednjo državo.

Domačini imajo z nekdanjo strogo varovano mejo podobne izkušnje kot vsi drugi, ki so bili od konca druge svetovne vojne pa do osamosvojitve Slovenije, ko so se državne meje varovale z vojsko, prisiljeni živeti pod budnim nadzorom stražarjev, ob številnih omejitvah in prepovedih. Rogačevi iz Serdice so imeli, tako kot še veliko drugih dvovlastnikov, nemalo težav, če so želeli priti v svoj gozd, ki je ostal po razmejitvi nekoč enotnega območja na avstrijski strani. Preden so uvedli dvovlastniške prehode, so morali do svojega gozda narediti velik ovinek čez mejni prehod v Kuzmi, pa tudi pozneje, ko so lahko tja odhajali po bližnjici, so morali vsako prečkanje meje naznaniti in vsako orodje prijaviti mejnim organom. Toda gospodar Oto se danes bolj kot preglavic, ki jim jih je ob vsakdanjih opravilih nalagal tedanji režim, spominja prijetnejših dogodkov iz tistih časov. Za vojake, ki so v serdiški vojašnici bivali do leta 1971, je našel le pohvalne besede. Večina njih je bila namreč prijazna do domačinov, pomaga-

li so jim pri košnji in drugih kmečkih opravilih, zgodilo pa se je tudi, da se je kakšen vojak na obhodu ustavil pri njih in si privoščil kozarec vina za popotnico. Da je med domačini in vojaki res vladalo pravo sožitje, nam je po-

sto običajni sosedje, s katerimi se je dalo lepo sodelovati, le v večernih urah se niso smeli približevati njihovi stavbi in so zato morali marsikatero opravilo v okolici hiše prilagoditi vojaškemu urniku.

trend vračanja prebivalstva v sosednje kraje, k čemur je po mnenju domačinov veliko prispevalo tudi odprtje meje, pa se lepši časi gotovo obetajo tudi tej vasi. Novo upanje za Ocinje pomeni tudi namera Skupine

Mnoge čezmejne poti, ki so bile zaradi zaprte meje desetletja neuporabne, spet povezujejo kraje in ljudi, nekatere pa vodijo tudi mimo številnih znamenitosti. Tematska pot s pomenljivim imenom Alte Grenze (stara meja), ki poteka vzdolž meje med deželama Štajerska in Gradiščanko, pripelje vse do Serdice.

trdil tudi Herman Buček iz Sotine, katerega domačija, kjer je preživel svoja otroška leta, je bila od tamkajšnje vojašnice oddaljena le nekaj metrov. Kot nam je povedal, so bili vojaki skoraj č-

življenje v teh goriških, večinoma hribovskih vaseh tudi brez vojske ni bilo nikoli lahko, saj so ljudje pretežno živeli od kmetijstva, ta kruh pa je bil za mnoge pregrenak ali ga ni bilo dovolj za preživetje, zato so se bodisi odseljevali drugam ali so si poiskali dodaten zaslužek v Avstriji. Posledice odseljevanja ljudi so še danes močno vidne v Ocinju, skritej za drugim najvišjim pomurskim vrhom, Serdiškim bregom. Ta kraj je doživel hud udarec po drugi svetovni vojni ob izgonu nemškega prebivalstva, ki je sicer prizadel tudi preostale tamkajšnje kraje, pa tudi mnogi izmed tistih, ki so se naseljevali v hiše izgnancev, so pozneje odšli od tod, zato so danes mnoge hiše prazne in prepuščene propadu. Da pa kraj kljub temu kaže veselejšo in bolj optimistično podobo, skrbijo prebivalci, ki so si tu postavili nove hiše, glede na spodbuden

Z odseljevanjem ljudi je v obmejnih krajih izginjala tudi govedoreja, na kar opozarjajo tudi zapuščeni hlevi Kmetijskega gospodarstva Rakičan v Ocinju. Lahko to spremeni namera Skupine Panvita, da tu začne rediti krave na prostem?

»Samo do konca tega sadovnjaka smo smeli po šesti uri zvečer, ko je v sosednji stavbi še bila vojska.« o življenju tik ob sotinski vojašnici pove Herman Buček.

Čedalje več turistov pa tudi šolarjev obišče čebelarstvo ekološko kmetijo Čebelji gradič v Serdici. Ob našem obisku so naravoslovni dan tam preživljali učenci Osnovne šole Kuzma z učiteljicama.

Za delo na kmetiji Marjete in Ota Rogača v Serdici so marsikdaj poprijeli tudi vojaki, ki so bivali v bližnji karavli, zato so jima nekdanji čuvaji meje ostali v prijetnem spominu.

Panvita, da oživi govedorejo, po kateri je bil kraj v času, ko so tu delovali hlevi Kmetijskega gospodarstva Rakičan, znan daleč naokrog. Panvita pa naj bi zdaj tamkajšnja polja spremenila v pašnike za vzrejo krav na prostem.

Celotno obmejno območje na novo odkrivajo tudi številni turisti, ki se jim ni treba več ozirati, kje in kdaj lahko prečkajo slovensko-avstrijsko mejo. Med njimi so čedalje bolj priljubljene stranske poti, ki vodijo po gozdovih in čez hribe in ki so jih sosedje na svoji strani že lepo uredili in označili, pri nas pa ni povsod tako. Zelo kratko in tudi z avtomobilom prevozno povezano med slovenskimi in avstrijskimi naselji je nekoč predstavljala tlakovana »Hitlerjeva« cesta, kot so jo poimenovali domačini, ker je bila zgrajena v obdobju tretjega rajha, toda zob

časa jo je v minulih šestdesetih letih že tako spodjedel, da danes ni več prevozna. Zato morajo vsi tisti, ki bi se želeli po njej pripeljati do enega izmed izvirov Kučnice v ocinjskih gozdovih, opustiti namero – tako kot smo jo morali tudi mi –, je pa ta pot še vedno dovolj utrjena za pohodnike in kolesarje. Te s svojimi čarabihta tudi Sotinski in Središki breg, od koder se po dolini reke Ledave odpira lep razgled vse do Murske Sobotice, čedalje več popotnikov pa v Serdici pot zanese tudi k čebelarstvu ekološki kmetiji Čebelji gradič Hermana Kisilaka, ki s svojo ponudbo medu, drugih medenih dobrot in možnostjo prenočitve pomembno dopolnjuje turistično ponudbo tega dela Goričkega. (Se nadaljuje)

Petra Kranjec
Ludvik Kovač

Na letošnji Noči čarovnic so izbrali tudi naj bučo, ki je letos zrastle na vrtu Agice Huber (na sliki) v Kruplivniku in tehtala 17,40 kilograma. Pri dekoraciji buče je Agici pomagala sosedica Patricija Omik z družino.

Po avtocesti od Pinc do Maribora

Pomurje se je povezalo s Slovenijo

Odbor za spremljanje gradnje pomurske avtoceste vztraja pri dograditvi odstavnih pasov

Na priložnostni slovesnosti v Vučji vasi so pred tednom predali namenu še zadnji avtocestni odsek med Vučjo vasjo in Lenartom v dolžini dobrih 26 kilometrov. Kot je v slavnostnem nagovoru povedal minister za promet Radovan Žerjav, je ta dan eden najpomembnejših v stoletni zgodovini Pomurja, saj smo se s tem tesno priključili Sloveniji, Žerjav pa je prepričan, da bo avtocesta pripeljala v pokrajino ob Muri tudi nov gospodarski zagon. Avtocesta pa je pomembna pridobitev tudi za ljudi ob cesti G1/3, ki so jim tovrstniki leta in leta poslabševali kakovost življenja.

Začetek gradnje pomurske avtoceste sega v leto 2000, ko so začeli graditi odsek med Beltinci in Vučjo vasjo, prometu so ga predali tri leta pozneje, preostale odseke med Pincami in Mariborom pa so predali namenu letos. Gradnja celotne »pomurke«

je stala 823 milijonov evrov, z dograditvijo celotne trase pa je uprava Darsa uresničila enega od temeljnih ciljev, ki si jih je zastavila ob prevzemu vodenja družbe in je avtocesto predala namenu štiri mesece pred iztekom zadnjih pogodbenih rokov.

Čeprav je avtocesta med Mariborom in madžarsko mejo predana namenu, njena gradnja še ni končana. Kot je znano, je bila za 82,3 kilometra dolg pomurski avtocestni odsek med Mariborom in Pincami z državnim lokacijskim načrtom predvidena zgraditev avtoceste A5 Maribor–Pince v polnem, torej normalnem prečnem profilu, to je 26,2 metra, z možnostjo fazne gradnje. Glede na gostoto predvidenega prometa je bila v letu 2002 izdelana študija možnih racionalizacij normalnih prečnih profilov na avtocesti Maribor–Pince: izgradnja avtoceste od Maribora do Pernice z odstavnimi pasovi v profilu 24,6 me-

S predajo avtoceste prometu se je Pomurje povezalo s Slovenijo in svetom. Žal to še vedno ni prava avtocesta, zato je hitrost vožnje omejena na 110 kilometrov na uro. Fotografije: Nataša Juhnov

tra, v nadaljevanju do meje z Madžarsko pa v profilu 21,2 metra brez odstavnih pasov, vendar z zadostnim številom odstavnih niš. Odkupi zemljišč so bili večinoma opravljeni za polni prečni profil, objekti, to je nadvozi in oporne konstrukcije, ki jih kasneje ne bi bilo mogoče zgraditi, pa so zgrajeni za polni profil.

Odbor za spremljanje gradnje pomurske avtoceste je ves čas vztrajal pri dograditvi odstavnih pasov, od teh zahtev pa tudi zdaj ne odstopa. Po zagotovitvi ministra Žerjava in predstavnikov Darsa je priprava razpisne doku-

mentacije za izdelavo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektov za izvedbo za dograditev odstavnih pasov na celotnem pomurskem avtocestnem kraku v sklepni fazi.

Z novo avtocesto je Pomurje povezano z morjem, po njej že teče promet, vendar med Pomurci ostaja grenak občutek, da ta cesta še ni prava avtocesta. Hitrost vožnje je omejena na 110 kilometrov, manjkajo pa tudi nekateri spremljajoči objekti, ki sodijo k avtocesti. Ob predvidenih petih obojestranskih oskrbnih postajah se je zdaj mogoče oskrbeti z gorivom in delno okrepcati le v eni, na nekaterih so dela stekla, nekatere od predvidenih oskrbnih postaj pa še čakajo na gradbeno mehanizacijo. Kljub prometu dela na nekaterih odsekih še tečejo, na delu avtoceste v bližini predora Cenкова v smeri proti Murski Soboti pa manjka še kakšnih 2,8 kilometra fine plasti asfalta, ki jo bo izvajalec zaradi sesedanja položil šele spomladi.

Naj bo kakor koli že, Pomurci avtocesto imamo, skrajšala nam je pot in čas potovanja do drugih koncev Slovenije, kakšne so njene pomanjkljivosti, paši in morda tudi nevarnosti, pa bo pokazal čas.

Ludvik Kovač

Na avtocesti so tudi podhodi in nadhodi za živali ter podhodi za dvoživke.

Od predvidenih petih obojestranskih oskrbnih postaj deluje le ena v Murski Soboti, dela na nekaterih so stekla, večina pa jih še čaka na gradbeno mehanizacijo.

Ceprav promet na celotni trasi »pomurke« že teče, na njej še potekajo nekatera dela.

Avtocesta zblizuje in povezuje, hkrati pa tudi ločuje. Fotografija je nastala, ko so bila dela še v sklepni fazi, z nje pa je razvidno, da je ponekod naselja in dosedanje sosede tudi ločila. Foto: S. A.

Na celotni trasi avtoceste je deset viaduktov, 52 mostov, 41 nadvozov in 30 podvozov. Na fotografiji je viadukt čez dolino Kupetinskega potoka, ki je dolg 350 metrov.

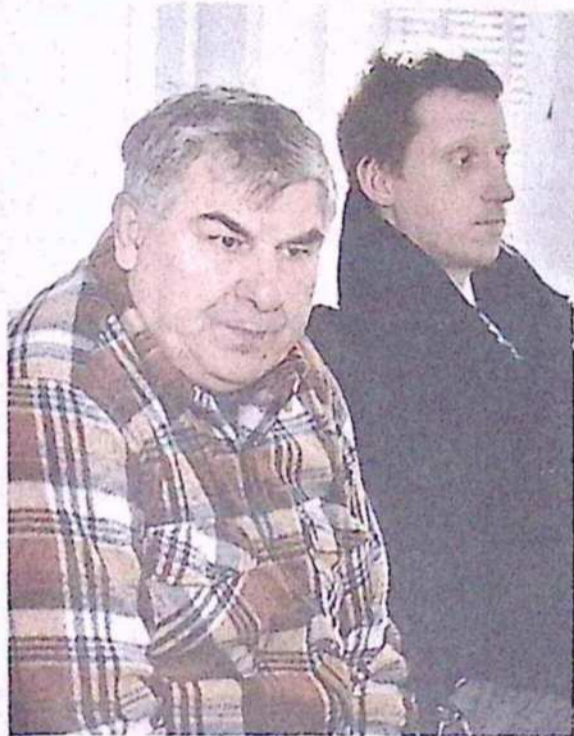

Med Spodnjo Senarsko in Cogetinci je dvocevni predor Cenková, edini predor na pomurski avtocesti, ki je skupaj s pokritim vkopom dolg skoraj 600 metrov.

Sodba Slovaku Ladislavu Lakatošu za novodobno suženjstvo je postala pravnomočna

Rojake prisilil, da so beračili zanj

Na invalidskem vozičku je zamenjal kolesa, da mu invalid ne bi ušel

Spravljanje v suženjsko razmerje, česar je obsojen Slovak, je poleg genocida in jemanja talcev eno od najhujših kaznivih dejanj zoper človečnost. Foto: Jure Zauneker

Višje sodišče v Mariboru je potrdilo prvostopenjsko sodbo sodišča v Murski Soboti in tako šestinpetdesetletnega Slovaka Ladislava Lakatoša poslalo na prestajanje brezpogojne trinapoltnetne zaporne kazni. Obsojenec bo moral za zapave zaradi siljenja invalidov v beračenje.

Zločinca je senat sodnika Deziderja Novaka obsodil, ker je enega od invalidov dobesedno kupil, da je zanj beračil, druga dva pa prisilil k beračenju. Vsi trije so na dan naberačili tudi do 300 evrov, na sled prebrisanemu Slovaku, ki je beračem pobral ves izkupiček, nekaj denarja jim je pustil le za sendvič in pijačo, pa so prišli, ko se je policijskim preiskovalcem med rutinskim pregledom zaupal eden od njih, Martin Dužda. »Lakatoš me je za deset tisoč slovaških kron odkupil od moje tete. V Mariboru sem mu skušal pobegniti, vendar me je ujel. Pretepel me je, izbil nekaj zob in mi na invalidskem vozičku zamenjal kolesa, da mu ne bi mogel več uiti. Zvečer nam je vzel denar, največkrat smo prenočevali v avtu na počivališču,« je izdal preiskovalcem. Lakatoš se je na zatožni klopi branil, da je vsem trem želel le omogočiti boljše življenje: »Prišli so k meni, naj jim dam streho nad glavo, saj so bili brezdomci, in prosili, naj jih odpeljem tja, kjer bodo kaj zaslužili. K sebi jih nisem vzel, da bi z njimi služil denar, ampak, ker mi jih je bilo žal.« Čeprav sta druga dva berača - Eugen Onody in Ladislav Eremiaš - na prostoru za priče zagovarjala izkoriščevalskega gospodarja, je sodnik Novak upošteval predlog tožilca Draga Fariča za večletno zaporno kazen in Lakatoša obsodil. »Če bi držalo, kakor je pričal Dužda, se ne bi vrnil k Lakatošu na Slovaško, temveč bi šel drugam. Razlika je nekoga imeti v suženjstvu ali mu pomagati pri beračenju,« je k temu dodal odvetnik Jože Korpič.

Andrej Bedek

V prvih devetih mesecih so pomurski mošje v modrem zasegli 1305 sadik konoplje in slabih petnajst kilogramov marihuane. Foto: PU MS

Policisti iz pokrajine ob reki Muri se uspešno bojujejo proti gojiteljem marihuane

V devetih mesecih poželi kar 19 nasadov

Za kilogram marihuane do tri tisoč evrov

Poročali smo že, da se trgovina s prepovedanimi drogami v pokrajini ob reki Muri nedvomno krepi: obravnavano število kaznivih dejanj je letos namreč večje, kot je večletno povprečje. Po najnovejših podatkih tukajšnje policije so v prvih devetih mesecih obravnavali 99 kaznivih dejanj pridelave mamil in trgovanja z njimi ter 13 kaznivih dejanj omogočanja uživanja teh.

V letu 2006 in 2007 so prevladovala kazniva dejanja, povezana s prepovedano drogo heroin, letos pa prevladujejo dejanja, povezana s prepovedano drogo marihuana. Ponudba prepovedane droge marihuana na območju Pomurja in Slovenije se je povečevala. Ugotovitve kažejo, da se precejšnji delež prepovedane droge marihuane pridelava prav na območju Policijske uprave Murska Sobota.

Trenutno znaša cena prepovedane droge marihuane od 2.000 do 2.500 evrov za kilogram,« je pojasnil Janez Lovrec, prvi pomurski kriminalist. Zadnja dva večja policijska ulova domačih ljubiteljev marihuane sta se zgodila konec septembra. V prvem primeru so pri tridesetletnem Prleku zasegli 85 sadik konoplje, v drugem primeru pa pri sedemtridesetletnem Lendavčanu 55 sadik in že za prodajo v vrečke pakirano marihuano. Slednji je konopljo gojil v laboratoriju pod umetno svetlobo. V prvih devetih mesecih letošnjega leta smo odkrili 19 nasadov konoplje, od katerih smo v 15 primerih odkrili osumljence, v štirih primerih pa osumljenca še iščemo,« je še dejal Lovrec. V nekaterih primerih gre za povratnike, ki so za pečanje z marihuano že v policijskih evidencah, nekaj pa je novincev v tem postu.

Andrej Bedek

Pomurka in Pomurec meseca novembra

Začeli smo izbor Pomurke in Pomurca meseca novembra. Za tri kandidatke in tri kandidate ste poslušali Radia Murski val v ponedeljek oddali prvih 20 glasov, s pošiljanjem SMS-sporočil in z glasovanjem z glasovnico, objavljeno v tej številki Vestnika, pa bomo izbrali kandidatko in kandidata za Pomurko in Pomurca leta, ki jih bomo med mesečnimi zmagovalci izbirali v decembrskem finalu. In kako ste se odločili prejšnji mesec? Skupno vas je glasovalo 297. Pomurka meseca oktobra je postala s 137 zbranimi glasovi Breda Forjanič, Pomurec meseca pa Filip Dobranič. Prejel je 87 glasov.

Kandidatke za Pomurko meseca

1. **BLANKA GERIČ**, direktorica vrtca v Lendavi, ki si je pod njenim vodstvom pridobil certifikat kakovosti za prihodnost v vzgoji in izobraževanju, podeljuje ga Slovenski inštitut za microslojve in kakovost za področje vzgoje in izobraževanja. Direktorica je prepričana, da le z dobrim delom in dobrim sodelovanjem s starši in okoljem lahko napredujejo po poti do odličnosti. Njihov moto je Dovolimo otrokom biti otroci. Pridobitev certifikata so

javnosti predstavili na skupni prireditvi, ki so jo simbolno poimenovali Vesela jesenska ulica.

2. **Dr. MARIJA SRAKA**, upokojena katehetinja iz Lipovec, dobitnica letošnjega Slomškovega priznanja, ki ga podeljuje Društvo katoliških pedagogov Slovenije. Do januarja letos, ko se je upokojil,

la, je v okviru slovenske škofovske konference skrbel za pripravo veroučnih učbenikov ter za izobraževanje duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov, ki poučujejo verouk. Kljub upokojitvi nadaljuje strokovno pomoč ljudem v stiski in se zavzema za ustanovitev svetovalnice za ljudi v stiski v soboški škofiji.

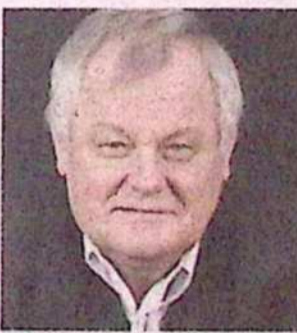
3. **SUZANA VAUPOTIČ**, profesorica nemščine iz Križevca pri Ljutomeru, ki se je odločila, da namesto poučevanja nemščine pomaga slepi Mihaeli na osnovni šoli Mala Nedelja. Da bi bila ta pomoč

strokovna in učinkovita, se je sama naučila Braillove pisave. Deklici ne namenja samo svojega službenega časa, ampak ji skrb zanjo zapolnjuje tudi prosti čas. V Braillovo pisavo je že prepisala več kot 30 otroških pravljic in knjig. Suzana Vaupotič bi bila pripravljena pomagati še kakšnemu slepemu otroku, sodeluje pa tudi v dobrodelnih organizacijah.

In kdo so kandidati za Pomurca meseca novembra?

1. **EVGEN CAR**, gledališki igralec, ki je dobil na letošnjem festivalu slovenskega filma v Portorožu nagrado Vesna za najboljšo glavno moško vlogo. Odigral jo je v filmu Vučko. Zanimivo, z nagrajeno filmsko vlogo na neki način zaokrožuje svojo aktivno in boga-

to igralsko kariero. Največkrat je seveda blestel na gledaliških odrih kot stalni član ljubljanskega Mestnega gledališča; med drugim je dobil tudi nagrado Prešernovega sklada. V domačem okolju, po duši je za vse čase ostal Dobrovničan, pa bo ostal med ljudmi zapisan kot Poredošov Janoš.

2. **DANILO KOZAR**, vodja kuhinje v hotelu Livada Prestige v Termah 3000, ki je na 22. kuharski olimpijadi v Erfurtu kot član slovenske kuharske reprezentance osvojil srebrno medaljo v kategoriji

topla kuhinja, ki velja za vrhunec kuharske olimpijade, v kategoriji hladna kuhinja pa bronasto medaljo. Kuharski mojster Danilo Kozar je s temi dosežki potrdil, da sodi prav v vrh slovenske kulture. Ob vseh obremenitvah je tudi murskovalovski in Vestnikov hišni kuhar, ki z veseljem pripravlja kuharske recepte za domačo kuhinjo.

3. **BOŠTJAN MAČEK**, prva puška strelskega društva Stefana Kovarja Murska Sobota, ki je državni prvak v streljanju na glinaste golobe. Letos je osvojil že sedmi naslov državnega prvaka. Letošnje leto je v njegovi 19-letni športni karieri najuspešnejše tudi v mednarodnem merilu. Z odličnim izidom 122 zadetkov od 125 možnih je bil na svetovnem pokalu v Seulu peti in se je kot prvi Slove-

nec sploh prebil iz kvalifikacij v finale. Cilj odličnega strelca je uvrstitev na olimpijado leta 2012.

Pomurka in Pomurec leta 2008 (november)

Pomurka meseca

Pomurec meseca

Moj naslov

Opozorilo: Upoštevati bomo samo v celoti izpolnjene glasovnice.

Uporabniki Mobitela in Debitela lahko glasujete tako, da pošljete SMS na 2929. Cena povratnega sporočila je 0,417 EUR. Za **EVGENA CARJA** glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV P A. Za **DANILO KOZARJA** glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV P B. Za **BOŠTJANA MAČKA** pošljite na 2929 SMS-sporočilo: RMV P C. Za **BLANKO GERIČ** oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV P D. Za **MARIJO SRAKA** oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV P E. Za **SUZANO VAUPOTIČ** glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV P F.

Izpolnjene glasovnice, ki bodo objavljene v Vestniku, pošljite najkasneje do petka, 28. novembra, na naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Za Pomurko in Pomurca leta. SMS-sporočila pošiljajte prav tako do 28. novembra.

Po naših znanih poteh

V Murski Soboti ob Martinovih dnevih

Tu točimo prekmurski špricer

Turistično društvo Murska Sobota je predstavilo sklop prireditev ob Martinovih dnevih, ki bodo potekale od nedelje, 9. novembra, do srede, 12. novembra.

Predsednik društva Ernest Novak je ob tem povedal, da so se odločili v času martinovega popestriti dogajanje v Murski Soboti s ciljem, da te prireditve postanejo tradicionalne in dolgoročno privabijo tudi turiste. Tako bodo v nedeljo, 9. novembra, pripravili prvi Martinov pohod po obronkih Murske Sobotice, ki se bo začel ob 9. uri pri Bergo centru, od koder se bodo opravili do Bakše, Male kaniže, Ledavskega naselja, Fazanerije in Turopolja, na poti pa bodo tudi postanki s ponudbo mladega vina in domačih jedi.

V ponedeljek ob 13. uri bodo pripravili v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota priložnostno razstavo Darovi jeseni v sodelovanju s Sadjarsko kmetijo Smodiš in Društvom vinogradnikov Goričko.

Obenem bodo tudi razglasili najbolj urejene gostinske in dru-

Ernest Novak: »Želimo, da postanejo te prireditve, ki jih letos organiziramo ob martinovem, tradicionalne in dolgoročno privabijo tudi turiste.«

ge lokale v Murski Soboti. Ocenjevanje je potekalo konec oktobra, komisijo pa je vodila Olga Varga.

V torek, 11. novembra, bo tudi začetek podeljevanja oznak

gostinskim lokalom *Tu točimo prekmurski špricer* v skladu s pravilnikom za določitev pogojev poimenovanja, dodelitev razpoznavnega znaka - logotipa in promocije za prekmurski špri-

cer. V sredo, 12. novembra, ob 16. uri pa bo v prostorih Vinogradniškega centra Goričko v Ivanovcih enajsti mednarodni šahovski turnir.

J. G.

V občini Puconci izbrali najbolj urejen kraj

V Puconcih so podelili nagrade za najbolj urejen kraj in najlepše cvetoč balkon v občini. Naj kraj za letos so postali Bodonci, sledita pa Dolina in Predanovci. Naj zaselek občine Puconci je Banfijev breg v Pečarovcih. Za najlepše cvetoč balkon ali okensko polico je komisija dodelila prvo mesto Angeli in Ernestu Vrečiču iz Zenkovec, drugo mesto Milici in Francu Benku iz Puconec ter tretje mesto Blanki in Slavku Kuzmi iz Puconec. - J. Ž.

Naj prostovoljec v turizmu Franc Šadl

Plačilo je dober občutek, da si za druge ljudi nekaj naredil

Iz leta v leto je manj denarja, namenjenega delovanju turističnih društev

Turistična zveza Slovenije je letos podelila naziv naj prostovoljec v turizmu nekdanjemu predsedniku Turističnega društva Radenci Francu Šadlu.

Ze vrsto let je predsednik TD Radenci, deset let pa je bil predsednik društva. Med njegovim predsestvom so uresničili kar nekaj odmevnih projektov, ki so še danes stalnica turistične ponudbe.

Kaj človeka motivira, da dela prizadevno kot prostovoljec v turizmu?

Ce sem iskren, si na tako vprašanje tudi sam ne znam odgovoriti. Enako velja verjetno za vsakega prostovoljca na katerem koli področju. Enostavno čutiš, da moraš priskočiti, nekaj narediti, žrtvovati čas, da nekomu pomagaš, da nekaj narediš, plačilo pa je dober občutek, da si uspel.

Na katere projekte in aktivnosti ste v obdobju, ko ste bili predsednik in ste jih uresničili, še posebno ponosni?

Tega je bilo kar nekaj, vendar je to zasluga vseh sodelavcev v organih društva in tudi vseh članov, ki so aktivno sodelovali. Tako smo obnovili in na novo uredili trnsko stezo v idiličnem gozdičku pri Borčevcih, od takrat pa je poteklo že toliko časa, da je že spet potrebna obnova naprav, ker so nekatere dotrajale, nekatere pa so tudi uničene iz objestnosti. Uspešno smo urejali in s cveticami zasadili razne javne površine, člane in občane pa navduševali, da so doma sami poskrbeli za rože in lep videz. Marsikdo še sedaj ne ve, da je za vso svetlobno okrasitev Radencev z okolico vključno z nakupom okrasov

ter vsakoletno montažo in demontažo skrbelo turistično društvo, in sicer tudi že v časih, ko to za božični čas ni bilo najbolj zaželeno, in sem ob neki priložnosti, ko smo okrasitev pustili ves božično-novoletni čas, od sedaj pomembnega funkcionarja doživel kritiko, češ v Radencih pa slavijo pravoslavno novo leto. Bilo pa je tudi mnogo zanimivih prireditev, že pred leti cvetlični festival, pustovanja za otroke in idilični prihod dedka Mraza takrat se v zasneženem parku, pa promenadni koncerti v utici pri restavraciji Park. Potem smo v niz prireditev vključili kuhanje štajerske kisle juhe, razne sejemske prireditve, pomursko salamijado pa razne pohode in teste hoje za zdravje in rekreacijo.

So se pojavljale tudi kakšne težave, ovire, ko ste skušali te aktivnosti uresničevati?

O kakih večjih težavah in ovirah ne bi mogel govoriti, je pa dejstvo, da je iz leta v leto manj denarja namenjenega delovanju turističnega društva. Tako si dandanes ni mogoče predstavljati organizacije neke take prireditve, kot je bila takrat, ko sem prevzel predsedovanje društva. Takrat smo si lahko za prireditve Praznik jeseni privoščili imenitne nastopajoče, iz Ljubljane pa je na prireditve goste pripeljal muzejski vlak, ki ga je bilo treba seveda plačati.

Je težko motivirati občane za sodelovanje v društvu?

Bi rekel, da vedno bolj. Nekoč ni bilo težav z motivacijo, nekako so ljudje sami čutili potrebo po udeleževanju, priskočili so na pomoč, so se pa seveda tudi ponašali z uspehi. Dandanes pa na podeželju

Franc Šadl: »Danes se vse preveč gleda na denar in druge koristi.« Foto: D. M.

nekoliko lažje privabiš ljudi k neki akciji, težje pa je v mestnem okolju. Mislim, da so krivi tempo življenja, ki je vedno hitrejši, in odtujenost ter brezbriznost do vsega, kar se dogaja okoli nas. Kako si drugače razlagati odnos do vandalizma v okolju (na primer v parku), ko ničesar ne storijo proti temu ne tisti, ki bi morali, kaj šele naključni očitvidci, ki se raje obrnejo v stran ali kvečjemu kje samo kritizirajo. Preveč se gleda samo na denar in druge koristi

Kako ocenjujete vlogo turističnih društev v Pomurju pri razvoju turizma in življenja v kraju v preteklosti in kakšna je danes?

V preteklem obdobju so delovala turistična društva le v večjih in turistično razvitejših krajih, že nekaj časa pa je trend, da se turistična, kulturno-turistična in druga društva, povezana s turizmom, ustanavljajo skoraj v vseh okoljih, predvsem pa tudi na podeželju. To nad vse pozdravljam, saj s svojim delovanjem spodbujajo sokrajane k urejanju in skrbi za lepoto okolja, organizirajo razne zanimive prireditve in tako dajejo ton življenju v nekem kraju.

Menite, da bi morale država in občine turistična društva bolj spodbujati in tudi bolj finančno podpreti pri njihovih aktivnostih? Koliko jih sploh podpirajo?

Enako bi lahko rekel za občine, ker se premalo zavedajo prostovoljnega dela v društvih in mislijo, da bodo z ustanavljanjem različnih zavodov vse uredile. Seveda je potrebno, da se določene stvari rešujejo profesionalno, tu mislim informacijsko dejavnost in upravljanje raznih javnih objektov, tudi da nekatere prireditve preresejo okvir amaterizma. Se vedno pa je mnogo dela in pomembnih področij, ki jih brez širšega zavzemanja društvene sfere ni mogoče izpeljati. Za vse to pa je potreben denar, ki se pa začuda obstaja - to je del turistične takse, ki se pobira v vseh turističnih ustanovah ob premočih. To je taksa, ki jo turist plača za vse ugodnosti, ki jih je deležen v kraju, pa se mu to neposredno ne more zaračunati. In kje konča ta taksa? Vse prevečkrat v vrečah brez dna.

Jože Gaber

Najboljši pomurski športniki leta 2008

Športno uredništvo Vestnika pripravi ob koncu koledarskega leta slovesno razglasitev najboljših pomurskih športnikov, športnic in ekip. Tokratna slovesnost bo v soboto, 29. novembra, ob 14. uri na igrišču NK Nafta Lendava, ko bo prvenstvena tekma 1. SNL med Lendavčani in ptujsko Dravo.

Puonci RMV E C; OK Galex Mir RMV E D; ŽNK Pomurje Filovci RMV E E.

Odgovore pričakujemo do vključno četrta, 20. novembra 2008. Med prispelimi odgovori bomo izžrebali pet dobitnikov praktičnih nagrad. Pripravili smo ožji izbor najuspešnejših tekmovalcev in tekmovalcev ter predstavnikov moštvenih športov v letu 2008.

kakor zapisal z velikimi črkami, saj je bila po doseženih rezultatih v njegovi 19-letni športni karieri najuspešnejša. Z odličnim izidom 122 zadetkov od 125 možnih je na svetovnem pokalu v Sculu zasedel odlično peto mesto. Letos pa je osvojil že svoj sedmi naslov državne članskega prvaka.

Robert Markoja se ponaša z ekipno bronasto medaljo s svetov-

Katja Vrdjuka je državna prvakinja v krosu pri pionirkah U-14. Na 28. maratonu treh src v Radencih je bila druga na 10 km, čeprav je še mladinka. Med drugim je zmigala na mednarodnem atletskem mitingu v Murski Soboti na 1 km.

Mateja Zver je slovenska reprezentantka v ženskem nogometu. Vrsto let je najboljša strelka slovenske ženske nogometne lige. Zadnje

Mitja Dišič

Mitja Horvat

Boštjan Maček

Robert Markoja

Simon Špilak

Simona Gomboc

Marika Kardinar

Sonja Roman

Katja Vrdjuka

Mateja Zver

Zato vas, spoštovani bralci in bralke, pozivamo, da sodelujete v anketi za izbor športnikov in športnic ter športnih kolektivov, ki so se leta 2008 še posebno izkazali na svojem področju. Vaše glasovnice, izključno originalne iz časopisa, lahko pošljete na naslov: Športno uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po elektronski pošti: milan.jerse@p-inf.si. Uporabniki Mobilitea in Debitela lahko glasujete tako, da pošljete SMS z besedilom: RMV, presledek, M (za moškega), Z (za žensko) in E (za ekipo) na 2929. Cena povratnega sporočila je 0,417 EUR. Mitja Dišič RMV M A; Mitja Horvat RMV M B; Boštjan Maček RMV M C; Robert Markoja RMV M D; Simon Špilak RMV M E; Simona Gomboc RMV Z A; Marika Kardinar RMV Z B; Sonja Roman RMV Z C; Katja Vrdjuka RMV Z D; Mateja Zver RMV Z E; HK Pliva Lipovci RMV E A; ND Nafta Lendava RMV E B; NTK Kema

Ožji izbor za športnika Pomurja 2008

(po abecednem vrstnem redu)

Mitja Dišič, državni reprezentant, član kickboxing kluba Power Kick Murska Sobota, je še kot mladinec postal državni članski prvak v kickboks v kategoriji light kontakt (do 74 kg). Zadnje čase se uveljavlja tudi v boks. Kot član boksarskega kluba Ring Ptuj je državni mladinski prvak v kategoriji do 81 kg.

Mitja Horvat, slovenski reprezentant v namiznem tenisu, se je z odličnimi nastopi izkazal na evropskem ekipnem prvenstvu v Sankt Peterburgu. Prispeval je levji delež h končnemu 18. mestu, kar Sloveniji prinaša napredovanje v prvo kakovostno skupino evropskega namiznega tenisa. Velik pa je tudi njegov delež pri uspehih puoncih igralcev namiznega tenisa.

Boštjan Maček, državni reprezentant v trapu (streljanju na glinste golobe), si bo to sezono vse-

ne prvenstva s samostrelom v disciplini na razdalji 30 metrov v švicarskem Solgenu. Na 45. vojaškem svetovnem prvenstvu v Bodnu na Švedskem pa je s puško velikega kalibra v trojnem položaju zasedel odlično tretje mesto. Letos je prvič v svoji bogati karieri osvojil naslov državnega prvaka z zračno puško.

Simon Špilak kot novinec v elitni svetovni konkurenci beleži nekaj odličnih rezultatov. 22-letni kolesar iz Tropovec, ki nastopa za italijansko profesionalno ekipo Lampre, je z uvrstitvijo v slovensko ekipo za letošnje olimpijske igre v Pekingu dosegel uspeh kariere. V posamični vožnji na čas je zasedel 28. mesto, čeprav se mu je ohetala znatno boljša uvrstitev.

Ožji izbor za športnico Pomurja 2008

Simona Gomboc je že šestič zapored zmagovalka teka na 5,5 km na 28. maratonu treh src v Radencih. Rekreativna atletinja iz Ivanovca pa se ponaša še z vrsto drugih odličnih dosežkov v tekih za pomurski pokal in drugih tekmovaljih.

Marika Kardinar je v finalu evropske lige v Zalaegerszegu osvojila zlato medaljo kot članica celjskega Miroteksa. S posamično zmago je prispevala pomemben delež h končnemu uspehu. Zadnje čase je tudi pomočnica selektorja slovenske ženske reprezentance.

Sonja Roman je finalistka teka na 1.500 metrov na svetovnem dvoranskem prvenstvu v Španiji, kjer pa ji je poškodba onemogočila vidnejšo uvrstitev. Kot edina pomurska atletinja je nastopila na olimpijskih igrah v Pekingu.

čas uspešno nastopa tudi v državnem prvenstvu Islandije, kjer je dosegla več pomembnih zadetkov.

Predlogi za pomursko ekipo 2008

HK Pliva Lipovci je osvojil vse naslove v Sloveniji. Po osvojitvi dvoranskega državnega prvaka so že petič zapored postali prvaki srednjeevropske Interlige. Z zmago v skupini Challenge III so se uvrstili v razred višje. Prvi pa so bili tudi v državnem prvenstvu na prostem in finalu slovenskega pokala.

ND Nafta Lendava je odlično startalo v 1. SNL v sezoni 2008/2009. So namreč na 2. mestu prvenstvene lestvice, kar je izreden uspeh. Pod vodstvom trenerja Damirja Roba so prepoznavni po značilnem slogu igre, ko v vsaki tekmi igrajo napadalno za zmago.

NTK Kema Puonci je postal zmagovalec pokala Slovenije, v državnem prvenstvu pa je bil drugi. Uspešno so nastopili tudi v srednjeevropski super ligi. Ponašajo se tudi z vrsto uspehov v mlajših kategorijah.

OK Galex Mir je bil četrtfinalist slovenskega odbojarskega pokala. Ves čas pa je v vrhu slovenske odbojke, saj uspešno nastopa v 1. državni odbojarski ligi, kjer se tudi v tej sezoni poteguje za visoko mesto v državi.

ŽNK Pomurje Filovci je podprvak finala državnega prvenstva v dvoranskem nogometu, kjer so njihove kadetinke osvojile naslov državnih prvakinj. Članice so bile druge tako na državnem nogometnem prvenstvu kot pokalnem tekmovalju.

Milan Jerše

HK Pliva Lipovci

ND Nafta Lendava

NTK Kema Puonci

OK Galex Mir

ŽNK Pomurje Filovci

ŠAH Boris Kovač postal pomurski prvak

54-letni mojster FIDE Boris Kovač iz Dokležovja, dolgoletni uspešni član ŠD Radenska Pomgrad, je novi prvak Pomurja v pospešenem šahu. V 9. kolih po švicarskem sistemu je zbral 7 točk. Zmagal je v šestih partijah, dvakrat je remiziral in izgubil z mojstrskim kandidatom Igorjem Kosom, ki je bil naposled tretji s 6,5 točke, kolikor je imel tudi komajda 10-letni Jernej Skuhala, najugodnejše presenečenje tokratnega pomurskega prvenstva.

Končni vrstni red: 1. Boris Kovač, 7, 2. Jernej Skuhala, 3. Igor Kos, 4. Robi Radosavljevič, vsi po 6,5, 5. Mitja Kovač, 6. Matija Gabor, 7. Lea Stevanec, 8. Bogdan Harč, vsi po 5,5, 9. Barbara Skuhala, 10. Jože Glavač, oba po 5.

Zanimivejši rezultati zadnjih treh kol - 7. kolo: J. Skuhala - I. Kos remi, Stevanec - B. Kovač 0:1, 8. kolo: B. Kovač - Rezonja 1:0, M. Kovač - I. Kos remi, 9. kolo: B. Kovač - Gabor remi, J. Skuhala - Radosavljevič remi, Stevanec - I. Kos remi, Rezonja - M. Kovač 0:1.

Ob koncu pomurskega prvenstva smo zaprosili za kratko izjavo novega pomurskega prvaka Borisa Kovača, vodjo poslovne enote Tris

Color v Murski Soboti. »V zadnjih treh kolih sem najprej premagal Leo Stevanec, seniorja Štefana Rezonjo in v zadnjem kolu mi je zadostoval že remi za prvo mesto, kar sem dosegel v partiji z Matijo Gaborjem. V šestem kolu sem izgubil z Igorjem Kosom, ker nisem hotel sprejeti ponujenega remija, na koncu pa sem celo spregledal trdnjavo. V družini 24 šahistov in šahistk je bilo tudi precej mladih, nad katerimi že nekaj časa bdim.

Moram povedati, da so na tokratnem prvenstvu zelo ugodno presenetili mladi šahisti, kar dokazuje visoko drugo mesto komaj 10-letnega Jerneja Skuhale, ki se je v članski konkurenci dostojno boril in dosegel nadvse lep rezultat. Pogrešali smo nekaj boljših šahistov iz Ijutomera in Lendave, vendar tam igrajo svojo ligo in so tokrat morali izpustiti to tekmovalje. V prihodnje me najprej čaka mednarodno tekmovalje na Madžarskem, nato pa bom nastopil v državni ligi, ki bo v začetku decembra v Murski Soboti.

Milan Jerše

GLASOVNICA

Pomurski športniki leta 2008

Moški:

Ženske:

Ekipne:

Moj naslov:

Opazimo: Upoštevali bomo samo v celoti izpolnjene originalne glasovnice.

MINULI TEDEN

ŠAH

V vietnamskem mestu Vung Tau je bilo svetovno mladinsko prvenstvo v kategorijah od U-8 do U-18. V skupini U-10 se je član SD Radenska Pomgrad Boris Markoja s 5,5 točke uvrstil na 39. mesto. Je odličen učenec 5. razreda OŠ Turnišče, kot letošnji državni prvak v počasnem šahu v starostni kategoriji fantov do 10 let pa si je zagotovil nastop na svetovnem prvenstvu v Vietnamu. Poleg tega je letos zasedel drugo mesto na državnem prvenstvu v pospešenem šahu. Gre za zelo obetavnega mladega šahista.

Na odprtem turnirju v Ljubljani je sodelovalo 96 šahistov, ki so se pomerili v 11. kolih po švicarskem sistemu. Zmagovalec je Srb Siniša Dražić z 8,5 točke. Član SD Radenska Pomgrad Matej Titan je s 5 točkami zasedel 60. mesto. (M. J.)

DVORANSKI HOKEJ

Na dvodnevem mednarodnem turnirju na Dunaju je z dvema ekipama mladih hokejistov nastopil HK Triglav Predanovič. Velik uspeh so dosegli v starostni kategoriji U-12, kjer so bili prvi. Premagali so Grünwald s 5 : 3 in Dresden s 13 : 0, izgubili z Münchnom 3 : 6 in v zadnji tekmi turnirja premagali dunajsko ekipo WAC s 4 : 2. Slabše so se odrezali v starostni kategoriji U-10, saj so izgubili z Münchnom 0 : 8, OST-om 1 : 7, Dresdnom 1 : 6 in WAC-om 1 : 4 in zasedli 5. mesto. (T. G.)

ŠPORTNI PLES

V Sarajevu je potekal 1. Balkan Cup v modernih tekmovalnih plesih. Za odličja se je potegovalo okoli 500 plesalcev iz šestih držav, med njimi tudi peščica iz PK Urška Murska Sobota. Slednji so domov prinesli 8 zlatih, 1 srebrno in 2 bronasti medalji.

Med solistkami je zmagala Bianca Ferš, Sandra Rupnik je bila tretja, Anja Kerčmar pa četrta. Slednja je zmagala v kategoriji street show solo mladinke, kjer se ji je na 1. mestu v članski kategoriji pridružil Dejan Zečević. Teja in Sandra Rupnik sta med mladinskimi dvojicami zmagali v kategorijah disco dance, street show in show dance. V kategoriji disco trio se je sestrama Rupnik pridružila še Anja, tako da so skupaj slavile zmago. Med disco člani solisti je zmagal Dejan Zečević, ki je bil drugi v kategoriji electric boogie, med hip hop člani solo je bil tretji, med breakdance solisti pa peti. (M. J.)

PIKADO

Konec tedna je bil v Pragi eden večjih dogodkov v pikadu steeldart (kovinski špiči). Kvalifikacij 13 držav vzhodne Evrope za svetovno prvenstvo PDC v Angliji, na katerem bo imelo pravico nastopiti 64 najboljših igralcev sveta, so se udeležili tudi štirje Slovenci. Dokazali so, da s se kakovostnejšimi treninji lahko posežejo tudi v tem merilu prav v evropski vrhi. Največjo priložnost za uvrstitev v Anglijo je imel Gregor Gorjup (Top Gun), ki je šele v napetem finalu s 5 : 7 klonil proti 30. igralcu svetovne WDF lestvice, Madžaru Nandorju Bezzegu, ki se je kot zmagovalec kvalificiral na SP. Mitja Habjan je bil deveti, Polde Slanič (oba Top Gun) pa 17. Na Warm up turnirju je bil Polde Slanič deveti. (M. J.)

KASAŠTVO

Na mednarodnih kasaških dirkah avstrijskega hipodroma Magna Racino je na 2100 metrov dolgi stezi zmago slavila La Luna (lastnik Rene Hanžekovič iz KK Ljutomer, voznik Wilhelm Loderer, Avstrija) in dosegla kilometrski čas 1:18,9. V eni od preostalih dirk je Alain Delon (Dušan Zorko, KK Ljutomer) na 1600 metrov zasedel 4. mesto (1:16,8). (N. Š.)

NAMIZNI TENIS

3. krog rekreativne lige Puconci: Kema mladi - Jelenov hram 2 : 8, Meho Bakovci I - Kema veterani 1 : 9, Polana - Cobi bar Beltinci 2 : 8, Live bonus Lendava - Meho Bakovci II 4 : 6, Sobota veterani - Animus Markišavci 7 : 3. Vrstni red: Kema veterani, Sobota veterani, Jelenov hram in Meho Bakovci II po 6. (M. J.)

BADMINTON

Na odprtem prvenstvu Madžarske v Budimpešti je Iztok Utroša v mešanih dvojicah z Majo Tvrdo osvojil končno 5. mesto. Najprej sta premagala madžarsko navezo Szatzekar/Fekete s 17 : 21, 22 : 20, 21 : 15, nato pa Švicarja Dumartheyray/Jacquet 21 : 19, 17 : 21, 21 : 15. V četrtfinalu sta klonila proti prvima nosilcema, Ukrajincema Prus/Atraščenkovič z 12 : 21, 19 : 21. (M. J.)

INVALIDSKI ŠPORT

MD paraplegikov Prekmurja in Prlekije je pripravilo na kegljišču v Radencih tradicionalno 15. tekmovanje za memorial Jožeta Magdiča v kegljanju. Med sedmimi ekipami iz vse Slovenije je zmagala Ljubljana s 1636 keglji pred M. Soboto (Slavko Dunaj, Milan Bogataj, Anton Smodič, Ludvik Škraban), 1539, in Mariborom, 1525. Med člani je v absolutni konkurenci zmagal Srečko Kotnik (Slovenj Gradec), 434, med ženskami Semka Ivanišević (Ljubljana), 384, pred Marto Jancič, 304, in Anito Trebše (obe M. Sobota), 292. Pri tetraplegikih je dosegel edino zmago za domače tekmovalce Slavko Dunaj (394). Se veterani: 1. Hasan Čaušević (Ljubljana), 406, 2. Anton Smodič, 396, 3. Ludvik Škraban (oba M. Sobota), 372. (T. G.)

STRELSTVO

Po 1. turnirju 3. državne članske lige severovzhod v streljanju s puško vodi SD Kolomana Flisarja Tišina II z 10 točkami (1124 krogov) pred SD Kovinar Ormož III, 8 (1067), in SD Štefana Kovača Turnišče III, 6 (1062). Sledijo: SSD Gornja Radgona, 5 (1057), SD Črenšovci II, 4 (1054), SD Gančani, 3 (1052), SD Sebeborci, 2 (1039), in SD Varstroj Lendava II, 1 (1020). Posamezno (24 strelcev): 1. Rok Šumak (SD Kovinar Ormož), 30 točk (381 krogov), 2. Laura Gabor, 26 (378), 3. Nina Pertoci, 24 (374), 4. Špela Mihalič (vse SD Kolomana Flisarja Tišina), 372, 5. Mitja Černi (SD Gančani), 21 (371). 2. turnir bo 21. in 22. novembra v Gornji Radgoni. (M. J.)

KOŠARKA

1. SKI vzhod, mladinke Novo mesto - Pomurje Skiny 66 : 62 (Kerčmar 26, Samec 21). (M. J.)

Hiter poraz v Mariboru

MTB Maribor - Galex Mir 3 : 0 (22, 19, 19). Dvorana Tabor, 60 gledalcev, sodnika Perčič (Kamnik) in Jovanovič (Ljubljana).

MTB Maribor: Pušnik 9, Babič, Smitran 7, Merhar, Žitnik 3, Polančec, Earl 16, Horvat 18, Zupanc 7, Abraham, Senekovič.

Galex Mir: Fujs 8, Bedrač 1, Perišič 11, Gotal, Kerec, Čeh, Marič 4, Pavič 3, Flisar, Tot 13, Ajlec, Hrastovec.

Ze v petek zvečer so odbojkarji Galexa Mira igrali tekmo 4. kroga 1. DOL za moške v štajerski prestolnici. Ekipa MTB Maribor jih je v dobri uri nepričakovano prepričljivo premagala s 3 : 0. Sobočani so prikazali najslabšo igro v letošnjem prvenstvu. V uvodnem nizu so si gostitelji odločilno prednost priigrali sredi niza, ko so osvojili nekaj točk zapored. Povedli so s 24 : 20 in prednost zlahka spremenili v vodstvo z 1 : 0. Podoben razplet je bil tudi v drugem nizu, v tretjem pa je kazalo na preobrat, saj so Sobočani povedli kar z 9 : 3. Toda v nadaljevanju so domači igralci spet prevzeli pobudo. Pri 12. točki so izenačili in si nato priigrali odločilno prednost, ki so jo brez težav zadržali do konca.

Krka	4	4	0	12
Marchiol	4	3	1	10
Triglav	4	3	1	9
Maribor	4	2	2	6
Galex Mir	4	2	2	4
Šempeter	2	1	1	2
Knaufl	4	0	4	1
Kamnik	3	0	3	1

Ljutomerčani uspešnejši ob mreži Foto: Nataša Juhnov

Drugi izidi: Astec Triglav - Ekipa Marchiol 0 : 3, Krka - Knaufl Insulation 3 : 0, Calcit Kamnik - SIP Šempeter (sinoči).

Tekma 5. kroga Galexa Mira - Astec Triglav bo že v petek, 7. novembra, ob 18. uri, tokrat izjemoma v športni dvorani OŠ III v Murski Soboti.

Derbi Ljutomerčanom

4. krog 3. DOL vzhod za moške: Beltinci - Ljutomer 2 : 3 (27, -24, -20, 18, -11). Po pravi drami in izenačeni borbi se je pomurski derbi končal z zmago Ljutomera. Kljub temu so Beltinčani na lestvici še vedno pred Ljutomerčani.

Prvi imajo 5, drugi pa 3 točke. Vodi Črna (10).

4. krog 3. DOL vzhod II za ženske: Suha gradnja (Radenci) - Nova KBM Branik II 0 : 3 (-20, -21, -14), Kema Puconci - Kurten 3 : 0 (6, 2, 6). Vrstni red: Kema Puconci, 12, DŠR Murska Sobota (s tekmo manj), 9. V soboto ob 18. uri bo v telovadnici OŠ II v Murski Soboti derbi med tema dvema še neporaženima ekipama.

Osmina pokala Slovenije za moške: Old Boys Ljubljana - Galex Mir 1 : 3 (-23, 19, -16, -18). Po povratni tekmi v Murski Soboti se bo zmagovalec v četrtfinalu pomeril s Salonitom Anhovo.

Osmina pokala Slovenije za ženske: Benedikt - Kema Puconci 3 : 0 (15, 12, 17).

Kema Puconci: Koler, Praprotnik, Franko, Sočič, Donša, Potočnik, Frumen, Sakovič, Roškar. Trener: Bojan Novak. Tretjeligaška ekipa iz Puconcev se ni mogla resneje upirati favoriziranim prvotligaškimi igralcem. Kljub porazu pa gostje ne morejo biti razočarani, saj so dosegli izjemen uspeh že z uvrstitvijo med 16 najboljših ekip v pokalnem tekmovanju. Povratna tekma, ki bo bržkone formalnost, bo 19. novembra v Puconcih.

Milan Jerše

KOŠARKA Peti zaporedni poraz

V 5. krogu 1. B SKL so se igralci Radenske Creativa v telovadnici Ekonomske šole Murska Sobota pomerili s Hrastnikom. Po dokaj izenačenem poteku tekme so končno slavili gostje z 71 : 64 (19 : 23, 14 : 15, 17 : 11, 21 : 15). Strelci Sobočanov: Domunko in Vojčić po 13, T. Novak 11, Juteršnik 9, Maje 8, A. Novak 6, Bratina 4.

Domači košarkarji so ob počasni vodili z 38 : 33. V 3. četrtini se niso klonili pred gosti (nazadnje so vodili s 44 : 42). Hrastničani so pred zadnjo četrtino vodili le s točko razlike (50 : 49). Ko so v zadnjem delu srečanja Sobočani povedli s 53 : 50, je kazalo, da jim zmaga ne more uiti. Toda po več zgrešenih metih in izgubljenih žogah so gostje vzeli vjeto v svoje roke in na koncu zaslužno zmagali. Pri gostih je dosegel največ točk (18) Godicej.

Na lestvici vodijo ljubljanski Parkli z 10 točkami, Radenska Creativa pa je 14. s 5 točkami. Prav ta dva nasprotnika sta se pomerila med tednom, v soboto ob 19.15 pa bo v telovadnici Ekonomske šole Murska Sobota tekma z Rudarjem Trbovlje.

Na turnirju ljutomerskih košarkarskih generacij za las boljši KD Ljutomer I

OŠ Ljutomer je bila prizorišče turnirja ljutomerskih košarkarskih generacij. Srečali so se igralci, ki so se pred dobrimi tremi desetletji podili za oranžnim usnjem (2 ekipi veteranov, TVD Partizan), in 2 ekipi aktivnih igralcev, ki sedaj nastopajo v pomurski košarkarski ligi (2

Igralci Radenske Creativa (svetli dresi) so popustili v drugem delu. Foto: Jure Zauneker

ekipi Košarkarskega društva Ljutomer), upokojeni sodniki in drugi košarkarski delavci, ki so kdaj delovali v Ljutomeru.

Rezultati: KD Ljutomer I - TVD Partizan I 71 : 44 (Domunko 10, Zemljčič 10, P. Jakelj 9, Vaupotič 28, D. Mlinarič 8, R. Mlinarič 6), TVD Partizan II - KD Ljutomer II 33 : 45 (Pihlar 13, Kovačič 8, Kosi 12, Frančič 9, Jurkovič 8), TVD Partizan I - TVD Partizan II 36 : 20 (Vaupotič 14, R. Mlinarič 14, Nemeč 6), KD Ljutomer I - KD Ljutomer II 70 : 69 (Domajnok 15, M. Jakelj 13, Jurkovič 19, Marko 18).

Milan Jerše

Mali nogomet

5. krog 2. SFL vzhod: Slov. gorice - Teleing Marinci 3 : 9 (Fijavž, Horvat in Kristl, po 2, Bombek, Kralj, Rob), Duplek - Bioterme M. Nedelja 3 : 6 (Sovič 3, Žerdin 2, Hanžel). Vodi Prui, 13, 5. Marinci, 9, 9. Bioterme, 3.

10. krog TA: Gerlinci - Jezero Krašči 1 : 3, Bodočnost - Veščica 2000 4 : 4. Mladost Pertoča - Inter Dolič 5 : 1, Pertoča - Inter Črenšovci 3 : 3. Vrstni red: Veščica 2000, 20, Inter Črenšovci, 19, Haminovi, 18.

10. krog LMN Moravske Toplice: Noršinci - Filovci 2 : 2, Čarda - Tešanovci 2 : 3, Ivanci - M. Toplice 3 : 0, Sebeborci - Prosenjakovci 7 : 3, Vučja Gomila - Mlajtinci 3 : 5. Vrstni red: Ivanci in Mlajtinci, po 22, Vučja Gomila, 18.

10. krog LMN Puconci, skupina A: Strukovci - Košarovi 3 : 2, Otovci - Mačkovi 5 : 5, Prosečka vas - Breza 4 : 6, Vaneča - Puževci 4 : 3, Izvir - Poznanovci 1 : 4, Salamenci - Pečarovi 0 : 0. Vrstni red: Breza, 24, Pečarovi, 22, Poznanovci, 20. Skupina B: Beznovci - Radovci 3 : 2, Wolf Skakovci - Zenkovi 5 : 4, Lemerje - Vidonci 3 : 2, Moščanci - Bodonci 1 : 0, Dankovci - Dolina 4 : 8, Triglav - Vadarci 0 : 5. Vrstni red: Vidonci, Vadarci in Radovci po 22.

11. krog MLMN Krizevci: Frizerstvo Milena - LO-KO 2 : 3, Dama bar - MRD 3 : 0, Ključarovi - Habitus Lukavci 8 : 1, Slaptinci - Bunčani 2 : 3, Krizevci - Zetor servis Vučja vas 2 : 3, Kalinovak - Berkovci 1 : 3. Vrstni red po jesenskem delu: 1. Berkovci, 28 (57 : 29), 2. Zetor servis Vučja vas, 28 (51 : 29), 3. Slaptinci, 22 (58 : 26), 4. LO-KO, 22 (51 : 28), 5. Krizevci, 21, 6. Ključarovi, 20.

10. krog mednarodne veteranske lige: G. Slavič - Tromejnik Oldys 1 : 2, Stanjevci - Neradnovci 5 : 3, Slovenska ves - G. Senik 10 : 1, All Stars Monoster - Grad 5 : 1, Srebrni breg - Sulinci 2 : 6. Vrstni red: All Stars Monoster, 25, Slovenska ves, 22, Tromejnik Oldys, 18.

12. krog veteranske lige MS: Rakican - Cankova 2 : 8, Čarda - Borejci 7 : 2, Old Boys - Sebeborci 5 : 0, Černelavci - Bakovci 2 : 3, Mladost Pertoča - Nemčavci 4 : 7, Noršinci - Doklebove 6 : 6. Vrstni red: Bakovci, 31, Old Boys, 28, Rakican in Černelavci, po 22. (M. J.)

Nogomet

Tudi na povratni tekmi dodatnih kvalifikacij za žensko evropsko prvenstvo leta 2009 na Finskem so nogometašice Ukrajine proti Sloveniji zmagale. V Černigovu je bilo 2:0 (1:0). V slovenski reprezentanci so igrala tudi štiri nogometašice Pomurja: **Milkovič, Tibaut, Vrabel in Zver.** (M. J.)

MIROP pokal v Kaposvarju: Madžarska - Slovenija 2:1 (2:0). Naši upi U-20 so zapravili veliko priložnost za zmago. V naši reprezentanci sta igrala tudi **Balažič** (Hit Gorica) in **Medved** (Nafta).

Prijateljska tekma: Nafta - Slaven Belupo 1:3 (0:1). Strelca za Lendavčane: **Adilović (55).** (F. H. M.)

12. krog 1. SML: Celje - Mura 05 2:2 (Maruško, Feguš). Vodijo Domžale, 31, 6. Mura 05 (20).

12. krog 1. SKL: Celje - Mura 05 2:0. Vodijo Domžale, 28, 7. Mura 05 (18).

13. krog 2. SML: Šoštanj - Črenšovci 2:3, Jarenina - Nafta 1:1, Krško - Ljutomer 3:3. Vodi Ljutomer, 30.

13. krog 2. SKL: Šoštanj - Črenšovci 2:1, Jarenina - Nafta 3:1, Krško - Ljutomer 2:2. Vodi Jarenina, 36, 2. Ljutomer, 32, 3. Nafta, 28.

13. krog U-14 vzhod: MIK CM Celje - Mura 05 0:3, Aluminij - Tehnostroj Veržej 1:1, Nafta - Rudar Velenje 1:7, Bistrica - Radgona 3:0, Ljutomer - Jarenina 3:0. Vodi Dravograd, 36, 2. Mura 05, 32.

10. krog 1. MNL Lendava: Čentiba - Vrs Bistrica 2:2, Panonija - Veterani Turnišče 0:5, Nedelica - Kapca 0:1, Renkovič - Kobilje 0:0. Vrstni red Vrs Bistrica, 23, Renkovič, 21, Čentiba, 20.

10. krog 2. MNL Lendava: Nafta Veterani - Zvezda Dolina 3:2, Olimpija D. vas - Mostje 1:0, Graničar - Žitkovič 2:3. Vrstni red: Žitkovič, 24, Olimpija D. vas, 22, Mostje, 16.

10. krog 1. MNL Murska Sobota: Radgona - Dokležovje 3:1, Kema Puconci - Cankova 13:0, Serdica Kl. Šinko - Ljutomer 1:1, Hodoš - Beltinci 2:1, Bakovič - Apače 3:4, Slatina - Goričanka 2:0. Vrstni red: Kema Puconci, 26, Apače, 24, Slatina, 19.

10. krog 2. MNL Murska Sobota: Bratenci - Cven 0:2, Pušča - Križevci 3:3, Lipa - Rotunda 2:2. Vrstni red: Lipa in Cven, po 18, Pušča, 17. (M. J.)

Nafta iz Gorice praznih rok

Hit Gorica - Nafta 3:1 (2:1). Športni park v Novi Gorici, 700 gledalcev, sodnik Skomina (Koper). Strelci: 1:0 Velikonja (2), 1:1 Vassiljev (6), 2:1 N. Kovačević (16), 3:1 Velikonja (71). Rumeni kartoni: Osterc, Ferreira, Ošlaj, Brezovački.

Hit Gorica: Simič, Đukić, Dražno, Kršič (Wakui, 62), Rakušček (Galešič, 66), Škarabot (Kornel, 62), Gorinšek, N. Kovačević, Ferreira, Velikonja, Osterc.

Nafta: Luk, Matjašec (Bogdanović, 46), Bunc, Ošlaj, Zemljčič, Bukovec (Čeh, 58), Brezovački, Jankovič, Vassiljev, Lo Duca (Adilović, 58), Gerencér.

Ze v 2. minuti je Velikonja izkoristil predložek Kovačevića in po slabem posredovanju Naftine obrambe natančno meril v daljši kot Lukovih vrat. Veselje domačih igralcev ni bilo dolgo, Vassiljev se je otresel domačega igralca in z roba kazenskega prostora natančno streljal v desni spodnji kot. V 16. minuti je Škarabot z leve strani poslal uporabni predložek, ob daljši vratnici pa je neubranljivo zadel preslabo pokrit Kovačević. V nadaljevanju so imeli pobudo Lendavčani, vendar se rezultat ni spremenil.

Nov uspeh Mure 05

Mestni stadion Fazanerija v Murski Soboti, 1.000 gledalcev, sodnik Želimirko Pavlovič (Krško). Strelci: 0:1 Lulič (32), 1:1 Flisar (43), 2:1 Slavič (45), 3:1 Marič (73). Rdeči karton: Samarždič (65). Rumeni kartoni: Prettner, Ristič, Nikolič, Kljajič, Bencik; Samarždič, Prudič.

Ti so gotovo izpolnili njihove želje. V 6. minuti smo videli lepo dvojno podajo Kulčarja in Flisarja, slednji pa je v padcu streljal proti gostujočemu vratarju. Ze v naslednji minuti so imeli priložnost gostje. Jankovič je od blizu streljal z glavo, Kamnik pa je žogo izbil v kot. V 12.

in z lobom premagal Zaletela. V zadnji minuti prvega polčasa je Slavič preigral nekaj igralcev in z roba kazenskega prostora zadel desni spodnji kot.

V 50. minuti je Ristič z desne strani zaposlil Kulčarja, ki je streljal mimo desne vratnice. V naslednji minuti je bil neuspešen

Flisar v »sendviču« gostov Foto: Nataša Juhnov

Mura 05: Kamnik, Nikolič, Marič, Kljajič, Kulčar, Prettner (Sreš, 82), Balažič, Ristič, Janža (Bencik, 52), Slavič, Flisar (Fajfar, 59).

Livar: Zaletel, Šinkovec, Gazibegović (Džanan, 83), Samarždič, Lulič, Jankovič, Stranjak, Brezarič, Prudič (Škrabec, 78), Kastelic, Zalar (Jurišič, 59).

Po daljšem času se je zbralo zopet več gledalcev, ki so pričakovali novo zmago črno-belih.

minuti je Ristič z leve strani poslal uporaben predložek do Flisarja, ki pa je z glavo streljal mimo leve vratnice.

Gostje so nepričakovano povedli v 32. minuti, ko je Lulič po podaji z desne strani od blizu z glavo zadel domačo mrežo. To očitno ni preveč zmedlo domačinov, ki so še naprej napadali, kar se jim je obrestovalo. Najprej je Flisar v gostujočem kazenskem prostoru prejel žogo

tudi Flisar. V 62. minuti je imel Fajfar izredno priložnost za povišanje vodstva, toda streljal je naravnost v vratarja. Ko je v 65. minuti Samarždič prejel drugi rumeni karton in je moral predčasno pod prho, so domačini terensko premoč izkoristili v 73. minuti. Takrat je Marič v pravem slalomu prodril po levi strani in s kakih 12 metrov prema-gal gostujočega vratarja.

Milan Jerše

Specialna olimpijada

V soboto ob 9.30 se bo začel v telovadnici soboške OŠ III turnir specialne olimpijade Slovenije, ki ga organizira VDC Murska Sobota. Ekipe iz Zagorja, Črne, Ljubljane in domačini se bodo pomerili v malem nogometu. Tudi ti športniki si zaslužijo podporo gledalcev. (M. J.)

ŽENSKA NOGOMETNA LIGA KRKA NE POZNA OVIR

7. krog: Rudar Škale - Pomurje 1:6 (1:2), Senožeti - VODE - Dornava 8:1 (7:1), Ptuj - Maribor 2:9 (0:5), Krka - Slovenj Gradec 5:1 (2:0).

Pomurje: Martinec, Črnko (Zver, 41), Nemet, Kozic, Škaper, Gabor, Cipot, Tibaut, Farič (Titan, 46), Vrabel, Kovačič. Strelke: Vrabel 3 (30, 69, 85), Zver (67), Kovačič (17), Tibaut (83).

Pari 8. kroga: **Pomurje** - Rudar Škale, Dornava - Senožeti - VODE, Slovenj Gradec - Krka, Maribor - Ptuj.

Krka	6	6	0	0	65:4	18
Sl. Gradec	7	6	0	1	31:9	18
Pomurje	7	4	0	3	47:16	12
Senožeti	7	3	1	3	18:13	10
Maribor	7	3	1	3	29:27	10
Rudar	6	2	2	2	7:10	8
Ptuj	7	1	0	6	7:47	3
Dornava	7	0	0	7	4:72	0

POMURSKA NOGOMETNA LIGA PETIŠOVCI V DERBIJU NA DOMAČEM IGRIŠČU UGNALI VODILNI TROMEJNIK

12. krog: Grad - Dobrovnik 3:3 (Krančič, Frumen, Krpič; Laslo 2, Ratko), ZMG Gančani - Roma 3:0 (Tivadar 2, Tratnjek), Rakičan - Velika Polana 4:3 (Sraka 2, Godvajš, Škerlak; Žalik, Horvat, Kocet), Turnišče - Šalovci 0:0, Hotiza La Storia - Tišina 1:0 (Gyerkeš), Bogojina - Aqua Izakovič 4:2 (Sovič 2, Rogač, Rituper; Raduha, Smodiš), Petišovci - Tromejnik II Ambienti 2:1 (Mavrič 2; Bokan), Pari 13. kroga: Tromejnik II Ambienti - Grad, Aqua Izakovič - Petišovci, Tišina - Bogojina, Šalovci - Hotiza La Storia, Velika Polana - Turnišče, Roma - Rakičan, Dobrovnik - ZMG Gančani.

Tromejnik	12	10	0	2	43:14	30
Petišovci	12	8	3	1	35:12	27
Grad	11	6	4	1	27:14	22
Šalovci	11	6	3	2	19:14	21
Hotiza	11	6	2	3	22:14	20
Turnišče	11	5	2	4	21:22	17
Bogojina	11	5	1	5	18:19	16
Tišina	12	4	1	7	16:27	13
V. Polana	11	3	3	5	13:21	12
Rakičan	12	3	2	7	17:31	11
Dobrovnik	11	3	1	7	17:21	10
Izakovič	11	2	4	5	13:22	10
Gančani	12	2	3	7	11:14	9
Roma	12	2	1	9	13:40	7

MINULI TEDEN

1. SNL TELEKOM SLOVENIJE PREDNOST MARIBORA

15. krog: Rudar - Primorje 0:1 (0:1), Luka Koper - Labod Drava 3:1 (2:0), Interblock - Domžale 0:0, Hit Gorica - Nafta 3:1 (2:1), Maribor - MIK CM Celje 2:1 (1:1). Pari 16. kroga: Nafta - Interblock (sobota ob 14. uri), Primorje - Maribor, Domžale - Luka Koper, MIK CM Celje - Hit Gorica, Labod Drava - Rudar.

Maribor	15	9	5	1	35:20	32
Nafta	15	8	3	4	17:17	24
Celje	15	6	5	4	22:16	23
Interblock	15	6	4	5	21:19	22
Gorica	15	7	1	7	23:26	22
Domžale	15	5	5	5	20:19	20
Rudar	15	5	3	7	22:19	18
Drava	15	5	2	8	16:22	17
Primorje	15	3	6	6	19:24	15
Koper	15	3	4	8	18:29	13

2. SNL ALUMINIJ ŠE VODI

13. krog: Mura 05 - Livar 3:1 (2:1), Zagorje - MU Šentjur 0:0, Bonifika Izola - Bela krajina 1:3 (1:0), Aluminij - Krško 4:3 (1:1), Triglav Gorenjska - Olimpija Ljubljana 0:3 (0:1). Pari 14. kroga: MU Šentjur - Mura 05, Livar - Triglav Gorenjska, Olimpija Ljubljana - Aluminij, Krško - Bonifika, Bela krajina - Zagorje.

Aluminij	13	8	3	2	34:17	27
Olimpija	13	7	4	2	21:10	25
Triglav	13	5	5	3	21:17	20
Mura 05	13	5	4	4	26:23	19
B. krajina	13	4	5	4	14:15	17
Bonifika	13	4	3	6	26:20	15
Krško	13	4	3	6	20:26	15
Šentjur	13	4	3	6	15:27	15
Livar	13	2	6	5	11:16	12
Zagorje	13	1	6	6	8:25	9

3. SNL VZHOD TEKMECI DRAVINJE ZAOSTAJAJO

13. krog: Črenšovci - Šmartno ob Paki 1:1, Stojnci - Tehnostroj Veržej 4:0, Dravinja Kostroj - Odranci 3:1, Koroška Dravograd - Čarda 1:1, Trgovine Jager - Mons Claudius 3:1, Paloma - Malečnik 0:5, Simer Šampion - Kovinar Štore 1:1. Pari 14. kroga: Črenšovci - Odranci, Paloma - Tehnostroj Veržej, Simer Šampion - Čarda, Mons Claudius - Kovinar Štore, Koroška Dravograd - Šmartno ob Paki, Dravinja Kostroj - Malečnik, Stojnci - Trgovine Jager.

ODLOČENO ŽE V PRVE POL URE

Igrišče v Stojncih, 90 gledalcev, sodnik Babnik (Ij), strelci: 1:0 Milošič (7), 2:0 Zagoršek (11), 3:0 Marinič (17, 11 m), 4:0 Marinič (30). Rdeči karton: M. Vinkovič (66). Rumeni kartoni: Mlinarič, Gergorič, Osterc, Zivič, Buzeti, Titan, Vinkovič. **Tehnostroj Veržej:** Gergorič (Šalamun, 32), Baler, M. Vinkovič, Zivič (Kaučič, 49), Buzeti, Titan, Suncič (Kreft, 69), Kous, Vidmar, Grah, Osterc.

PORAZ Z VODILNIM

Igrišče v Slovenskih Konjicah, 250 gledalcev, sodnik Drečnik (Hrastnik), strelci: 1:0 Štante (11), 2:0 Štante (42), 2:1 Tkalec (59, 11 m), 3:1 Bojovič (82). Rumeni kartoni: Hankič, Močič, Hvalec, Radikovič. **Odranci:** Ščančar, Krauthaker (B. Balažič, 46), Radikovič, Žerdin (Zlatac, 69), Jerebic (Majcen, 76), Erjavec, J. Tkalec, Gostan, Škafar, Kerec, Zelko.

REMI S KOROŠKEGA

Igrišče v Dravogradu, 200 gledalcev, sodnik Goričan (Loče pri Poljčanah), strelca: 0:1 L. Horvat, 1:1 Grobovšek (24) Rumeni kartoni: Veršovnik, Grobovšek, Kus, Kiselak, Gjergjek, Pojbič, L. Horvat, Puhar, Malačič. **Čarda:** Špilak (Malačič, 75), Grabar, Botjak, L. Ivanič, D. Gjergjek, B. Horvat, Puhar, Pojbič, Berden (Legenič, 79), L. Horvat, Banfi (Cotter, 87).

RAZDELITEV TOČK

Igrišče v Črenšovcih, 150 gledalcev, sodnik Mežnar (MB), strelca: 1:0 M. Ivanič (68), 1:1 Jelen (75, 11 m). Rdeči karton: M. Balažič (74), rumeni kartoni: P. Zver, S. Vinko, M. Ivanič, Kladnik, Klinar. **Črenšovci:** Pečelin, Gonc, T. Horvat, M. Balažič, R. Horvat, S. Vinko (Zugelj, 80), M. Ivanič (Vuk, 85), J. Tkalec, Lackovič, B. Kulčar, P. Zver (Doma, 65).

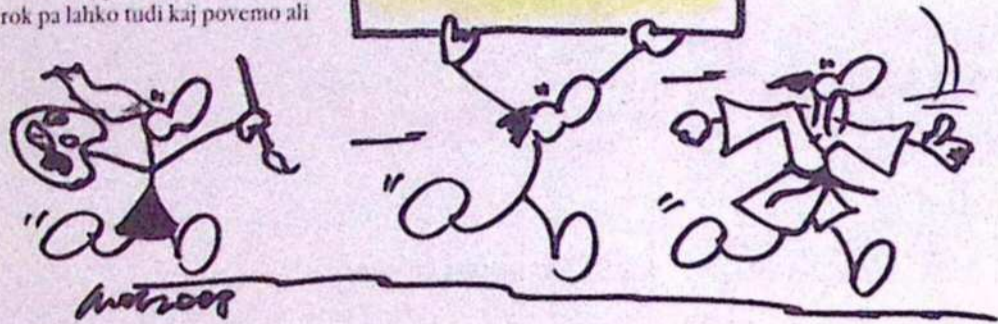
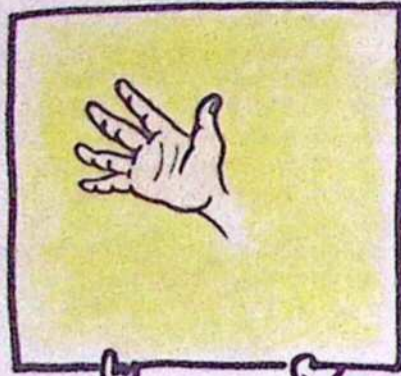
Dravinja	13	10	1	2	28:7	31
Šmartno	13	9	1	3	37:29	28
Kovinar	13	8	3	2	26:15	27
Dravograd	13	8	1	4	29:12	25
Odranci	12	7	2	3	26:12	23
Stojnci	13	6	2	5	30:24	20
Malečnik	12	6	1	5	27:27	19
Veržej	13	5	3	5	23:18	18
S. Šampion	13	5	1	7	21:30	16
Čarda	13	3	2	8	19:29	11
Črenšovci	12	1	7	4	11:20	10
Paloma	13	3	1	9	18:32	10
Claudius	12	3	0	9	13:29	9
T. Jager	13	2	1	10	18:40	7

Ferli Horvat M.

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Roka

Roka je zgornja okončina telesa, ki ima pomembne in raznolike funkcije. Z rokami prijemo, delamo, mahamo, ploskamo, krilimo ... Imamo levo in desno roko, običajno smo z desno spretnejši, če slučajno nismo levičarji. V šoli dvignemo roko, ko želimo kaj povedati, s kretnjami rok pa lahko tudi kaj povemo ali

sporočimo. Roke so v stiku z marsičim, zato si jih redno umivamo, vsekakor pa pred jedjo, ali ko pridemo z WC-ja. Da ima kdo zvezane roke, pomeni, da ne more v nekem primeru nič narediti. Gumpiči pravijo, da bi si včasih želeli imeti več rok, da bi naredili vse, kar želijo.

Previde besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze v Murški Soboti, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Angleški jezik: hand (*haend*)

Nemški jezik: der Arm (*der Arm*)

Madžarski jezik: kéz (*kez*)

Španski jezik: la mano (*la mano*)

Italijanski jezik: la mano (*la mano*)

Francoski jezik: la main (*la me*)

Esperanto: mano (*mano*)

Moje prve besede

Materni jezik je jezik, ki se ga v družini prvega naučimo. To je jezik, v katerem sem se naučil povedati prve besede, peti prve pesmi.

Za mene, ki živim v Domanjševcih, v prekmurski vasi, je bil ta jezik madžarsčina. Hkrati z madžarskim jezikom sem se začel učiti tudi slovensčine in danes govorim oba jezika enako dobro. V madžarsčini se sporazumevam predvsem s starimi starši, z vrstniki pa govorim enkrat slovensko, drugič madžarsko, odvisno od okoliščin. V slovenskem jeziku večinoma berem knjige in revije, gledam oddaje po televiziji, vendar kdaj pa kdaj posežem tudi po madžarskih knjigah ali revijah.

Doma so mi vedno govorili, da moram spoštovati svoj materni jezik, a hkrati spoštovati tudi druge jezike in se čim več tujih tudi naučiti. Ze Primož Trubar je opozoril na pomen materinsčine, zavzemal se je, da bi vsi ljudje brali Sveto pismo v svojem maternem jeziku, jeziku, ki ga razumejo. Pomembno je, da obvladam čim več jezikov, saj *Več jezikov znaš, več voljaš*.

Gregor Šebök, DOŠ Prosenjakovci

Jaz sem čarovnica

Jaz sem čarovnica, ti pa ne,
jaz letim na metli, ti pa ne,
jaz znam skuhati napoj,
da postaneš noj.

No, saj sam predobro veš,
da čarovnice jeziti ne smeš.
Čira čara, en dva tri,
že v miško te spremenim.

Jaz sem čarovnica, ti pa ne,
jaz nosim klobuk, ti pa ne,
jaz imam kljukast nos in
kljukaste čevlje, ti pa ne.

Emma Raus, 3. a,
OŠ Bogojina

Zaseda za medveda

(Nadaljevanje zgodbe)

Pripovedovalec: »Ker medved ni dobil hruške, je bil zelo jezen. Sklical je posvet vseh gozdnih živali.«

Medved: »Včeraj sem na drevesu videl slastno hruško. Danes pa je ni bilo več! Kdo jo je vzel?«

Veverica Tina: »O, komaj sem skuhal zajtrk za male, že sem tu. Pa mi sploh ne jemo tega! Kakšna bedarija!«

Pripovedovalec: »Veverica je odšla, pa je stopil iz vrste jež.«

Jež Samo: »Oje! Jaz zelo rad jem hruške in tudi videl sem, kdo jo je vzel!«

Pripovedovalec: »Vsi utihnejo.«

Medved: »Povej, povej!«

Jež Samo: »Ce mi daš pet hrušk, ti povem. Razmisli!«

Pripovedovalec: »Jež odide in pride lisica.«

Lisica: »Sem svetovna rekorderka v kraji, a bolj mi teknejo zajci! Če bi zajci rasli na drevesih, bi na njih sušila perlo in kuhala kosilo.«

Pripovedovalec: »Ojooj! Lisica odide. Pride dihurka.«

Dihurka Kaja: »Oho, jaz pa bi iz nje naredila WC na štrbunk!«

Pripovedovalec: »Ha, ha! Štrbunk! Na vrsto pride podlasica.«

Podlasica: »Jaz pa nisem noben WC na štrbunk!«

Pripovedovalec: »Tatica sname podlasično krzno, razkrije podobo medvedke. Medvedu da hruško. Zaljubita se in poročita!«

Lara Karoly, 4. r, OŠ Salovci

Tilhožlje Doroteja Hari, 7. a, OŠ Cankova

Jaz pa pravim

Otroci na delovnem obisku v galeriji

Če kdo, potem so otroci tisti, ki imajo pred belim papirjem ali kepo glin najmanj omejitve. Da bi svojo kreativnost in ustvarjalnost, ki z leti ponavadi zbledi, razvijali v različne smeri, v Galeriji Murska Sobotna pripravljajo zanimive delavnice za otroke. Strokovnjaki, ki delajo z otroki, jih ne želijo naučiti le, kako je prav, ampak kakšne možnosti za ustvarjanje imajo. In kako so glino doživeli tretješolci Osnovne šole I v Murški Soboti?

Jan Benko, 3. c: Danes smo dan preživeli v galeriji, kjer smo se pogovarjali o tem, iz katere snovi je kakšen izdelek, potem pa smo izdelovali iz glin. Doma nikoli ne delam z glino, no, samo enkrat sem. Ko sem bil holan in nisem bil v šoli, sem doma naredil mačko za šolsko razstavo. Potem pa sem jo lahko domov odnesel. Doma včasih pomagam mami delati piškote. V vrtcu pa smo delali s plastelinom. V galeriji prej nisem bil še nikoli.

Nina Krpič, 3. b: Še nikoli prej nisem bila v galeriji, zato sem se zelo veselila, da bomo šli v galerijo, ker sem vedela, da bomo delali kakšne umetnine: kakšne kipe, slike ali kaj podobnega. Doma veliko delam iz plastelina ali kako drugače ustvarjam.

Vsi v razredu se veselimo, če kam gremo in tam lahko kaj novega spoznamo. Drugače je, kot če smo v šoli. Tu je bolj zabavno.

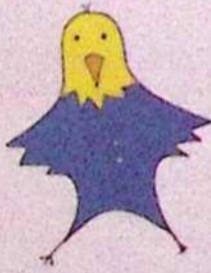

Dona Likovič, 3. c: Lepo je iti v galerijo, kjer nekaj ustvarjamo. Tu je boljše kot v šoli. V šoli se veliko učimo, tu pa lahko delamo še kaj drugega. Doma ne delam iz glin, ker je nimamo. Zato pa doma več rišem, če imam čas, včasih pa delam iz plastelina, ko mi ga kupi mama, ampak se včasih razmaže po tleh. Jaz bi danes najraje naredila muco, imela bo rep, ušesa in dlako. Včasih pa pomagam tudi mami delati kaj iz testa.

Erik Novak, 3. c: V galerijo smo prišli, da bi delali izdelke iz glin. Samo enkrat do sedaj sem delal z glino. Včasih pa delamo kaj iz plastelina. Lepo je, da se naučiš mečkati maso, ali glino ali plastelin, potem pa iz tega nekaj zanimivega nastane. Jaz grem zelo rad na kakšen izlet, da skupaj obiščemo galerijo. To ti za vedno ostane v spominu. V galeriji sem jaz že bil, ko smo jo obiskali z vrtcem.

A. Nana Rituper Rodež

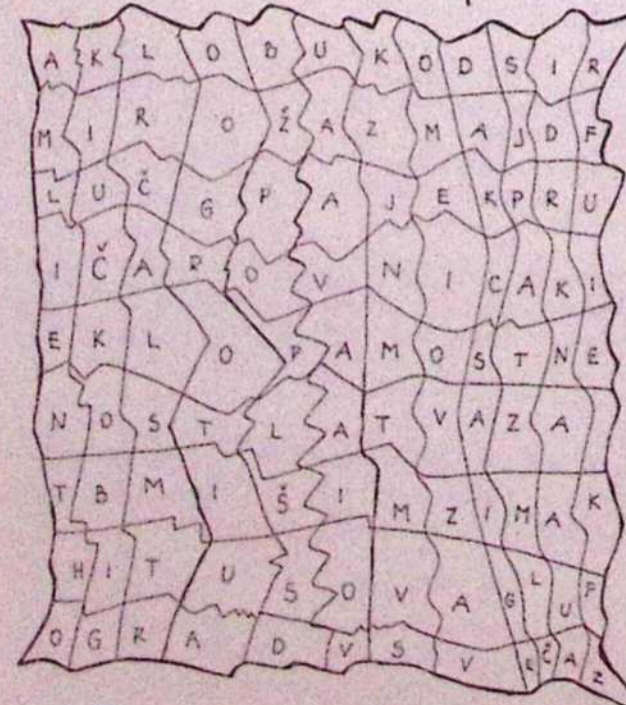

XOTICEK

S. P. in A. P.

V tabeli poišči črke, ki sestavljajo besedo čarovnica, in jih pobarvaj.

ČAROVNICA

Skupaj so praznovali peti rojstni dan

Česa se otroci najbolj veselijo? Med top pet je nedvomno rojstni dan. In kaj jih tako razveseljuje, morda to, da so eno leto starejši, malo tudi zaradi daril in želj, ki se jim ta dan izpolni, pa tudi zato, da so lahko na svoj rojstni dan malo »glavni«. Toliko večje veselje pa je, ko ima na isti dan več otrok rojstni dan. Tako se je zgodilo tudi v vrtcu v Murški Soboti, kjer so kar trije prijatelji starejše skupine 6. oktobra praznovali svoj peti rojstni dan. Neja Dominko, Nejc Sinko in Alina Zizek. Otroke so bogato pogostili, prijatelji starejše skupine smo jih obdarili in jim tudi zapeli, sledilo pa je sladkanje, rajanje in skupna igra vse dopoldne. In ob tej priložnosti je nastala ta fotografija.

R. S.

Jesen prišla je

Jesen prišla je, živali gredo spat, veter močno piha, drevesom krade liste. Veverica lešnike nabira, ptice kmalu odletele bodo. V tople, tople kraje. Ježek hruške si nabira za mrzlo, mrzlo zimo, da v tej mrzli zimi ne bo poginil kar tako.

Maša Kaučič, 5. a, OŠ Bakovci

Glasbosluh

Zabranjeno pušenje
Hodi da ti čiko nešto da

Antonov, 2008

Naslov zadnjega dvojnega CD-ja sarajevsko-hrvaške skupine Zabranjeno pušenje je vzet iz nekdanjega (mogoče še sedanjega?) dogajanja v bosanski prestolnici, ko so s tem omenjenim stavkom starjši »pokvarenjaci« vabili k sebi otroke in jim pri tem ponujali tudi bombon. Prvi disk na albumu se imenuje Se kličem Mujo, drugi pa Se kličem Suljo, oba pa imata poleg devetih komadov še multimedijška dodatka. Kot zanimivost naj omenimo, da je prevod Dnevnika Maje M. z ovitka in tehničnih podatkov delo pevca skupine Zaklonišče prepeva Vanje Aliča, kakor tudi slovar manj znanih besed in izgovorjava. Kaj takega v stari Jugoslaviji skoraj ne bi bilo potrebno. Časi so se pač spremenili in z njimi tudi dojemanje tovrstne glasbe s prostora nekdanje domovine. Tako se tudi postavlja vprašanje, koliko aktualne in umestne so nekatere glasbene zgodbe Pušenja v Sloveniji, saj je navsezadnje od našega skupnega sobivanja minilo že več kot petnajst let. Za druge pa velja, da verjetno nikoli ne bodo prenehale biti aktualne. Jugonostalgiki se tako ali tako ne bodo nehali smejati. Kar se glasbe tiče, gre tu za kombinacijo, kot smo jo od drugega postjugoslovskega Pušenja že navajeni: hard in punk rock obrzci, pomešani s tradicionalno bosansko glasbo, ne manjka pa tudi violini in klaviatur. Skladbe, kot sta Agregat ali Haag, gredo hitro v uho, na albumu pa se pojavijo veliko gostov, med njimi tudi Arsen Dedić v pesmi Takvim sjajem in pa celo George Bush v komadu Pravo zajebani DJ iz Chicaga.

T. K.

Knjigober

Marija Fras
Med v prehrani

Pomurska založba

Kot izvemo iz uvodne besede dr. Stanka Kapuna, v Pomurju pridobivamo sedem različnih vrst medu, na količino vsakega od njih pa vpliva tudi »trenutna« priljubljenost različnih poljščin, tako npr. naglo povečujoča se pridelava oljne ogrščice, ki se uporablja za pridelavo bioloških pogonskih goriv in maziv, že postavlja oljno ogrščico na mesto ene pomembnejših čebeljih paš v Pomurju. V predgovoru si je mogoče prebrati tudi nekaj zanimivosti o posamezni vrsti medu in medu na sploh ter npr. o izsledkih ruskih strokovnjakov, ki so potrdili, da med deluje baktericidno in ga je možno uporabiti tudi na zunanji ranah in najti odgovore na vprašanja, zakaj med trdi, koliko čebeljih pikov predstavlja smrtno dozo itd. Drugače gre za kuharsko knjigo, ki poleg sladkih jedi prinaša tudi recepte jedi, ki bodo marsikaterega povprečno kuharsko usposobljenega Pomurca zagotovo presenetili z dejstvom, da vsebujejo med npr. golaževa juha, pečen fižol, postrvi v folji itd. Zelo uporabna knjiga in navsezadnje tudi zapis pristne pomurske kulturno-kulinarne ponudbe.

T. M.

Filmogled

Eagle Eye

Na muhi, ZDA, 2008
Igrajo: Shia LaBeouf, Michelle Monaghan, Billy Bob Thornton, Rosario Dawson
Režija: D. J. Caruso
Zanr: akcijska srhljivka

Začetek filma Eagle Eye (v filmu so ta pojem prevajali kot »sokolje oko«) je tak, kot se za napeto akcijsko dramo spodobi. Potem ko ameriška vojska po pomoti bombardira neki pogreb v Belucistanu, se na bančnem računu »luf-tarja« Jerryja v Chicagu pojavi 750 tisoč dolarjev, v njegovem najemniškem stanovanju pa kompletna vojaška oprema. Sam seveda nima pojma, odkod je vse to prišlo, medtem pa na drugi strani mama samohranilka Rachel od neznanne ženske dobi ukaze, ki jih mora izpolniti, drugače se bo iztiril vlak, na katerem je njen sin. Zakaj sta ravno Jerry in Rachel na muhi vseмогоčnega nasprotnika brez obraza?

Film režiserja D. J. Carusa (Disturbia, kjer je prav tako igral Shia LaBeouf) je v velikem delu spodobnejši predstavnik večine sodobnih akcijskih filmov z za lase privlečenimi zgodbami (beri Death Race), le sam konec pa spet značilno hollywoodsko pokvari ves prejšnji vtis. Zakaj ameriški ustvarjalci ne morejo že enkrat priti do spoznanja, da bi bil konec mnogo pomenljivejši in bolj sporočilen, če bi glavnega junaka (ali junake) vendarle pustili umreti? Ne pa da po treh streljih v hrbet »čudežno« preživi s »samo« ranjeno roko. In medtem ko v avtomobilskih nesrečah okrog njega ljudje izgubljajo življenja, se naš junak iz popolnih razbitin reši le z nekaj praskami. In ni pomembno, da je med potekom zgodbe okrog njega umrlo 52 ljudi, glavno je, da je on na koncu živ. Za desert pa še povsem nepotreben »pocukran« odnos. Dokler ne bodo odpravili teh značilnih napak, bodo hollywoodski režiserji še naprej ljudje, ki delajo produkcijsko dobre filme z neumnimi konci. V Star Maxu.

T. K.

Bežigraskim študentom pobrali rjuhe, prevleke za vzglavnike in odeje

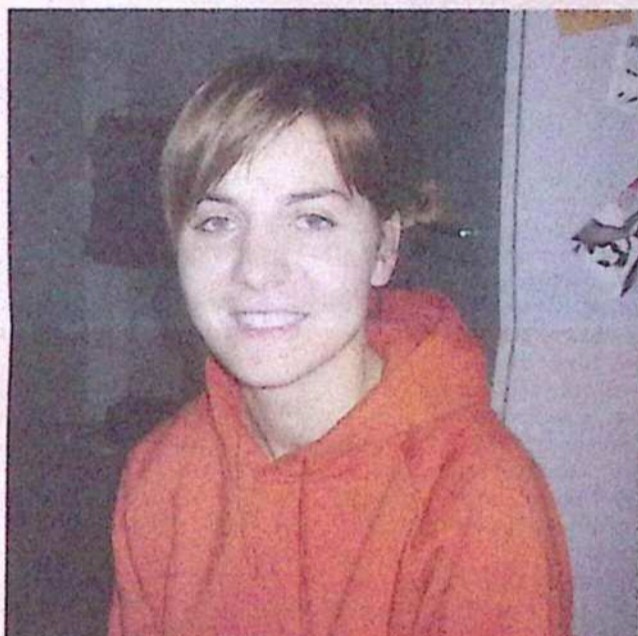
Študenti okuženi z garjami

Nevarnosti ponovnega izbruha ni

Prejšnji teden se je med študenti začelo širiti začudenje, ko so v sobe prišli hišniki in čistilke, ki so s postelj pobirali vso posteljnino, tako tistim, ki so imeli posteljnino študentskih domov, kot tistim, ki so imeli svojo. To so delali brez večjih pojasnil, povedali so le, da se je pojavila neka kožna bolezen, ki se hitro širi, zato morajo vso posteljnino pravočasno oprati ter razkužiti kljuge in držala.

stelnino in množično obveščali študente o pojavu garj. Dodala je še, da sicer upajo, da je bolezen zdaj pod nadzorom, vendar pa nevarnost pri tako veliki mobilnosti študentov ostaja.

Iz kroga njenih sodelavcev pa smo izvedeli, da so garje dobili tuji študenti, ki so v Sloveniji na izmenjavi, ti so namreč prvi poiskali pomoč v Kliničnem centru v Ljubljani. Stanovali naj bi v bežigraskem študentskem naselju, in sicer v bloku D, zato smo se obrnili na predstavnico

Miša Cipot, Tešanovci, prebivalka študentskega doma FDV: »V študentskih apartmajih oziroma sobah velikokrat prespi kdo drug, za katerega ne moreš vedeti, kakšen je. Veliko študentov ni dobilo nazaj svoje posteljnino, saj je v velikem kupu niso našli oziroma jo je vzel kdo drug. Velikokrat se je tudi zgodilo, da so dobili študenti nazaj razbarvano posteljnino, kar ni pravično.« Foto: A. G.

nalezljiva, so iz uprave študentskih domov dobili navodila, da preventivno poberejo vse rjuhe, prevleke za vzglavnike in odeje in jih odnesejo v pralnice, kjer jih bodo oprali pri visoki temperaturi.

Ni možnosti širitve

Magistra biomedicine Tanja Bagar pravi, da je glavna pot širjenja boleznih od daljšem stiku zdrave kože s kožo bolnega človeka, kot so recimo igranje v vrtcih, nega v domovih za ostarele ali intimni stiki. »Ne širi se z običajnim rokovanjem ali objemom. Lahko pa se okužimo s skupno uporabo oblek, brisač, odej in posteljnino, saj pršice preživijo tudi do 36 ur brez gostitelja (človeka), recimo na brisači. Pršice, ki jih imajo domače živali, ne povzročajo garj pri ljudeh, tako da je edina pot okužbe s človeka na človeka.«

Garje so se pojavile med študenti v Ljubljani, vendar Bagarjeva zagotavlja, da ni nevarnosti, da bi se razširile po celotni Sloveniji. »Pršice, ki povzročajo garje, ne morejo skočiti ali leteti, zato se ne morejo razširiti na

Tanja Bagar: »V večini primerov se bolezenski znaki, kot so srbenje in rdečica kože, pokažejo že v nekaj dneh po okužbi. Velja pa tudi pravilo, da se načeloma hkrati z bolnikom zdravijo tudi tisti, s katerimi prihaja v stik. To pomeni, da bi se morali zdraviti skoraj vsi prebivalci študentskega doma. Ker je zdravljenje precej preprosto, z nekajdnevno uporabo mazila, to ne bi smel biti problem.«

splošno populacijo. Poleg tega pravi Tanja Bagar, so bili ukrepi uprave študentskih domov pravilni, saj so bistveno zmanjšali širjenje okužbe.

Adriana Gašpar

Matej Čerpnjak, Peskovci, prebivalec študentskega doma FDV: »S 'cimri' in prijatelji se velikokrat šalimo na račun garj. Sicer se je precej študentov pritožilo, da jih niso obvestili, da so odnesli njihovo posteljnino, ki je niso več našli, ko so jo šli iskat, da so pustili odklenjene sobe in podobno, vendar v mojem primeru ni bilo tako, saj so sobo za sabo zaklenili.«

Garje za Bežigradom

Direktorica študentskih domov Ksenija Preželj nam tega, od koga se je bolezen začela širiti, ni hotela pojasniti, ker naj bi šlo za varstvo osebnih podatkov. Povedala je le, da so okuženi študenti pomoč poiskali prejšnji četrtek in da so upravo študentskih domov o pojavu garj obvestili zdravniki. Ukrepali so po navodilih Zavoda za zdravstveno varstvo, in sicer tako, da so študentom v bežigraskem študentskem naselju pobrali po-

tega doma, ki pa je želela ostati anonimna. Povedala je, da o vsej zadevi ni bila posebej obveščena, ampak se ji je zgodilo tako kot vsem drugim študentom, da je ob prihodu domov našla razmetano posteljo brez posteljnine. Nato so na vhodna vrata študentskih domov nalepili obvestilo, ki je študentom pojasnilo dogajanje v njihovih sobah. Na velikih rdečih plakatih je obširno razloženo, da je nekaj študentov iz bežigranskega naselja poiskalo pomoč pri zdravniku in da so pri vseh odkrili enako bolezen - garje. Ker je bolezen

Letel sem navzdol po ozkem hodniku, podobnem rudarskemu jašku, le da je bil gladko okrogel in brez vsakršnih ostrih robov. Včasih sem se drial po zadnjici, potem me je spet odbilo v zrak in sem tako letel dalje skozi temo. Dokler nisem pristal na mehkih tleh velike kvadratne sobe, kjer sem se odkotalil skoraj na sredino. Takoj za mano je iz temne odprtine pridričala še Blitva. Zadihana sva strmela v veliko rumeno oranžno kroglo na sredini sobe. Krogla je imela v svojem centru rdečo, himm, oko, bi lahko rekel, ki se je ritmično odpiralo in zapiralo. Ob strani v sobi pa je bilo za velikim steklom na milijone majhnih oranžnih kroglic, med katerimi so se nekatere prikotalile, nekatere odkotalile, nekatere pa samo stale na mestu.

»Pozdravljena. Jaz sem Aria,« sva zaslišala ženski glas brez vsakršnega naglasa iz krogle. »Jaz sem glavni univerzalni galaktični računalnik, ki ureja vaša življenja in ki pozna vajino osebnost od začetka do konca. Vem, kako razmišljata, kaj bosta naredila v naslednji potezi, kakšen je vajin psihološki profil, česa se bojita, kaj skrivata, skratka poznam vaju do obisti.«

Že spet nekdo, ki trdi, da me pozna. Ni mi bilo več jasno, ali sem s potovanjem skozi vesolje padel v preteklost ali prihodnost, ampak vedno več je bilo subjektov oziroma objektov, ki so trdili, da me poznajo. To mi je začelo že pošteno presadati. »Aria, to je nemogoče. Čisto vsega pa res ne moreš vedeti. Morda veš za dogajanje v zadnjem času, ampak mojega življenja, mene prav gotovo ne poznaš.« Aria je nadaljevala brez vsakršnega razburjanja: »Igor, pa te vseeno popolnoma poznam, zato je bolje, da čim prej odpraviš svoj dvom in mi natančno prisluhneš. Da ti dokazem resničnost svojih besed, naj ti povem nekaj podatkov iz Blitvinega življenja.« Opa. »Kot prvo, ti sploh ne veš, da Blitva sploh ni njeno pravo ime. Ampak se to žensko bitje imenuje Kunigunda Sizi Strlöl.« »Kaaaz?« sem se cinično zasmeljal. »Evo, tu je dokaz, da nimaš pojma o najinem življenju...«, sem želel nadaljevati, a sem medtem opazil, kako je Blitva najprej prebledela, nato zardela, potem pa spustila glavo med ramena. Son of a b... »Ko ti je nekega avgusta telefonirala, da je v koloniji v Baški in da te zelo pogreša, je bila v resnici v gozdovih občine Kuzma s subjektom, ki se imenuje Evgen Patrik Flisar.« Skoraj mi je vzelo sapo. Srce mi je napolnila temačna praznina, ki me je začela dušiti. Še bolj, ko sem videl, kako je Blitvina glava vedno bolj drsela med ramena in gledala proti tlem. Kajti nekaj je držalo. V najinem življenju je res obstajal Evgen Patrik Flisar, ki pa ga skorajda nisimo opazili, saj se je vedno držal neopazno in stran od nas. Včasih ga je kdo poklical po vzdečku Filrči, a smo že v naslednji minuti nanj pozabili. Mogoče pa je Blitva nanj gledala drugače, mi pa tega sploh nisimo opazili?

Moveknnowledgement v Mikku

V soboto, 8. novembra, bo v Mikku nastopila novomeška skupina Moveknnowledgement. Leta 2002 je dobila nagrado bumerang za najboljši live act, vokalist N Toko je postal državni prvak v freestylyu leta 2002 in 2003. Poleg njega skupino sestavljajo še kitarist Wein, bobnar David, klavirist Shekuza in basist Sleyk. Zasedba je postala tudi redni gost številnih festivalov po Evropi. V letu 2007 so izdali nov album »Listen to Nebukadnezar« (Kapa records 2007), katerega uspešno promovirajo doma in v tujini.

Prometni kotiček

Kako ravnamo v trgovskih centrih in drugih parkiriščih

Opazam, da se večina voznikov ne zna/noče ravnati in voziti po predpisih oziroma pravilih – tudi v velikih trgovskih centrih.

Na parkiriščih in dvoriščih moramo upoštevati predpisane in označene hitrosti. Če hitrost na parkirišču ni posebej označena, velja zakonsko predpisana hitrost na parkiriščih in dvoriščih, ki je deset kilometrov na uro. Žal se te omejitve večinoma ne upoštevajo, kar je še posebno pomembno ob nesreči. Ker se tudi pešci ne ravnajo po predpisih in so velikokrat kot kure na dvorišču, je ravno hitrost največkrat pomembna, da lahko voznik prepreči nesrečo. Voznik je namreč po zakonu dolžan paziti na pešce, posebej se na otroke, invalide, stare in slabotne ...

Na vseh parkiriščih in dvoriščih veljajo pravila vožnje, torej tudi pravilo srečanja ali desno pravilo. Kjer je pot označena in začrtana, se ravnamo po oznakah na parkirišču. Tega žal vsi ne upoštevajo in se vozijo v nasprotju s puščicami na poti, ki označuje smer vožnje. Trgovski centri so nam določili smer vožnje, da bi mi, njihove stranke, imeli prepustnejšo pot, nekateri pa to smer spremenijo ter tako ustvarijo gnečo in tudi ozko grlo, ko parkirajo celo na tej poti.

V upanju, da te moje vrstice v Vestniku pozitivno vplivajo na obnašanje v prometu vseh nas, da svoje vozilo lepo postavimo na označeno mesto, pešci prečkamo pot po označenem prehodu, ne parkiramo na mestih za invalide (ker je to bližje vhodu) ...

Kot je vidno s fotografije, tudi naši policisti ne upoštevajo predpisov, mnenje in sodbo o tem pa si ustvarite sami.

Srečno v prometu vam želim!

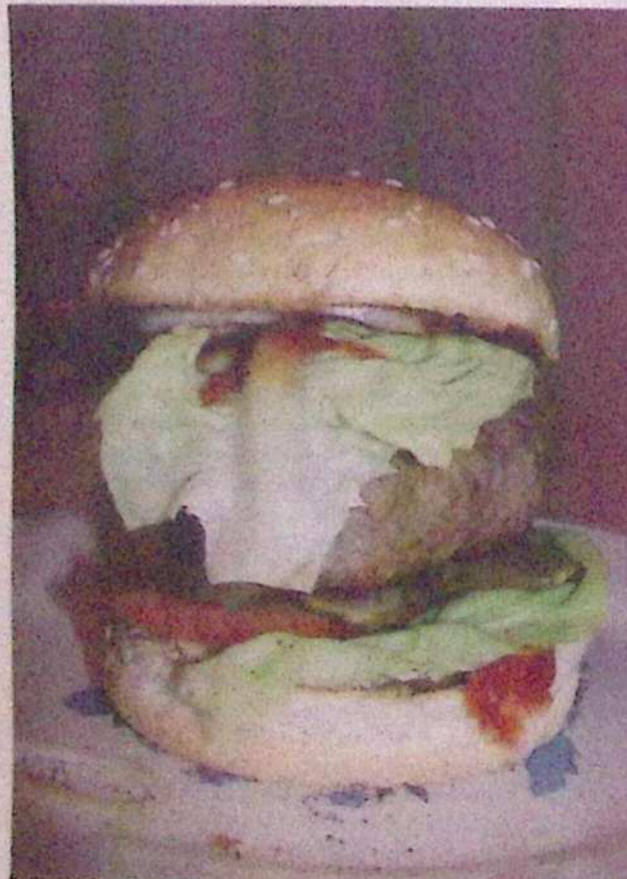
Štefan Žibrik

Odrecite se hamburgerjem

Množici dobro znanih razlogov, zakaj za kosilo raje naročite solato, dodajamo še enega: obroki, obogateni z maščobami in ogljikovimi hidrati, bolj vplivajo na predebele ljudi kot na vitke. V raziskavi je deset vitkih prostovoljcev in osem predebelih zaužilo 1800-kalorični obrok: hamburger, ocvrt krompirček, kola in jabolčna pita. Krvni testi, ki so jih opravili dve uri pozneje, so pokazali zvišano raven vnetnega in oksidativnega stresa, ki sta glavna povzročitelja poapnenja arterij, kar lahko vodi do srčnega napada in kapi.

Tri ure po obroku so v krvi vitkih ljudi zaznali normalno raven, pri debelih pa se je nivo še zviševal. Vzorec ljudi, pri katerih so opravili preizkus, je bi sicer majhen, zato bo potrebnih še več raziskav. Toda manjše uživanje hrane, ki maši žile, vam nikakor ne more škoditi. Namesto tega pojedite več raznobarnega sadja in zelenjave ter polnozrnatih izdelkov.

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Prehladna obolenja

Jesen velikokrat prinese s seboj tudi pogostejše bolezenske težave, zlasti prehlad in gripo. Raziskave so pokazale, da mrzlo vreme pravzaprav ni krivo za večjo obolevnost, pač pa je ta posledica oslabiljene telesne odpornosti, ker ne zaužijemo dovolj svežega sadja in zelenjave in ker se nekoliko manj gibljemo na svežem zraku. Seveda pa se prehlad in gripa pogosteje pojavljata pri ljudeh, ki so utrujeni ali čustveno izčrpani.

Prehlad spada med najpogostejše virusne okužbe zgornjih dihal. Običajno se začne z bolečinami v žrelu. Oteženemu požiranju sledijo še izcedek iz nosu ali zamašen nos, kihanje, hripavost in suh kašelj. Zaradi prevelikega števila raznovrstnih prehladnih virusov (več kot 200) telo ne more zgraditi obrambe proti vsakemu posebej niti ne moremo razviti ustreznega cepiva. Prehladna obolenja se pojavljajo vse leto, najpogostejša so jeseni in pozimi.

Gripa (influenca) je zelo nalezljiva bolezen in pogosta okužba dihalnih poti. Povzročajo jo virusi, ki prizadenejo nos, žrelo in pljuča. Običajno jo spremljajo povišana telesna temperatura, mrazenje, suh kašelj, glavobol, bolečine v mišicah in sklepih ter utrujenost. Povzročitelji gripe so le trije virusi (tip A, B in C), a mutirajo, zato je potrebno vsako leto novo cepljenje. Gripa se pojavlja sezonsko (od konca oktobra, predvsem pa spomladi do sredine aprila).

Načeloma velja, da imamo v povprečju desetkrat več možnosti, da zbolimo za prehladom kot za gripo. Virusna okužba zgornjih dihal (tako gripe kot prehlada) se lahko sprevrže v bakterijsko okužbo, najpogostejše sinusov, srednjega ušesa ali spodnjih dihal. V tem primeru je nujen obisk pri zdravniku, ki predpiše ustrezno zdravljenje. Vendar pa lahko z dovolj zgodnjim zdravljenjem in preventivno preprečimo zaplete.

Kako pride do okužbe in kako dolgo prehlad traja?

Očiščevalni mehanizmi v nosu so sicer zelo učinkoviti pri odstranjevanju tujkov, ki pridejo v nos z vdihanim zrakom, žal pa niso učinkoviti pri odstranjevanju virusov. Viruse najpogosteje z rokami prenesemo na nosno sluznico ali očesno veznico in tako povzročimo obolenje. Na predmetih, kot so svinčnik, knjiga, skodelica, preživijo virusi celo nekaj ur. Prav tako s kašljanjem in kihanjem okužimo naše sogovornike in tiste, ki so v naši bližini. Prehlad se lahko pojavi že naslednji dan po okužbi ali najpозnejše tri dni po okužbi. Najbolj smo kužni 24 ur pred izbruhom simptomov, virus pa je v telesu še deset dni po pojavu bolezenskih znakov. Prehlad običajno mine v štirih do desetih dneh, kašelj pa lahko traja tudi mesec ali več.

Zdravljenje

Zdravljenje prehlada je simptomatsko, kar pomeni, da blažimo trenutne, moteče simptome prehlada. Še posebno je zdravljenje pomembno v prvih treh dneh. V lekarni je na voljo veliko pripravkov za samozdravljenje, ki se dobijo brez recepta in vam jih na podlagi Vaših težav ustrezno svetujemo. Če imate povišano telesno temperaturo in bolečine, svetujemo analgetik in antipiretik (sredstva za blaženje bolečine in zniževanje povišane telesne temperature) ali kombinirani pripravek, ki blaži hkrati več simptomov gripe in prehlada. Ob težavah z bolečim žrelom dodamo pastile, ki delujejo antiseptično in protibolečinsko. Kadar je prisoten kašelj, ga moramo najprej ustrezno opredeliti. Če je kašelj suh, dražec, poskusimo z antitusiki (pripravki za pomiritev kašlja), kadar pa je kašelj vlažen, produktiven z izločkom, pa ga nikar ne zaviramo, pač pa poskusimo po pripravkih za izkašljevanje. Pogoste so težave z zamašenim nosom ali iz nosu neprestano teče. V tem primeru lahko

uporabimo nosne dekongestive, ki bodo odmašili zamašen nos ali preprečili neprestano curljanje iz nosu. Pri teh pripravkih bodimo pozorni, da jih ne uporabljamo več kot tri do pet dni. Nosno sluznico, ki je velikokrat izsušena, pa lahko dodatno vlažimo s fiziološko raztopino. Seveda pa nikar ne pozabimo na dodatek vitaminov in mineralov (predvsem vitamin C), privoščimo si dovolj počitka, uporabljajmo le papirnate robčke, pogosto si umivajmo roke, zračimo prostore in zaužijmo dovolj tople tekočine. To je lahko kamilični, bezgov, lipov ali šipkov čaj. Priporočljive so tudi čajne mešanice iz slezenovca, materine dušice, sladkega korena in komarčka. Na voljo je tudi prsni čaj, ki je mešanica več zelišč in blagodejno deluje na dihalo. Čaj lahko sladkamo z medom (če nismo sladkorni bolnik ali alergični na med) ter dodamo sok limone in pomaranče.

Kdaj obiskati zdravnika?

Zdravnika morajo obiskati starejši od 65 let, dojenčki in mlajši otroci ter nosečnice in doječe matere. Seveda pa ne pozabimo na zdravnika, kadar prehlad traja več kot sedem dni, pri povišani temperaturi, ki traja več kot tri dni, ob oteženem požiranju in dihanju, pri hujših bolečinah v žrelu, pri bolečinah v ušesih ter pri hujšem glavobolu in bolečinah v predelu sinusov.

Kaj storiti, da ne zbolimo?

Prehlad in gripo lahko odžene mo z zdravim načinom življenja, ki je odločilen za normalno delovanje imunskega sistema. In ker se virusi prenašajo s telesnim stikom, pogosto umivajmo roke in se ne dotikajmo nosu in oči, izogibajmo se javnim mestom, kjer je veliko ljudi, in zračimo prostore.

Kakorkoli že, ljudje v življenju povprečno prebolimo 200 prehladov. Letos, upam, da se mu vsi skupaj izognemo! Nam bo uspelo!

Polonca Fiala, mag. farm.

Resnica o surovem česnu

Surov česen lahko preprečuje nastajanje krvnih strdkov in znižuje krvni tlak, toda večina kuharskih receptov zahteva kuhanje. Ameriški in argentinski strokovnjaki so želeli ugotoviti, ali med surovim in toplotno obdelanim česnom resnično obstaja razlika.

Odkrili so, da je po trimnutnem pečenju ali kuhanju enako zdrav kot surova različica. Strt česen je celo bolj zdrav (kot kaže, se pri trenju sprosti več zdravilnih snovi). Pri kuhanju, ki traja največ šest minut, ohranja koristne snovi. Kuhanje česna v mikrovalovni pečici pa se ni izkazalo za preveč dobro: že nekajminutno segrevanje je povsem izničilo sestavine, ki preprečujejo nastajanje krvnih strdkov.

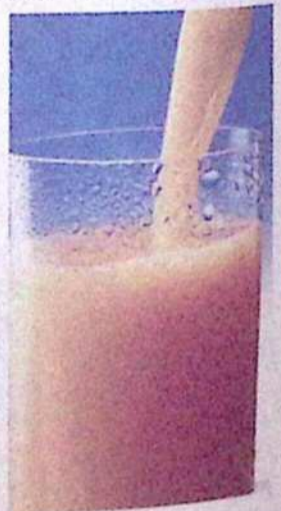
Ko boste naslednjič pripravljali jed s česnom, na primer omako za špagete, ga dodajte

ob koncu kuhanja. Najbolje bo, da primešate strtega, in tako poudarite njegov okus in vse koristne lastnosti, ki jih ima. Ob tem pa vam ne bo škodil namig, da bo po obroku bonbonček za svež dah najbrž dobra zamisel.

Od kod november?

November je bil pri starih Rimljanih deveti mesec, od tod ime (lat. novem, devet). Slovenci pa so ga imenovali listopad. Dnevi so sivi, svetlobe je malo.

Čas za sok

Sok je tako čudovito preprosta stvar, zato ni čudno, da nam prija prav v vsakem letnem času. Sveže pripravljene sok je zdrav, vemo tudi, da je kozarec čistega sadnega soka boljši od različic z dodanim sladkorjem. A tudi pri pitju soka moramo biti previdni, čeprav ga svežega stiskamo sami.

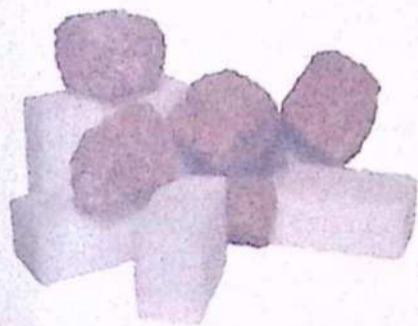
Navadite se na to, da boste za žejno pili predvsem vodo, redno pa uživali sadje. Sok pite občasno kot zdravo poslastico. Pri pitju pogosto pozabite na njihovo kalorično vrednost in jih ne dojemate kot hrane. Če je sok pripravljn iz dveh obrokov sadja, ste z enim kozarcem spili vsi dnevi no priporočeno količino sadja.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Zamenjava izdelka in garancija

Ker se je mikrovalovna pečica po šestih mesecih uporabe pokvarila, jo je potrošnica odnesla na popravilo. Ker servis aparata ni mogel popraviti, ji je trgovina izročila novo pečico. Vse lepo in prav, žal pa se je zapletlo pri izdaji garancije. Namreč v trgovini so čas šestih mesecev, kolikor je mikrovalovno pečico uporabljala, odšteli od nove garancije. Ker se gospa s tem ni strinjala, nas je prosila za pomoč. Zanimalo jo je, ali je trgovina ravnala prav oz. kaj o tem pravi zakon. Prodajalec je ravnal v nasprotju z Obligacijskim zakonikom, saj ta v 483. členu (2) določa, da če je bila stvar zaradi nepravilnega delovanja zamenjana ali bistveno popravljena, začne teči garancijski rok znova od zamenjave oziroma vrnitve popravljene stvari. Po posredovanju te informacije prodajalcu so ji izročili nov garancijski list brez odbitka. Združenje potrošnikov Pomurja, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Andrej Cimer

Umetno sladilo ali sladkor?

Raziskave so pokazale, da so številna umetna sladila, ki ne vsebujejo kalorij, popolnoma neškodljiva za zdravje. Strokovnjaki tako niso potrdili ugibanj, da naj bi se sukraloza nabirala v organizmu. Zdravniki vsem, ki dalj časa trpijo zaradi ponavljajočih se migren ali so iz neznanega razloga stalno utrujeni ter težko razmišljajo, svetujejo, naj iz prehrane umaknejo vse kemikalije in konzervanse (tudi sladila). Če trpite zaradi opisanih simptomov, poskušajte iz prehrane odstraniti kemikalije in opazujte, kaj se bo zgodilo. Možno je, da so prav one vzrok za vaše tegobe.

Proces ustvarjanja

Rhonda Byrne v knjigi *Skrivnost opredeljuje* proces ustvarjanja, ki temelji na zakonu privlačnosti. Proces ustvarjanja je iz treh korakov:

1. korak: prosite,
2. korak: verjemite in
3. korak: prejmite.

Omenjeni proces ustvarjanja bomo na kratko po omenjeni avtorici povzeli v nadaljevanju.

1. korak: prosite

Najprej moramo izbrati, kaj želimo. Naše želje morajo biti jasne, saj se v nasprotnem primeru ne morejo uresničiti. Glede na to, da ni omejitev, da smo ali počnemo karkoli – si začetajmo naše želje.

Rhonda Byrne pravi, da je prvo korak v procesu ustvarjanja. Zato nam mora to, da prosimo, priti v navado. Ni pa nam treba prositi znova in znova, zadostuje, da zaprosimo enkrat.

Prvi korak v procesu ustvarjanja od nas zahteva, da nam postane jasno, kaj hočemo. S tem ko to uresničimo, pa obenem tudi že prosimo.

2. korak: verjemite

Drugi korak poudarja vero. Verjeti moramo, da tisto, za kar smo prosili, že imamo. Pri tem pa mora biti naša vera neomajna, popolna in brezpogojna.

Robert Collier pravi: »Na stvari, ki si jih želite, glejte, kot da so že vaše. Vedite, da bodo prišle k vam takrat, ko bo to potrebno. In nato jim dovolite, da pridejo. Ne razburjajte se in ne skrbite zaradi njih. In ne premisljujte o tem, da jih nimate. O njih premisljujte, kot da so vaše, kot da vam pripadajo, kot da so že v vaši lasti.«

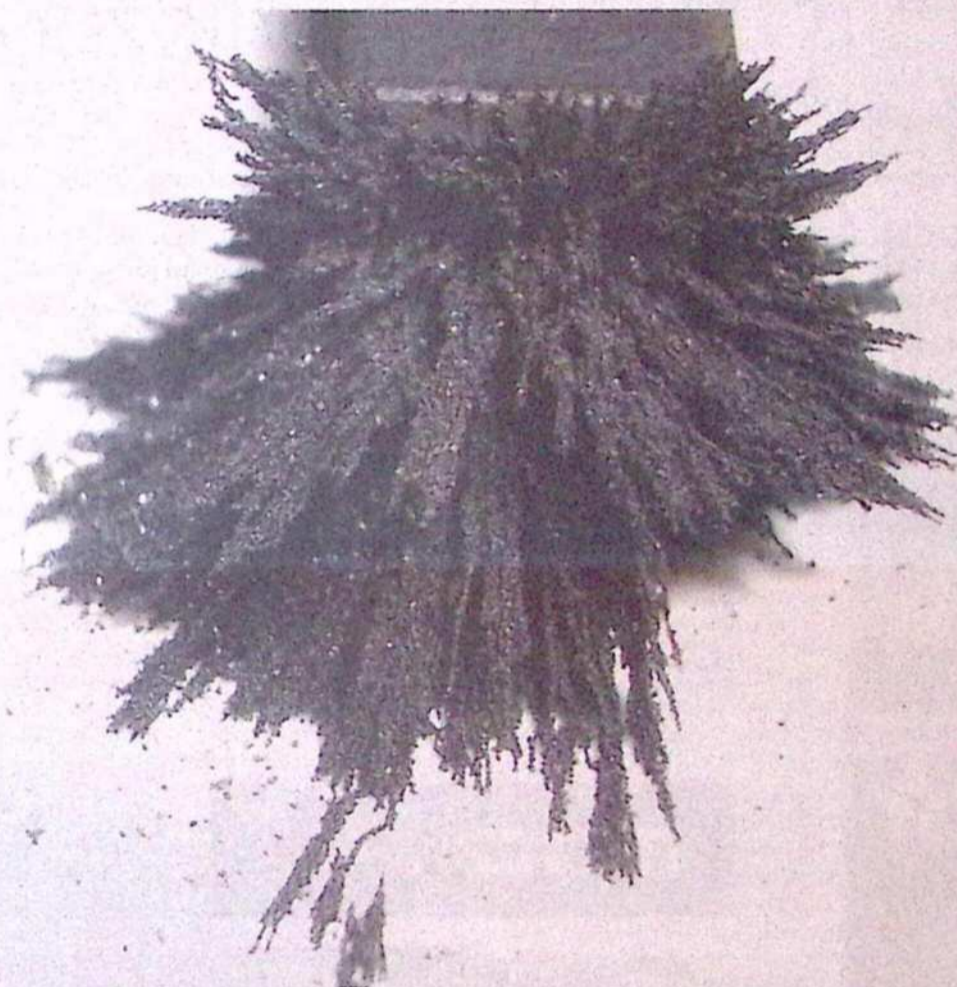
Omenjeni avtor nam to sugerira zato, ker se v trenutku, ko za nekaj prosimo in verjamemo in vemo, da to že imamo, celotno Vesolje začne premikati tako, da bi zeleno tudi prineslo v naš vidni svet. Naša naloga je samo, da govorimo, mislimo in se vedemo, kot da to že imamo.

Pri tem pa moramo poudariti, da ni naša skrb, kako se bo to zgodilo, kako nam bo Vesolje to prineslo. Če skušamo ugotoviti, kako se bo to zgodilo, v Vesolje oddajamo frekvenco, polno nevere.

3. korak: prejmite

Tretji in obenem zadnji korak je sprejemanje, ob katerem se moramo počutiti čudovito. Začutiti moramo, kako se bomo počutili, ko bomo zeleno prejeli. To pa moramo občutiti sedaj. Rhonda Byrne opozarja, da kadar se počutimo, kot da nekaj že imamo, takrat verjamemo, da smo že prejeli, in zato bomo tudi prejeli.

Mag. Simona Šarotar Žižek

»Zapomnite si, da ste magnet, ki vse pritegne k sebi. Ko sami pri sebi razjasnite, kaj hočete, postanete magnet, ki zelene stvari pritegne k sebi.«

Rhonda Byrne

besede mode

Verižna atrakcija

Vse okrog nas začnemo dobivati sijaj. Izbi- ra daril postaja mikavna že v novembru in tudi sami začnemo počasi razmišljati, kakšna slavnostna oblačila imamo v garderobni omari. Če se nismo kaj dosti spremenili, so nam kakšna oblačila morda celo prav. Naslednja misel nas naveže na modne dodatke, ki dajejo slavnostnim oblačilom zmeraj drugačen videz. Zlati nakit je lahko naš večni ali trenutni spremljevalec. Zlato v kombinaciji s poldragimi kamni ali kožo anakonde je lahko povsem novo in avantgardno.

Zlata klasika

Klasika je lahko zelo zelo šik. Kadar nas zlato spremlja ča sovno bogato obdobje, se dostikrat zgodi, da ga sploh ne opazimo. Vendar to ne pomeni, da drugi naše zlato klasike ne občudujejo. Po ročni prstan je eden izmed opaznejših elementov, s katerim nam z obraza pogled kaj hi tro pade na roke. Tudi kadar se oblečemo v slavnost: oblačila, je naša zlata klasika pravi spremljevalec. Z nov videz morda lahko spremenimo le vrstni red.

Zlato kot čipka

Marjetice nas presenečajo na zelenih travnatih površinah, vendar so že od zmeraj vir idej tudi za nakit. V zlato lahko delujejo kot čipka in zanimiv je vsak detajl, ki dela celotno zapeljivo posebno. S svojo subtilnostjo ne potrebujejo dodatnih dragih ali poldragih kamnov. Vsaka barva v dodanem materialu bi prej odzvela kot dodala prefinjeni elegantni obliki.

Zlato in koža

Tako umetnih kot naravnih kož smo vajeni predvsem pri torbah, manj pri zaplestnicah. Bela imitacija anakonde je neverjetno lepo združena z zlato. Vsaka ideja iz živalskega in rastlinskega sveta zahteva veliko napora, saj je naravi težko postaviti vzporednice. Vendarle so izzivi, ki so speljani do konca, lahko prave umetnine. Oblečeni v črno kar kličemo po nakitu. Široke zaplestnice lahko postavijo naš novi videz na preizkušnjo. Poslušajmo sami sebe in hitro bomo ugotovili, kaj in kako je bolje.

Tatjana Kalamar Morales

Z našega štedilnika

Branko ČASAR, kuharski mojster v gostilni Pri Lovenjaku v Polani

Martinova culica

2 jajci, 20 cl mleka, 120 g moko, sol, olje za pečenje.

Sestavine za nadev: 80 g ajdove kaše, 50 g čebule, 5 cl olja, 80 g prekajenega vratu, 60 g kokošjega mesa brez kosti, 15 g česna, 10 cl perutninske osnove, sol, poper, majaron.

Sestavine za omako: 60 g čebule, 40 g masla, 60 g šampinjonov, 80 g paradižnika, 10 cl perutninske osnove, 10 cl sladke smetane, sol, peteršiljeve vejice.

Jajci in mleko razžvrkljamo, dodamo moko, sol in dobro zmešamo. Pustimo stati deset minut, nato spečemo palačinke. Pečene palačinke nadevamo tako, da damo v sredino nadev, rob palačinke dvignemo, nad nadevom stisnemo z nitjo, rahlo zvezemo in položimo v pomasčen pekač.

Pečemo deset minut pri 170 °C. Zapečenim palačinkam odstranimo nit in postrežemo z omako.

Priprava nadeva

Ajdovo kašo skuhamo v slani vodi in odcedimo. Čebulo narežemo na kocke, na olju rahlo prepražimo ter dodamo na kocke narezano vratovino, kokošje meso, sesekljan čescen in začimbe. Vse skupaj malo prepražimo, zalijemo z osnovo, dodamo kašo, premešamo, prevremo in po potrebi začimimo.

Priprava omake

Maslo v ponvi segrejemo, dodamo sesekljano čebulo in prepražimo samo toliko, da postekleni. Nato dodamo na lističe narezane šampinjone ter olupljen in na kocke narezan paradižnik. Malo prepražimo in zalijemo s perutninsko osnovo. Prevremo, dodamo sladko smetano, solimo in potresemo s sesekljanim peteršiljem. Ponudimo vroče.

Preslaninjene gosje prsi v rozinovi omaki

800 g gosjih prsi brez kosti, 50 g korenja, 50 g peteršilja, 30 g pora, 20 cl belega vina, 40 cl vode, poper v zrnu, sol, lovorjev list, 160 g mesnate slaninice, 100 g zelene, 2 cl medu, 50 g rozin, 10 g škrobne moko.

Korenje, peteršilj in por zrežemo na rezance. V lonec damo vodo, vino, poper, lovorjev list, nare-

zamo zelenjavo in sol. Kuhamo 15 minut, nato odstranimo in ohladimo. Gosje prsi v hladni vodi splahnemo in s krpo osušimo. Slanino narežemo na rezance in z njo s pomočjo tankega noža gosje prsi preslaninimo. Prsi damo v skledo in prelujemo z ohlajeno marinado. Pustimo stati na hladnem čez noč, da se presoli in začini. Zeleno očistimo in narežemo na kocke. Damo v pekač, nanjo položimo preslaninjene gosje prsi in podlijemo s 30 centilitri precejene marinade. Porinemo v pečico in pečemo pri 170 °C do polovice. Nato dodamo med, rozine in po potrebi marinado ter vse skupaj dušimo do mehkega. Prsi vzamemo iz omake in shranimo na toplem. Približno 30 centilitrov omake, ki nam je ostala, zgostimo s škrobno moko in razmešamo v petih centilitrih vode. Omako prevremo in po okusu začimimo. Meso narežemo in ponudimo z omako.

Rdeče zelje v maslenem testu

250 g maslenega testa, 1 jajce, 400 g rdečega zelja, 120 g čebule, 5 cl olja, 20 g sladkorja, 30 cl rdečega vina, sol, poper.

Zelje narežemo na tanke rezance. Čebulo narežemo na kocke in na olju v kozici prepražimo. Dodamo sladkor, premešamo, dodamo narezano zelje, solimo, popramo in zalijemo z vinom. Počasi dušimo do mehkega. Dušeno zelje ohladimo.

Masleno testo na pomokani deski razvaljamo tri

milimetre debelo in razrežemo na štiri enake dele. Vsako krpo nadenemo z ohlajenim zeljem, zvijemo, robove stisnemo in damo v pomasčen pekač.

Premažemo z razžvrkljanim jajcem in pečemo v pečici 20 minut pri 170 °C.

Riževa torta z vložnim sadjem

200 g moko, 100 g margarine, 1 jajce, ščepljivi sklop, 1/2 zavrtka pečilnega praška, 500 g sladkorja.

Sestavine za nadev: 2 jajci, 50 cl mleka, 125 g riža, 60 g sladkorja, 200 g vložnih višenj, 150 g vložnih mandarin, cimet.

Riž v mleku skuhamo, odstavimo z grelne plošče ter pustimo, da se ohladi in zgosti. Moko, margarino, sladkor, jajce, sol in pečilni prašek zamesimo v gladko testo ter postavimo za 30 minut na hladno. Testo razvaljamo v obliki tortnega modela s premerom 26 centimetrov. Testo naj pokrije 3/4 roba modela. Dobro prebodemo in nadenemo z riževim nadevom. Narahlo poravnamo in pečemo v že vnaprej ogreti pečici 40 minut pri 170/180 °C. Pečeno in malo ohlajeno potresemo s sladkorjem v prahu.

Priprava nadeva

Ohlajenemu rižu primešamo rumenjake, polovico sladkorja, cimet in dobro odcejeno vloženo sadje. Beljake s preostalim sladkorjem stepemo v trd sneg in narahlo primešamo.

Prispevki za nakup CT-aparata

Družina Martina Balažica iz Moščanec namesto cvetja za pok. Marijo Gerencar - 30; namesto cvetja za pok. Miša Trbušiča iz Murske Sobotice so darovali: Franc Poredoš, Franc Celec, Ernest Gall, Miran Celec, Jože Zrim in Ernest Zrim - 60; družina Varga iz Murske Sobotice namesto cvetja za pok. Zlato Balek iz Golnika - 30; namesto cvetja za pok. Bredo Hajnal so darovali: Nataša Svetina in Dušan Mörc, Mojca Zauneker in Matej Horvat, Andreja Siftar in Vojko Döring, Sašo Čor, Simona Babič in Jure Zauneker ter Darja Gomboc in Simon Zrim - 80; nogometni klub Čarda Martjanci namesto cvetja za pok. mamu Vlada Nemeša iz Martjanec - 30; Boris in Bernarda Gomboši iz Murske Sobotice namesto cvetja za pok. strica Vilija - 20; Jože in Daniela Gomboši iz Murske Sobotice namesto cvetja za pok. strica Vilija - 50 evrov.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282, s pripisom »za nakup CT-aparata«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

Prejeli smo

Vsakršno pritožbo bolnikov vzamemo zelo resno

V Splošni bolnišnici Murska Sobota se zavzemamo za to, da se pritožbe bolnikov rešujejo sprotno. Zadovoljni smo, da se vedno več ljudi, ki menijo, da niso bili obravnavani tako, kot bi morali biti, oziroma menijo, da se jim je v naši ustanovi zgodila krivica, obrača neposredno na nas, tako osebno kot pisno. Želimo si, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

Vse pritožbe v naši bolnišnici obravnavamo zelo resno, saj jih smatramo za dobronamerne in v njih vidimo priložnosti za izboljšanje naših storitev. V takih primerih vedno odredimo strokovni nadzor (interni, eksterni) in opravimo vse potrebne pravne in strokovne postopke, ki pripeljejo do zelenega epiloga. Istočasno pa si prizadevamo, da bi bilo pritožb čim manj in da bi vsako uspeli rešiti v zadovoljstvo naših bolnikov in zaposlenih.

Pri reševanju posameznih težav pa velikokrat sodelujemo tudi z novinarji, in sicer redno odgovarjamo na vprašanja v oddaji Trn v peti po Murskem valu in na pisma bralcev v Vestniku.

Strinjamo se, da morajo ljudje povedati, kadar so bili užaljeni ali neprimerno obravnavani, saj smo prepričani, da vsaka organizacija potrebuje ogledalo, s pomočjo katerega lahko vidi, katere stvari dela dobro, in je opozorjena na tisto, kar dela manj dobro.

Seveda se še kako zavedamo, da so tudi pri našem delu možne napake, zato se toliko bolj trudimo z uvajanjem načel nadzora kakovosti in zagotavljanja varnosti bolnikov. Tudi na področju pravic bolnikov delamo vedno bolj intenzivno. Vsako leto pripravimo strokovno izobraževanje na temo Kakovostne storitve za varnost bolnikov in med našimi bolniki opravimo anketo o njihovih izkušnjah med hospitalizacijo. Izdali smo informacije in nasvete za bolnike in obiskovalce, na vseh oddelkih pa imamo brošure o bolnikovih pravicah in skrinjice za pohvale in pritožbe. Naše zaposlene intenzivno seznanjamo s pravilnikom o bolnikovih pravicah, v prihodnje pa se želimo povezati tudi z zastopnikom bolnikovih pravic in

skupaj izvajati projekte za ustvarjanje še boljših pogojev ter zadovoljstva naših bolnikov.

Vse to opravljajo naši zdravniki in drugi zaposleni ob svojem že tako preobsežnem strokovnem in planiranem delu, saj letno hospitalizirajo čez 20 tisoč bolnikov in opravijo približno 180 tisoč ambulantnih pregledov ter deset tisoč daltiz. Če v takih situacijah kdaj pride do neprimerne komunikacije, to seveda obžalujemo in takšne primere vedno bolj uspešno odpravljamo. Na prvo mesto postavljamo kakovostno strokovno delo, ki mora imeti tudi pozitivno komunikacijo med bolniki, svojci in zaposlenimi.

Če menite, da je bila tudi vam storjena krivica ali ste bili po vašem mnenju neprimerno obravnavani in imate kakršnokoli vprašanje, mnenje, pripombo, pohvalo, opozorila, smo vam v Splošni bolnišnici Murska Sobota vedno na voljo tako osebno kot po navadni ali elektronski pošti.

Ernest Börc, univ. dipl. ekon., direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota

Občina Moravske Toplice na podlagi 7. odstavka 57. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS št. 63/07 - uradno prečiščeno besedilo in 65/08) in 23. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 42/02 in 103/07) objavlja prosto strokovno tehnično delovno mesto za nedoločen čas s polnim delovnim časom

STROKOVNI SODELAVEC VII/1
ZA OKOLJE IN PROSTOR

Kandidati, ki se bodo prijavili na prosto delovno mesto, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj visoka strokovna izobrazba gradbene, ekonomske ali druge smeri,
- najmanj 8 mesecev delovnih izkušenj.

Kandidati vložijo prijavo v pisni obliki do 24. 11. 2008 na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 MORAVSKE TOPLICE.

Celotno besedilo je objavljeno na spletni strani Občine Moravske Toplice www.moravske-toplice.si.

Občina Moravske Toplice

Nova era priložnosti.

Za uresničevanje poslovnih idej.

MBC Pomurje - stičišče podjetnikov, kmetovalcev in izobraževalcev

Želite delovati in razvijati svoje ideje v MBC Pomurju? Imate možnost najema prostorov za skladiščenje, poslovnih prostorov za nova, mala podjetja, prodajo svojih proizvodov,...

Skupina Era gradi v Severni obrtno-industrijski coni Murska Sobota sodobno večnamensko središče. Temelji bo na najnovejših tehnologijah in dobrih poslovnih praksah. Prva faza bo zajemala izgradnjo Goodcentera, druga postavitev podjetniško-poslovno-inštitutorske cone in tretja povezovanje z različnimi gospodarskimi in drugimi subjekti. Velikost prvega objekta, ki bo zaključen decembra 2008, je 4000 m². V njem bo sodobno veleprodajno skladišče, hladilne komore, večnamenska dvorana in prostori za mlada podjetja. Zagotovljena podporna infrastruktura, internacionalizacija, spodbujanje pridelave in odzupa teko proizvodov, pomoč pri optimizaciji stroškov, itd., so osnove medsebojnega delovanja partnerjev v MBC Pomurje.

Vaše pisne ponudbe, z opisom dejavnosti in potreb pričakujemo do 20.11.2008 na naslov: Era d.d., Prešernova 10, 3320 Velenje. Dodatne informacije lahko dobite pri Andreju Kosu, tel.: 03/620 3 224 in Darku Gjeršku, tel.: 031/338 904.

mbc Pomurje

ERA goodcenter

SOBOTA, 8.11.2008
OB 11.00 URI, GORNJA RADGONA
SEJMIŠČE (HALA A)

VESELO
MARTINOVANJE

PRİČAKUJEJO VAS:

ROK'N'BAND, TOTI ŠTIRJE
DOMAČE FOLKLORNE SKUPINE, RADENSKA KONJENICA

POLEG TEGA ŠE:

BREZPLAČNA GIBANICA VELIKANKA ZA VSE OBISKOVALCE, BREZPLAČNA VOŽNJA S TURISTIČNIM VLAČNEM NA RELACIJI RADENCI - GORNJA RADGONA - BAD RADKERSBURG, PREDSTAVITEV OKOLIŠKIH VINARJEV, DOMAČA OBRT NA STUJNICAH, BOGATA GOSTINSKA PONUDBA, MEHANSKI RODEO

VSTOPNINE NI!

RADGONSKE GORICE

POMURSKI SEJEM

Vrtiljak dogodkov

Center Murska Sobota

Plese 1, Murska Sobota

Petek, 7. november, ob 18.00 uri

Ustvarjalnica /
Drobne rdeče hišice

Tokrat bomo zidali hišice, pa ne iz opeke, tudi ogrejo bomo postavili okrog hiške, pa ne bo lesena; in posadili bomo rožice, pa ne v zemljo.

Sobota, 8. november, ob 10.00 uri

Martinovanje /
zabavna prireditve

Star ljudski praznik, ki naznanja konec dela na poljih in krat mladega vina, 11. novembra - goduje sv. Martin. Praznik je tradicionalno povezan s pitjem vina, saj se okoli tega datuma mošt spremeni v vino. V dneh okoli 11. novembra tako po Sloveniji pripravljajo različna praznovanja in pokušine mladega vina. V našem Centru pa smo za vas pripravili poseben izbor pokušin in zabav...

Prisrčno vabljeni!

Odpiralni čas centra:

od ponedeljka do sobote: od 8.00 do 20.00 ure
nedelje: od 8.00 do 12.00 ure

Esej

Pedagogika in vzgoja v dobi humanizma, protestantizma in protireformacije (4)

Človek je postal središče zanimanja. V nasprotju s fevdalno disciplino pretepanja je bila pri vzgajanju in izobraževanju upoštevana otrokova osebnost. Nasprotniki dogmatičnega in mehaničnega pouka so si prizadevali s poukom razvijati otrokovo samostojnost in njegove umske sposobnosti ter razumevanje snovi. Prvi so začeli kritizirati srednjeveško vzgojo in poudarjati individualnost učencev.

Na žalost so vsestransko izobraževanje namenili le izbranimu krogu aristokratov. Prizadevali so si za enciklopedično izobrazbo – za splošno vseobsegajoče znanje bogatih posameznikov in ne ljudskih množic (za ljudske šole).

Potrebo po vsestranskem izobraževanju so humanisti uresničevali z naslednjimi vzgojno-izobraževalnimi vsebinami: klasična izobrazba (studij antične kulture in antičnih jezikov – latinščine in grščine); realna izobrazba (matematika, geografija, naravoslovne vede, astronomija, mehanika, zgodovina, slovnost itd.); estetska izobrazba (studij glasbe, umetnosti in slovstva); vrednost je znova pridobila telesna vzgoja.

Humanizem ni pomenil popolnega preloma z religijo, vendar je ta izgubila veljavo. V humanizmu so nastale klasične humanistične gimnazije, ki so bile izbirne elitne šole. Bile so elementarne (začele so z branjem in pisanjem) in hkrati filološko usmerjene.

V Ljubljani je bila ustanovljena protestantska gimnazija, na kateri je bil ravnatelj Adam Bohorič. Za gimnazijo je Bohorič napisal šolski red. Takrat šole niso bile centralno urejene. (Original šolskega reda je v državnem arhivu Slovenije.) V gimnaziji in šolskem redu iz leta 1575 je Bohorič že uveljavil humanistične ideje zahoda, zato so upoštevali otrokovo individualnost

in motivacijo pri pouku. Poudarjali so, da je treba pri pouku, nagrajevanju in kaznovanju upoštevati učenčovo dojemljivost in njegove posebnosti.

S humanističnim gibanjem se je začela razvijati nova buržoazna pedagogika, ki se temeljito razlikuje od fevdalne. Cilj fevdalne vzgoje je bil vzgoja tipičnega predstavnika stanu, buržoazne pa vzgoja človeka kot posameznika, torej za vzgojo individualnosti. Pri fevdalni pedagogiki je bilo najpomembnejše, da so si učenci učno snov zapomnili, pri buržoazni pa je šlo za razumevanje snovi; pri fevdalni za verbalni pouk, pri buržoazni za razumevanje snovi in nazorni pouk – pridobivanje znanja iz narave; pri fevdalni je bila osnovna učna metoda dedukcija, pri buržoazni pa indukcija. V fevdalni pedagogiki so bile učne vsebine versko-moralno obarvane, v buržoazni pa precej širše, bolj realistične in oprte na naravoslovne znanosti. V fevdalni pedagogiki je prevladovalo nezaupanje do otroka, v buržoazni pa so otroka poskušali razumeti ter upoštevati njegove duševne in individualne posebnosti.

Reformacija (protestantizem) in njen vpliv na šolstvo

Poudarek bo le na nemškem in našem šolstvu v obdobju reformacije.

Drugo družbeno in idejno gibanje, ki je omajalo srednjeveški fevdalni in cerkveni red ter vplivalo na demokratizacijo izobraževanja, je bilo gibanje, imenovano protestantizem.

Katica Mladenović,
prof. ped. - soc.

Motorna vozila

KUPIM OSEBNI AVTOMOBIL ZASTAVO, OPEL, RENAULT in drugo starejše vozila. Tel.: 041 675 652. m009930

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI – Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska). AVTO FLUPIČ, PLINARNIŠKA UL. 1, MB, 02 228 30 00, 02 2283020 m009916

MERCEDES BENZ C 200 elegance, l. 1994, 115.000 km, kovinsko rdeč, 1. lastnik, dodatno opremljen, prodam za 3.650 EUR. Tel.: 031 572 395. m010191

RENAULT MEGAN 1.6, 16 v, karavan, letnik 2003, prodam. Tel.: 041 292 778. m010123

Posesti

VRSTNA HIŠA, GRAD, 95 m², stanovanjske površine, parcela 447, m², letnik 1988, takoj vseljivo, prodam. Tel.: 041 754 850. m010109

ODDAM STANOVANJSKO HIŠO blizu centra M. Sobote za stanovanje ali poslovne prostore. Tel.: 041 640 401. m010171

ENOSOBNO OPREMLJENO STANOVANJE v Lendavski ulici v M. Soboti dam v najem. Tel.: 041 717 049. m010207

Kmet. mehanizacija

FINANCIRANJE GRADBENE IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE, RAZLIČNE OPREME, STROJEV, VILICARJEV, POČITNIŠKIH VOZIL, TOVORNAKOV... PLAČILO NA POLOŽNICE! POSREDOVANJE. AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, 02 2283020 m009905

KUPIM TRAKTOR Ursus ali Ferguson, tel.: 041 680 684, in TRAKTOR Zetor od letnika 1992 dalje, tel.: 051 639 777. m010069

KUPIM TRAKTOR in drugo kmetijsko mehanizacijo. Dobro plačilo, tel.: 041 679 937. m010144

Prodaj živinsko prikolico, traktorsko škroplilnico, 200 l, in voz z gumijastimi kolesi za prevoz hlodovine. Tel.: 041 334 474. m010157

ŽITNO SEJALNICO, 2,5 m širine, odlično ohranjeno, in črpalno za molzni stroj prodam. Tel.: 586 14 47. m010172

KMETIJE. POZOR! Kupimo traktor, cisterno, balirko, trosilnik, prekučno prikolico in vso drugo kmetijsko mehanizacijo. Plačilo takoj. Tel.: 070 810 365. m010177

TRAKTOR FIAT 59 - 90 (4X4), letnik 1990, in dvobrazdni obračalni plug Regent prodam. Tel.: 041 543 684. m010187

DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG LEMKEN, 4-delne brane z valji, mikser za silažo SIP in 2 porodna boksa, prodam. Tel.: 051 686 896. m010188

DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG, 12-colni, dvobrazdni navadni plug, 12-colni in mulčar, širine 160 cm, prodam. Tel.: 031 848 958 ali 031 765 486. m010193

TRAKTOR IMT 533 s prikliučki prodam. Tel.: 542 15 95. m010206

4-VRSTNI KORUZI ADAPTER za kombajn Clas prodam. Tel.: 572 16 23. m010209

CISTERNO ZA GNOJEVKO CRAINA, 3000 l, in sejalnica za koruso Panonija Becker prodam. Tel.: 031 654 508. m010210

Kmetijski pridelki

KROMPIR ZA OZIMNICO, KORUZO in

Marija Koren iz Renkovec 63 se opravičuje od gospe Nedeljki Petrovič Koren, dr. med., za besede, izrečene v oddaji Tm v peti na Murskem valu dne 15. 2. 2006 in 1. 3. 2006, ko sem izjavila, da ni hotela sprejeti mojega moža v ZD M. Sobota, in da če ne zna ali noče delati, naj gre, od koder je prišla, ter jo primerjala z živnozdravnikom. Gospa Nedeljka Petrovič Koren ni nikoli nepriljubno ravnala z mojim možem, saj ja sploh nikoli ni srečala. Mojega moža je takrat obravnavala druga zdravnica. Gospa Nedeljka Petrovič Koren v dogodek ni bila vpletena in ni nič kriva.

JEČMEN prodam. Tel.: 051 271 744. m010170

KUPIM BELO REPO. Tel.: 031 366 018. m010186

TRDA DRVA, metrska, prodam. Tel.: 041 813 873. m010166

Razno

Prodaj otroški voziček modre barve, moderen, tri kolesa. Tel.: 031 677 048. m010157

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skriljavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m009381

POHIŠTVO za spalnico in dodatno tridelno omaro, regal za dnevno sobo in kotno vitrino za kuhinjo prodajo. Tel.: 041 623 217. m010197

SUHE ČEŠNJEVE, hrastove in borove plohe ter deske, 5,5, 3,5 in 2,5 cm, termogen diesel, 35.000 kalorij, za segrevanje rastlinjakov in delovnih prostorov prodam. tel.: 051 682 633. m010205

Delo

Zaradi novih prodajnih programov iščemo komunikativne sodelavce v direktni prodaji. Fiksna postavka 4 EUR/uro. Redna ali honorarna zaposlitev. Pridružite se nam v našem klicnem centru v Murski Soboti in nam pošljite prošnjo na naslov: Tercet, d. o. o. (Jasmina Hojnik), Partizanska c. 13 a, 2000 Maribor, ali pokličite po tel.: 030 315 399. m010174

STREHE IN ZLEBOVE POPRAVLJAM IN PREKRIVAM. Drago Fisar, Vidonci 125, p. Grad, tel.: 041 884 546. m010175

Srečanja

Ali smo dejansko najuspešnejši? Pričajte se v posredovalnici z več tisoč člani iz vse Slovenije. Posredujemo partnerje za občasna srečanja ali resno zvezo, izključno za nevezane resne člane. Posredovalnica Zdravilni dotik, Čermelavci, Gederovska 14, tel.: 521 14 28, 041 285 615. m010195

Storitve

KREDITI DO 10 LET - NA PLAČI ALI POKOJNINO (TUDI 09). MOŽNOST KREDITA TUDI ZA DOHODKE POD 325 EUR! OBREMENITEV TUDI DO 50 %! ODPLAČILO STARIH KREDITOV! POSREDOVANJE NAJUGODNEJŠE REŠITVE. AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, 02 228 30 20 m009883

POTREBUJETE DENAR, NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? POSREDUJEMO REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE, VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, 02 228 30 20 m009884

Čestitki

Dragi botri Vilmi Sapač iz Vadarec ob visokem jubileju, 99. rojstnem dnevu, iskreno čestitata in želita vse najboljše, največ pa zdravja - Zlatica in Ivo iz Murske Sobotice. m010183

Dragemu Patriku Derviši od Svetega Jurija za 16. rojstni dan iz srca čestitamo in želimo vse najboljše - sestrica Lea, mama in Karel ter babica in dedek. m010184

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU

Murska Sobota, Ulica arb. Novaka 2 b, zbirata prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

Grob tvoj ti cvetje krasi,
luč v spomin ti gori,
v naših srečih za vedno ostal boš ti.

V SPOMIN

30. oktobra sta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš najdražji

Štefan Šuklar

iz Bodonec 161

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, prižgete svečko ali podarite cvet.

Tvoji najdražji

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,

TEL.: 02 53 48 060; FAKS: 02 52 51 170; 9000 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA
Jovana Pavčiča, d. o. o., Ropalška ul. 2
Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 KM
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

D. E. POGREBNIŠTVO
Vidona 22 523 37 00

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE

UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJANJE ZELENIC

MILORAD JURIC

9231 Beltinci, Ravenska cesta, Miriška voža
Tel.: 02 542 22 40, faks: 02 542 22 41, GSM: 041 641 148
internet: www.cvetim.com, e-pošta: cvetim@gmail.com

NUJNI PRIMERI OB VSAKEM ČASU NA TEL.: 02 523 17 01,
INTERVENCIJA: 051 318 113

Cenik malih oglasov

Cena	EUR	Cena	EUR
do 80 znakov	8,35	91 znakov	9,45
81 znakov	8,45	92 znakov	9,55
82 znakov	8,55	93 znakov	9,65
83 znakov	8,65	94 znakov	9,75
84 znakov	8,75	95 znakov	9,85
85 znakov	8,85	96 znakov	9,95
86 znakov	8,95	97 znakov	10,05
87 znakov	9,05	98 znakov	10,15
88 znakov	9,15	99 znakov	10,25
89 znakov	9,25	100 znakov	10,35
90 znakov	9,35		

Naročniki imajo ob naročilu in plačilu pri blagajni s predložitvijo potrdila o plačani naročnini 20 % popusta.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj

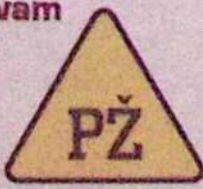
Murska Sobota, Prisoje 9, 9000 Murska Sobota

Tel.: (02) 527 19 00

Če si žrtev nasilja ali v stiski, poklič!

Pomoč je brezplačna.

Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

STORITVE

GEO-VRTINA D. O. O.
Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 089

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s toploto črpalno, oskrbo s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, pomikovanje čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških poročil

Nova Lekarna Moravske Toplice v Kranjčevi 14 a
posluje od 7. novembra dalje.

LEKARNA
MORAVSKE TOPLICE

Delovni čas:
ponedeljek-četrtek 8.30-16.00
petek 8.30-14.00
sobota 8.30-12.00
nedelja 9.00-12.00

Cenik osmrtnic

	Z DDV
2 kol. x 8 cm	86,40
2 kol. x 9 cm	97,20
2 kol. x 10 cm	108,00
2 kol. x 11 cm	118,80
2 kol. x 12 cm	129,60
2 kol. x 13 cm	140,40
2 kol. x 14 cm	151,20
2 kol. x 15 cm	162,00

Dodatek za sliko ali križ je 16,75 evra.

*Kje so zlati časi, ko skupaj srečni smo bili,
ko tebe smo imeli, a zdaj te od nikoder ni.
Ni ure, dneva, ne noči,
da nate mislili ne bi mi.
A zdaj tvoj grob rože le krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

8. novembra bo minilo leto žalovanja,
odkar te ni več med nami

Jolanka Gomboši

iz Pečarovec 27

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu,
položite cvet in prižgete svečo.

Tvoji najdražji

*Čeprav utihnil je tvoj glas,
spomin nate greje nas.
Usoda je tako hotela,
da tebe nam je vzela.
Tvoj večni dom rože zdaj krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

5. novembra je minilo leto žalosti od takrat,
ko nas je zapustil naš dragi

Milan Pozvek

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo postanete ob njegovem grobu in mu prižgnete sveče.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

*Imeli ste pridne roke in zlato srce.
Življenje ste celo garali, za dom,
družino vse ste dali, sledi ostale
so povsod od vaših pridnih rok.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila draga mama,
babica in prababica

Marija Vučak

s Krajne 54

Z bolečino v srcu in v globoki žalosti se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje, sveče in v druge namene. Iskrena hvala g. Severju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi ter Ivanki za vso pomoč in podporo.

Žalujemo vsi njeni

**Draga prababica, hvala ti za vse
Miha, Ines, Sara, Lara in Urška**

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ostali sta le skrta bolečina
in solza večnega spomina.*

ZAHVALA

V 68. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, tast,
dedek in stric

Štefan Toplak

iz Nedelice 136

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in druge namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebej hvala reševalni ekipi iz Murske Sobote za nujno medicinsko pomoč.

Iskrena hvala sodelavcem Planičke, oddelka 3124 in Davčnemu uradu M. Sobota, duhovnikoma za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, Tereziji za poslovilne besede in pogrebništvu Ferencak.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi tvoji najdražji

**DEDEK, POGREŠAMO TE
tvoji vnuki**

Mineva že peto leto brez tebe,

**Rosvita
Bratkovič**

roj. Luthar

*Ni smrt tisto,
kar nas loči,
in žitljenje ni,
kar družiti nas,
so vezi močnejše,
brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.*

Tvoji najdražji

*Veseli s teboj smo živel,
žalostni, ker te več ni.
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni.*

V SPOMIN

6. novembra bo minilo deset let od takrat,
ko nas je zapustil dragi

Martin Žižek

iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu in se ustavite ob njegovem grobu, mu prižgete sveče in položite cvetje.

Njegovi najdražji

*Ni te na pragu več,
ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši,
zato pot nas vodi tja,
kjer rože cvetijo in sveče
ti v spomin gorijo.
Dobrota tvojega srca
nikdar ne bo pozabljena.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je po hudi, a kratki bolezni zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Marjeta Pintarič

iz Mellnec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in vaščanom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence, sveče in za svete maše.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku g. Lebarju za izrečene besede ob odprtem grobu.

Hvala tudi pogrebništvu Jurič iz Beltince.

*Žalujemo: sin Štefan in hčerka Nada
z družinama, vnuka, vnukinja ter pravnukinja
in drugo sorodstvo*

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Solza, žalost in bolečina
te zbudila ni,
ostala nam je le praznina,
ki hudo boli.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi oče, tast, dedek in pradedek

Jožef Houbar

iz Prvomajske ul. 12 v Turnišču

Iskrena zahvala naj seže do srca vsem vam, dragi sorodniki, sosede, botrina in znanci, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Zahvala velja internemu oddelku II in negovalnemu oddelku bolnišnice v Rakičanu.

Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, za svete maše in druge namene ter ga pospremili k večnemu počitku.

Posebej hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem in gospe Nežki za ganljive besede slovesa.

Žalujemo tvoji najdražji

**DEDEK, pogrešala te bova –
pravnuka Vito in Niko**

*Nešteto sveč ti je zgorelo,
nešteto solz se je izlilo,
a nič več te ne zbudi,
samo vsak dan bolj boli,
ker te več med nami ni.*

V SPOMIN

2. novembra je minilo pet let od takrat,
ko nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Matija Solar

iz Dolnjih Slaveč

Vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo, postojite ob njegovem grobu, prižgajte sveče in prinašate cvetje – iskrena hvala!

Njegovi najdražji

*Leto je minilo,
žitljenje se je spremenilo,
a spomin ni zbledel,
ostala je tiha bolečina,
ostala za teboj velika je praznina.*

V SPOMIN

8. novembra mineva žalostno leto, ko nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, zet, tast in stric

Martin Fujs

iz Vidonec 150

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu, mu prižgete sveče in položite cvetje.

Žalujemo vsi tvoji najdražji

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
dom je prazen in otožen,
ker te v njem več ni.
Ljubila si življenje, delo in vse nas,
vse si nam dala, kar si zmogla,
kar si znala, a nemočna od bolezn
za vedno si zaspala.*

ZAHVALA

V 75. letu nas je po kratki in hudi bolezni zapustila draga žena,
mama, babica in tašča

Barbara Černi

roj. Markoja

iz Renkovec 21

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki ste z nami delili bolečino ob dnevih slovesa, darovali cvetje, sveče, za svete maše in druge dobrodelne namene, nam pa izrekli iskreno sožalje.

Zahvaljujemo se g. Benediktu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Darji Koren za besede slovesa, pogrebništvu Banfi, osebju splošne bolnišnice M. Sobota, osebju ZD Turnišče in patronažni sestri Brigiti Mataič.

Iskrena hvala sodelavcem ZD Šiška Ljubljana, Varstroja, d. d., podjetja Eurotrade Print, Planičke Turnišče, Medicopa d. o. o., ter kolektivoma Železotehne in Potrošnje.

Žalujemo vsi njeni najdražji

*Ko živel sem,
rad sem vas imel,
zdaj ko me več ni,
spominjajte se me vt.*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast,
dedek in pradedek

**Jožef
Vohar**

iz Glavne ulice 52 v Dokležovju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, vence, za svete maše, dobrodelne namene, sveče in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej hvala gospodu župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, gospe Mariji za besede slovesa, ZD Beltinci, osebju internega, kirurškega in infekcijskega oddelka bolnišnice v Rakičanu ter pogrebništvu Jurič.

Žalujemo vsi njegovi

V športni dvorani pri
osnovni šoli III v Murski Soboti

Radio Murski val
94,6 MHz
105,7

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

v petek **14. 11. 2008**
ob **19.00 uri**

Predprodaja vstopnic
v Kompas, knjigarni
Dobra knjiga v
Murski Soboti in
PUBU GEZA Beltinci

VODITELJ
**GEZA
FARKAŠ**

NASTOPILO BODO

- TEREZA KESOVJA
- ANSAMBEL LOJZETA SLAKA
- HELENA BLAGNE
- NUŠA DERENDA
- ATOMIK HARMONIK
- 4 KOVAČI
- PTUJSKIH 5
- TANJA ŽAGAR
- BRENDI
- KORADO

- HALGATO
- VLADIMIR SAVČIČ - ČOBI
- IVAN HUDNIK
- MARJAN ZGONC
- JOŽE KOBLER
- ALEN NIZETIČ
- VEDRAN FRANC HUSAR
- MAGNET
- STANE VIDMAR
- TURBO ANGELS

NAGRADE ZA
OBISKOVALCE

Potovanja v
Tunizijo, Nizozemsko,
Crno Goro, Hrvaško
podarja RELAX M. Soboti

Agroservis
podarja rabljen
avtomobil

VSTOPNINA
10
EUR

GLAVNI POKROVITELJI: Druge nagrade: Božični Dunaj, sodi, mobilni

• RADGONSKE GORICE - Gornja Radgona • TRIGLAV, O.E. M. Soboti • Avto trgovina GMT - M. Soboti
• NLB • Zlatana MARI - M. Soboti • MERCATOR d.d. • ROTO - Čemelovci
• TERME LENDAVA - Lendava • KOMPAS POMURJE - M. Soboti • POMURSKI AVTOCENTER - M. Soboti
• IL AMBIENTI - M. Soboti • MOBILTEL - M. Soboti • AVTOBUSNI PROMET - M. Soboti

lipbled.

v času pohištvenega sejma od 9. 11. do 15. 11.
mudno v poslovalnicah lipbled
posebne ugodnosti pri vseh nakupih

Končno neskončno vrat!

MURSKA SOBOTA - MEŠIČ center
Noršinska ulica 6
T: 02 / 521 38 72

Franšizni prodajni saloni lipbled:
MARIBOR - Brestanova / JAGER center, Ul. Kraljeviča Marka 10
T: 02 / 252 35 18

SLOVENI GRADEC, Cepička cesta 48/a
T: 02 / 88 22 074, GSM: 040 / 228 666

CELJE, Ulica mesta Grevenbroich 9
T: 05 / 995 58 81, GSM: 040 / 658 158

www.lipbled.si

Hura!

Živimo ceneje

Ponudba velja od 5. 11. do 19. 11. 2008.

MURSKA SOBOTA Lendavska 29b, pon. - pet.: 8.00 - 19.00, sob.: 8.00 - 15.00
GORNJA RADGONA Panonska 23, pon. - pet.: 8.00 - 19.00, sob.: 8.00 - 15.00

1,35

Domačica

Keks Domačica 250g

1,25

Kolač marmorni ali straccatellih, 300g

NOVO

0,59

Nektar Best breskev, 1 liter

2,09

Belo vino Rizling 1,5 litra

Rdeče vino Merlot 1,5 litra

OZIMNICA Ponudba velja od 24. 10. do 30. 11. 08

5,68

Ričet 4 x 840 g

4,49

Kumarice 6 x 650 g

4,23

Rdeča pesa 4 x 1000 g

3,19

Pečena paprika 1680 g

1,23

Rdeča pesa 1000 g

0,99

Kislo zelje 1 kg

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 7. november – 00.00 SNOP – 05.00 Dobro jutro, Simona Š., Marjan D. – 06.15 **Petkova hajka Bojana Rajka** – 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž – 08.00 Poročila – 9.00 Poročila – 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna – 10.00 Poročila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Zamurjenci – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Od petka do petka – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.20 Predstavljamo vam – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.30 Romskih 60 – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 All boom – 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) – 19.00 Poročila – 19.15 Mladi val – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Zimzelenčki (Bojan Peček) – 24.00 SNOP

SOBOTA, 8. november – 05.00 Dobro jutro – 08.00 Poročila – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Poročila – 09.15 **Biba buba baja, ponovitev oddaje iz Dokležovja** – 9.30 Kultura in šport ob koncu tedna – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.15 **Potepajte se z nami** – 11.00 Poročila – 11.15 Potepajte se z nami – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.15 **Oddaja tedna: Dve veri, dva sveto-va, ali res? Bojan Peček** – 15.00 Literarni drobci – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica – 19.00 Poročila – 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju, nato Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 20.00 Zadnja poročila – 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje (Bojan Rajk) – 24.00 SNOP

NEDELJA, 9. november – 05.00 Dobro jutro – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.30 Panonski odmevi (Silva Eöry) – 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov – 08.30 Zamurjenci – 09.00 Izbor pesmi tedna – 09.30 **Srečanje na Murskem valu** – 10.30 **Nedeljska kuhinja: Franc Huber, uprava Mure, predsednik** – 12.30 Poročila – 12.35 Obvestila – 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) – 13.30 Čestitke, šport – 18.00 Na narodni farmi – 19.00 Poročila – 20.05 **Samo za vas** – 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 10. november – 05.00 Vedro v dobro jutro! Irma B., Boštjan R. – 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana Sukič – 08.00 Poročila – 08.30 Šport, porodnišnica – 09.00 Poročila – 09.15 Tema – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.15 Peti potač, oddaja o avtomobilizmu (Miha Horvat) – 11.00 Poročila – 11.15 **Oaj, kak san zlufto** – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Anketa – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.30 Mali oglasi – 14.00 Poročila – 14.15 Za zdravje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 MV DUR – 19.00 Poročila – 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi – 20.00 Zadnja poročila – 21.00 **Kak je in da fajn bilou, Milan Zrinski** – 24.00 SNOP

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz srednji val 648 kHz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Pet minut – Novi spomini
2. Mica – Slovenskogoriški kvintet
3. S pesmijo po Sloveniji – Gašperji
4. Naša pesem naj gre do srca – Štrk
5. Ti si vse kar hočem – Spev

PREDLOGA

- Naj pesem zazveni – Rudi Šantl
- Hočem polko nazaj – Domen Kumer

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Avtocesta vzhodni krak – ans. Pajdaši
2. Ge zaj tiste so potij – skupina Metalj
3. Muro pje ma miri pusti – ans. Štrk
4. Reka ki teče – Halgato Band
5. Proso boš voter – Alenka Herceg

PREDLOGA

- Telo se krivi – Blue Planet
- Žarek sonca – Moira

Nagrado glasbene založbe Mandarin iz Ljubljane prejme regina Rajbar, Lendavska ul. 15, Murska Sobota.

Izpoljene kupone pošljite do ponedeljka, 10. novembra 2008, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

TOREK, 11. november – 05.00 Vedro v dobro jutro! Urška R., Bojan P. – 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja – 08.00 Poročila – 08.30 Besede, besede – 09.00 Poročila – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Kratki stik – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Srebrne nit, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) – 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev – 19.00 Poročila – 19.15 Eti ta je muzika – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Jukeboks (Boštjan Rous) – 24.00 SNOP

SREDA, 12. november – 05.00 Vedro v dobro jutro! Gabika G. P. in Dušan R. – 07.40 Peter Potočnik iz Beograda – 08.00 Poročila – 08.45 Džouzijevo pismo – 09.00 Poročila – 09.15 Aktualno v sredo – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.15 **Župan Murske Sobote Anton Štihec** – 11.00 Poročila – 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Intervju – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.30 Mali oglasi – 14.00 Poročila – 14.15 NSTSNMV, lestvica tuje zabavne glasbe – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Biba buba baja – 19.00 Poročila – 19.15 **Skupaj - együtt - vküper** – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Mursko-morski val (Simona Špindler) – 24.00 SNOP

ČETRTEK, 13. november – 05.00 Dobro jutro, Nataša B. Š. in Dejan F. – 07.40 Pismo iz Gradca (Sara Rajh) – 08.00 Poročila – 8.15 Kmetijski nasvet – 09.00 Poročila – 09.15 Kuharski nasvet – 10.00 Poročila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Reportaža tedna – 11.45 Šport za vse – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Domača plošča, lestvica – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Mali radio (Eva Dora) – 19.00 Poročila – 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Geza se zeza (Geza Farkaš) – 24.00 SNOP

Kino

Star Max Murska Sobota

(od 6. 11. do 12. 11.)

ameriška akcija **Kvantum sočutja** (premiera v četrtek, 6. 11., ob 19. uri),

britanska kriminalka **Bančni rop** (premiera v petek, 7. 11., ob 18.40),

ameriška akcija **Na muhi,**

ameriška komedija **Divjakinja,**

ameriška komedija **Hišna zajčica** (premiera v četrtek, 6. 11., ob 19. uri),

ameriška akcijska pustolovščina **Vojna zvezd: vojna klonov,**

ameriška akcijska komedija **Tropski vihar.**

Ljutomer

sobota, 8. novembra: ob 19.30 koproducijska akcijska drama **Sodni dan** (Rhona Mitra, Bob Hoskins, Malcolm McDowell, r.: Neil Marshall),

nedelja, 9. novembra: ob 17.30 ameriška animirana sinhronizirana znanstvenofantastična pustolovščina **Wall E** (glasovi: Jernej Kuntner, Helena Petelin, Bojan Emeršič, r.: Andrew Stanton), 19.30 **Sodni dan.**

Gornja Radgona

petek, 7. novembra: ob 18.00 ameriška animirana sinhronizirana znanstvenofantastična pustolovščina **Wall E** (glasovi: Jernej Kuntner, Helena Petelin, Bojan Emeršič, r.: Andrew Stanton).

Kupon št. 45 – glasujem za skladbo

Glasba našega srca
Lestvica obmurske zabavne glasbe
Ine in primerek
Naslov

Napovednik prireditev

PREDAVANJE

BELTINCI

V petek, 7. novembra, ob 19. uri bo v dvorani gostilne Duh potopisni večer Sri Lanka, ki ga prireja KK Tim Mlin Beltinci. Predavala bo Gabrijela Kuzma.

RADENCI

V sredo, 12. novembra, ob 19.30 bo v kongresni dvorani Term predavanje Krepitev naravne odpornosti pri različnih obolenjih. Predaval bo mag. Milan Baškovič, dr. med.

KONCERT

IJUTOMER

V petek, 7. novembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu 10. Martinov koncert ob desetletnici Prleške godbe in Društva upokojencev Ljutomer.

V soboto, 8. novembra, ob 22. uri bodo v klubu Klub javne vaje skupine SamoBudna & Band pred izidom albuma Manj je več.

GORNJA RADGONA

V soboto, 8. novembra, ob 20. uri bo v kulturnem domu Večer francoskega šansona s kabaretom Piaf Edith Piaf v izvedbi pevke in igralko Vesne Pernarič Žunič ter pianista Jožija Šaleja v režiji Tijane Zinajčić. Predprodaja vstopnic v TIC-u.

MURSKA SOBOTA

V soboto, 8. novembra, ob 21.30 bo v MIKK-u koncert skupine Moveknowledge (Ljubljana/Novo mesto, alter funky rap). Glasbo vrti DJ Vuk.

DOGODEK

LENDAVA

V četrtek, 6. novembra, ob 17. uri bo v gledališki in koncertni dvorani slovesnost ob 50-letnici narodnostnega tednika Nepusjag.

GORNJA RADGONA

V sredo, 12. novembra, ob 11. uri se bo začela na Partizanski in Panonski cesti ter na avtobusni postaji prireditev »Cela ulica nori...« (Življenje brez tovornjakov v Gornji Radgoni) – osemurno slavlje za osem let grenkih ur. Med 15. in 16. uro bo pri stari pošti slovesna otvoritev prenovljene Prešernove ceste in Prežihove ulice.

GLEDALIŠČE

IJUTOMER

V četrtek, 6. novembra, ob 19.30 bo v kulturnem domu komedija Volitve v našem bloku avtorja Iva Brešana v izvedbi Kulturnega društva Ivan Kaučič iz Ljutomer.

LENDAVA

V petek, 7. novembra, ob 18. uri bo v gledališki in koncertni dvorani otroška predstava Sapramiška avtorice Svetlane Makarovič v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana.

ČRENŠOVCI

V nedeljo, 9. novembra, ob 18. uri bo v kulturni dvorani komedija *Nekaj dragega in popolnoma neuporabnega* avtorja Marka Kurata v režiji Romana Vučka in izvedbi Kulturnega društva Ferda Godine iz Bistrice.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 10. novembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava Rdeča kapica avtorjev bratov Grimm v režiji Pavla Polaka in izvedbi Mini teatra iz Ljubljane.

Prispevki za nakup CT-aparata

Sida Bočkorec iz Adrijanec namesto cvetja za pok. Zlato Balek – 30; družina Simonka - Milič iz Lendave namesto cvetja za pok. Ignaca Zabota iz Dolnje Bistrice – 30; motoklub Gronska strejla namesto cvetja za pok. Jožefa Nemeša iz Budinec – 30; družina Milana Horvata iz Bratonec namesto cvetja za pok. Ivana Žizka iz Murske Sobote – 20; družina Stepanovič iz Mlajtinec namesto cvetja za pok. Ivana Žizka – 20; Gizela Kerčmar iz Mlajtinec namesto cvetja za pok. Ivana Žizka – 20 evrov. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na račun št. 01100-6030278282, s pripisom »za nakup CT-aparata«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

Napovednik prireditev

OTVORITEV

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 6. novembra, ob 18. uri bo v Galeriji Murska Sobota otvoritev razstave Tugo Šušnik – Slike, ki bo na ogled do 4. decembra.

V petek, 7. novembra, ob 19. uri bo v predverju grajske dvorane družabni večer z otvoritvijo razstave slikarskih del avtorice Vesne Vitrih.

V ponedeljek, 10. novembra, ob 17. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici otvoritev likovne razstave likovne sekcije Mozaik in sekcije ročnih del Društva upokojencev Murska Sobota.

LENDAVA

V sredo, 12. novembra, ob 18. uri bo v Centru Banffy otvoritev razstave fotografij Anamarije Nad, učenke DOŠ I Lendava.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Galeriji PAC je na ogled razstava del akademskega slikarja Zlatka Gnezde.

V razstavišču Pokrajinskega muzeja je do 30. novembra na ogled mednarodna razstava To ni otroška igra (Otroci med holokavstom – ustvarjalnost in igra). Razstavo so v Sloveniji skupno pripravili Sinagoga Maribor, Muzej novejšje zgodovine iz Ljubljane in Pokrajinski muzej iz Murske Sobote, sicer pa je del obsežnega projekta spominskega centra Yad Vashem iz Izraela.

V predverju grajske dvorane je na ogled prva samostojna fotografska razstava To, kar vidim avtorja Kristjana Malačiča.

V Pokrajinski in študijski knjižnici je do 7. novembra na ogled razstava Evangelizanske cerkve na Slovenskem avtorja Ernesta Bransbergerja in članice Likovnega društva Mavrica iz Murske Sobote.

V pritličnem prostoru poslovne zgradbe PAC je na ogled naravoslovna razstava Alpe.

LENDAVA

V Centru Banffy je na ogled razstava slikarja in likovnega pedagoga Laszla Hermana.

V avli gledališke in koncertne dvorane je na ogled razstava fotografij članov Foto kluba Čakovec na temo Medžurje. Razstavo pripravlja Hrvaško kulturno društvo Pomurje.

Na gradu je do 1. decembra na ogled razstava Sence lesa avtorjev Štefana Galiča in Dubravka Baumgartnerja.

V Knjižnici je do 17. novembra na ogled razstava prvotiskov Kranjčevih del in pisateljevih portretov fotografa Miška Kranjca ml.

IJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka je do 15. novembra na ogled razstava likovnih del Bienala malega formata Ljutomer 2008.

GORNJA RADGONA

V izložbi Ljudske univerze svoja dela razstavljajo Andreja Kozar (verižice), Jasmina Molnar Urbanč (risbe) in Eva Žula (svileni šali, verižice, grafike, čestitke) iz Likovnega društva Gornja Radgona.

DOBROVNIK

V razstavnem prostoru tropskega vrta družbe Ocean Orchids je na ogled razstava umetniških del 5. mednarodne likovne kolonije VINO-ART.

MALA NEDELJA

V Biotermah je na ogled razstava del Šestnajstih ustvarjalcev, ki so sodelovali na 5. mini likovni koloniji na območju KS Mala Nedelja in Radoslavci.

PUCONCI

V prostorih občinske uprave je do konca leta na ogled razstava likovnih in kiparskih del, ustvarjenih na temo Trubarjevo leto. Razstavo prireja Razvojni zavod občine Pucunco in Likovno društvo Mavrica Murska Sobota.

VERŽEJ

V TIC-u je do 30. novembra na ogled razstava Vrta Veržej na temo varovanja okolja.

V Kovačiji Centra Duo je do 31. decembra na ogled priložnostna razstava Delavnice umetnostnega kovaštva za dijake.

OTOVCI

Na turistični kmetiji Smodiš je do 9. novembra na ogled razstava starih sort jabolk in brusik.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je do 29. novembra na ogled razstava Iran5. Iranische Fotografinnen und Schriftstellerinnen beziehen Position. Razstava spada v okvir projekta Diwan/regionale 08.

BAD RADKERSBURG/RADGONA

V hotelu Radkersburger Hof je na ogled razstava mednarodne slikarske kolonije avtorjev iz Avstrije in Slovenije (Pen, Denko, Sagadin, Spiegel...).

SIKLOS (MADŽARSKA)

V galeriji gradu je na ogled razstava izbora del lendavskih mednarodnih likovnih kolonij.

Napovedi vaših prireditev lahko pošljete tudi na elektronski naslov: tomo.koles@p-inf.si. Vabila in napovedi za prireditve sprejemamo najpozneje do torka do 15. ure!

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

VESTNIKOV KOLEDAR

Č	6. november	LENART
P	7. november	ENGELBERT
S	8. november	BOGOMIR
N	9. november	TEODOR
P	10. november	ANDREJ
T	11. november	MARTIN
S	12. november	EMIL

6. novembra bo sonce vzhlo ob 6. uri in 50 minut, zašlo pa ob 16. uri in 41 minut. Dan bo tako dolg 9 ur in 51 minut. 6. novembra ob 5. uri in 4 minute bo na nebu nastopil prvi krajec.

Tečajnica Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB 4. novembra 2008

X enot nacionalne valute za 1 evro

Država	Valuta	Ozn. val.	Sifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,282
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,1531
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	259,86
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,4943
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,8075

Fotografija za zgodovino. Mag. Radovan Žerjav odpira veliko darilo Pomurcem in novopečenemu sedemdesetletniku Ivanu Zidarju. Foto: J. Z.

Marjan Maučec in Janko Halb v »Soprano stilu«. Foto: T. M.

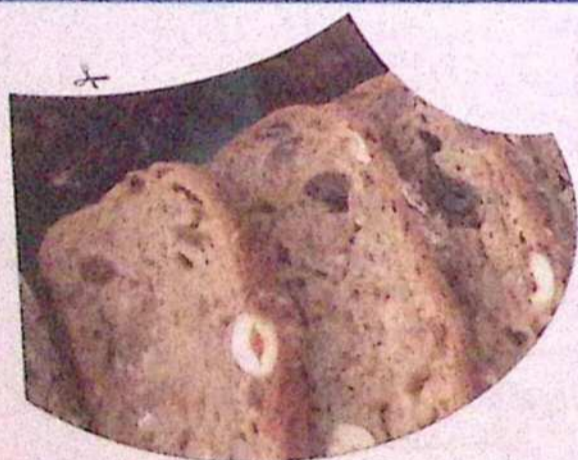

Ob vsem blišču ob otvoritvi avtoceste smo v objektiv ujeli tudi ljudi na drugi strani ograje, ki so želeli ujeti zgodovinski trenutek, ki bo nekaterim olajšal življenje, drugim pa po novem kratil spanec. Foto: T. M.

Skupna fotografija poslancev Laszla Göncza in Mirana Györeka vzbujata upanje, da bodo pomurski poslanci v tem mandatu znali najti skupni jezik. Upajmo, da jim državni svetnik Rudi Cipot ne bo »zrihtal« preveč vetov. Foto: T. M.

SESTAVITE SESTAVLJANKO

Vsi, ki boste v naslednjih sedmih tednih izrezovali sličice VESTNIKOVE in MLINOPEKOVE sestavljanke, jih pravilno sestavili ter jih zlepili, boste lahko od 18. do vključno 24. decembra 2008 sestavljanke v Mlinopekovi prodajali Zlati klas v Kocljevi ulici 3 v Murski Soboti zamenjali za božični sadni kruh.

Videmska občinska svetnica Marta Postružnik in ena najostrejših zagovornic občinskih zahtev za sanacijo cest pred t. i. »Weinstraße«, ki pelje mimo njene hiše v Seliščih in ki jo rahlo vinjeni vozniki uporabljajo za pot proti Križevcem in Ljutomeru. Foto: T. M.

Anton Slana, župan Sv. Jurija ob Ščavnici: Zahtevamo samo kar je zapisano v uredbi.

Župana Murske Sobotice in Ljutomera Anton Štihec in Franc Jurša. Medtem ko se prvi ni odločil za kandidacijo na volitvah, drugi s pojavljanjem v prvih vrstah na tiskovnih konferencah poslanske skupine že zavzema aktivno vlogo tudi na državni ravni. Foto: T. M.

Naročam VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica)

Ime in priimek

Ulica

Poštna številka in kraj

Davčna številka ali rojstni podatki

Datum

Podpis

Naročnino želim plačevati (označi):

- po položnici - letno 70,00 evrov
 po položnici - polletno 35,00 evrov
 po položnici - trimesečno 17,50 evra

Več informacij: 02 538 17 20.

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIC: Vestnikova majica

Lidija Koroša, ravnateljica OŠ Križevci pri Ljutomeru, je nadvse ponosna na novo pridobitev: med novim vrtcem in šolsko stavbo so namreč uredili ploščad, parkirne prostore in krožišče, ki je rešilo dosedanje prometne probleme. Ne le zato, ker so ekošola, ampak ker tudi sama ne mara neurejenosti, je kar osebno stopila na novi rondo in pobrala smeti. Foto: B. B.